

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér, vasúti állomásokon 12 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Tisztelettel kérjük azon vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése április elsején lejár, hogy előfizetésüket minél előbb sziveskedjenek megújítani, nehogy a lap küldése fennakadást szenvedjen.

Drinápoly eleste után.

Budapest, márczius 26.

Az a lobogó tűzvész, amely már oly hosszú időn át dult és dühöngött a Balkán-félszigeten s mely állandó veszélylyel fenyegette Európát is, szünőfélben van. Még dörögnek az ágyuk, még dolgoznak a fegyverek, még arat a halál odalenn a csatatereken. De Drinápoly eleste után, mely immár ténynyé vált, már haldoklik a háboru, melynél véresebb és iszonyubb a legutóbbi orosz-japán háboru óta sem ebben, sem a múlt században nem volt.

Bizonyára nem alkalmas ez a nevezetes fordulat arra, hogy rekrimináljuk, mi idézte föl a háborut, mily okok, bizonyalmak, aspirációk és törekvések idézték a vér és tűz démonjait, hogy pusztítva járkál be a Keletet és annak népeit megtizedeljék. Minden valószínűség szerint a balkáni dinasztiaiknak érdeke volt a hadjárat. Mert a népeknek soha sem érdeke a nagy és iszonyu tömegvérkezések fölidézése. A népek örvendenek, ha megmaradhatnak a békés munka mellett és teljesíthetik az egyetlen missziót, amely nekik adatott: az élet misszióját. Valamint igaz az, hogy

a nagy forradalmakat felülről indítják meg, igaz az is, hogy a háboruk nem az alulról jövő nyomás alatt keletkeznek. Fölről gyújtják a tüzet, amely alant lobog, harapózik és pusztít. Volt-e büne a dinasztiaiknak és a hatásuk alatt álló diplomáciaiknak és milyen arányu volt az, azt a história csak a későbbi korszakokban fogja megállapítani.

Üdvösebb és örvendetesebb ma annak a kérdésnek a fölvetése, hogy a dinasztiaik és a hatalmak képviselőinek erénye volt-e az, mely immáron a háboru befejezését eredményezte, vagy pedig a hadviselő felek kimerülése okozta-e ezt?

Bizonyos, hogy a balkáni szövetségeseik érkeztek már arra az állomásra, amelyet méltán lehet utolsó állomásnak nevezni. Soha népek annyi áldozatot nem hoztak dinasztiaik hatalmáért, mint a balkáni népek. Annyi hősiességgel és halálmegvetéssel mentek az ágyuk torka elé, mint a legbátrabb népek. És több kegyetlenséggel is, mint amennyi a mai korszakban, melyet oly kegyteléssel neveznek humánus korszaknak, eltűrhető. A legbátrabb időszakok emlékeit elevenednek föl. A tűz és vas a csatateren maga is az iszonyat legszélsőbb fogalmát jelenti. De a harcsteren periferiáin is oly szörnyűségek történtek, amelyekből az emberiség méltán vonhat le tanulságokat.

De már a vége felé közeledik minden borzalom. Csataldzsánál csatáznak, de nyilván ez lesz az utolsó összeütközés. És Drinápoly eleste megpecsételi a

mozlim sorsát Európában. Drinápoly! Ez volt a forrón óhajtott cél, amelyre a bolgárok törekedtek. És siettek most már a véres és borzalmas ostrommal. Mert nem tudtak volna oly hathatós igényt támasztani Drinápoly birtokára, ha a háborut befejezték volna, anélkül, hogy az erősség elesik.

Most elérték a célját és nyilván semmi akadályja annak, hogy Európa népeiről is éppen úgy elmúljon a nyomás, mely oly régen nehezedik rájuk, mint a balkáni népekről. Az összes diplomáciai műhelyekben javában folyik a munka. Szakadatlanul dolgoznak s most már valószínűleg eredményre. Dolgoztak Drinápoly eleste előtt is. Tárgyaltak, üléseztek, alkudoztak. De elmondható bizvást, hogy több vereséget szenvedett Európa diplomáciaja a békekonzferenciákon és a reünión, vagy legalább is annyit, mint a mennyit a mozlim szenvedett a csatateren.

Az utolsó demarche azonban a siker jegyében járt. Montenegró még az utóbbi időben szinte megfoghatatlan vakmerőséggel provokálta monarchiánkat és felháborító, vérlázító kegyetlenségek kivül a nemzetközi jogba is belógázolt. S már-már az a látszata volt ennek, mintha Oroszország ismét hátréngött, titokban biztatná a kicsiny államot. S vészfelhők vonultak föl megint Európa látóhatárán. Szerencsére ezeknek a vihartjósuló felhőknek villámaik nem voltak; nem sujtottak, csak dörögtek.

Lehet, sőt valószínű, hogy az osz-

Az árnyéktalan ember.

Írta: Szatmári Jenő.

(Utánnomlás tílce.)

Az ördög már megint fölrandult a föld színére; mondanom sem kell, hogy nem pusztán a levegőváltoztatás okából, hanem mert már megint rosszban sántikált a gonosz szellem. Valami új trükköt eszeltek ki a pokoli inkvizíció kitaláló-kamarájában és a Sátán ő szentsége elhatározta, hogy személyesen fogja kipróbálni az új hálót, amelylyel hatalmába keritheti az ember fiait.

Ott ült hát az ördög a bar magasba fonnott szalmaszéken, az italokat keverő pincéz elélt és nagy odaadással szürcsölte karsa szalmaszálon keresztül a különféle jeges italokat. Közbe-közbe unott pillantással mustrálta végig monokliján át az ellebbenő párokat, amint összefonódva, a melódia csengésébe belesimulva villantak el előtte. Elegáns szőke fiatalember képét vette fel a pokol fia; nem volt benne semmi abból a bizonyos tipikus Mefisztóarezból, amelynek elképzeléséhez hozzászoktattak bennünket a színészek. Pompásan feszült rajta a frakk, amelyen meglátszott a párisi származás; vakítóan fehér plasztronjában egyetlen egy ragyogó gyémántgomb tündökiött; a lába, — nem láb, — hanem formás férfiláb, elegáns kivágott estélyi cipőbe volt bujtatva.

A bar pinczére kettőzött buzgalommal szolgálta ki az ördögöt. Először, mert gyakorlott ivónak látszott és jó borralalót remélt tőle, másodsor mert az elegáns szőke ur nagyon kedves volt hozzá és jóakarattal diskurált vele. Kérdezte, hogyan megy a dolga, mi a keresete, hogyan él, mit szeretne csinálni. Az ördögnek tetszett ez a jóképű, jómodoru gyerek. Őt akarta kísérleti médiumnak felhasználni. Rajta akarta kipróbálni a pokol új fogásának a esalhatatlanságát.

Későre járt az idő, lassan-lassan kiürült a bar. Elszállingóztak a vendégek és az ördög egymaga ült a füstös kis helyiség villamfényében. Itt volt az alkalom. Oda hívta a pincézert.

— Fiam, — kérdezte röviden. Akarsz-e százezer koronát keresni?

A fiu elkábult a bámulattól. Az ördög azonban komoly maradt és nyugodt. Kivette a tárczáját.

— Nem kérek tőled sokat, — mondotta. Itt a százezer korona. Vedd el. A tied. Nem kérek érte egyebet, mint azt, hogy add el nekem az árnyékokat. . .

És letette az asztalra a bankjegyesomagot, odatolva balkezével a fiu elé, aki megbüvölvén, révedt tekintettel nézett a pénzre.

— Beleegyezel. . . ugye-e? . . . Eladod nekem az árnyékokat?

— Az ár . . . nyékomat? . . .

Az ördög lehajolt és kezével végigsim-

totta a fiu árnyékát a padlón; azután összehajtotta, mint valami papírost és a tárczájába tette. Felállott.

— Egy esztendő múlva felkereslek. *

Egy esztendő múlva az ördög felrandult megint a földre, hogy megkeresse a fiatalembert, akit megfosztott az árnyékától. Kérdősködésére azt a feleletet kapta, hogy a keresett egyén Párisban, a Ritz-hotelben lakik. Ez meglepte az ördögöt. Azt hitte, valami nyomoruságos külvárosi tanya szegényes viskójában fogja találni a szerencsétlen fiatalembert, aki odaszökött, hogy elrejtőzködjék az emberek elől szegényében. És lám Párisban lakik a Ritzben. . . Az ördög felült büvös szőnyegére és Párisba repült.

Amikor a Ritzben kérdezte, akit keresett, a portás jóindulatu mosolylyal nézett rá.

— Interwievolni jön, ugye-e? . . . No. . . egy keveset várni fog. De mindenestre bejelentem. . .

Az ördög várt. Bizonytalan, furesa, kellemetlen érzései voltak. Ő azt hitte, szerencsétlenné, boldotalanná, nyomorulttá tesz valakit. . . és a valaki itt lakik a legelőkelőbb, a legdrágább párisi hotelben és interwievoltatja magát. . . Negyedórak teltek és az ördög türelmetlenkedni kezdett. . . Egyszerre azonban megnyílt a szalon ajtaja és belépett rajta egy elegáns fiatalember. Az ördög szeme káprázott. Fekete szakett, monokli, ki-

trák-magyar monarchia határozott és félre nem érthető föllépése hozzájárult ahhoz, hogy az általános felszabadulás és megváltás ideje közeledőben van. A nagyhatalmak közt most az összes szimptomák szerint teljes a megegyezés.

Vajjon a Balkán, mely eddig nem is képletesen, de szó szerint tüzfészka volt Európának, megszűnt az lenni? Oly kérdés, amelyet könnyebb fölvetni, mint megfelelni rá. A Balkán még a barbarizmus jegyében jár. Bizonyossága ennek mindaz a szörnyűség, mely a most befejezéshez siető hadjárat közben történt. Az a csillapíthatatlan tűz és szenvedély, mely odalenn lobog, egyhamar nem fog lelohadni. Annál kevésbé mert most már osztozkodásra kerül a sor. Ki tudná leírni, ki tudná megmérni, vagy elképzelni, mily mohósággal, mekkora féltékenységgel vetik rá magukat az egyes balkáni államok a meghódított, megszállt területekre és mily óhséggel kívánja mindogynik külön-külön a területnagyságot. Mily könnyen megeshetik, hogy — ha nem is mindjárt — de a legközelebbi jövőben egyes balkáni államok, megfellebbezve a szövetségről, vagy felrugva azt, fegyverrel rontanak egymásra, miközben a megtépett oroszian, az ottomán birodalom, a háttérben lesben áll.

Bizonyára nem esünk messze az igazságtól, ha azt állítjuk, hogy az európai diplomácia a Balkánon nem fejezte be misszióját akkor sem, ha a békét most megkötik odalenn. Nem fejezte be; sőt most kezdődik igazán. Még sok, még számtalan függő és veszedelmes kérdést kell megoldania, amíg csak némi nyugalommal is, napirendre térhet a Balkán fölött. De résen kell lennie folyton s őrhelyét egy pereczre sem szabad elhagynia.

Budapest, márczius 26.

Miniszterek hazaérkezése. Mint jelentik, dr. Janakovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter ma reggel térsai hírtokartól visszajött Budapestre.

fogástalan elegancia. Önkéntelenül a sarkára esett a tekintete. A szalon villany-lámpái élesen világították meg a belépő alakját, de árnyékát nem rajzolták a pallóra. Ő volt az.

Az ördög felállott és kezét nyújtott.

— Már nem emlékszik rám? . . . Én vagyok az, aki ma egy esztendeje. . .

— Ah! Ön az! kedves, kedves barátom! . . . Milyen hálával tartozom önnek! . . . Ön tett gazdaggá. . . ön tett boldoggá. . . ön tett emberré. . .

És kitörő örömmel rázta meg a felője nyújtott kezét. Az ördög bámulva nézett rá.

— Ön boldog. . . gazdag. . .

— Boldog vagyok. . . híres és gazdag vagyok. Tolonganak hozzám a riporterek és boldog az a tudós, aki előtt nyilatkozom. Én vagyok az anatómia esodája, a megfejthetetlen rejtély, az árnyékalan ember. Hatalmas plakátok hirdetik a nevemet, tele van a színház, amelyikben fellépek. Ezekkel fizetik meg minden perezerect. És mindezt csak Önnek köszönhetem. . .

Az ördög a fogát csikorgatta.

— Hm. . . Ön boldog. . . gazdag. . . lághírű. . . én tettem azzá. . . de most tudja miért jövök?

És elővette a tánczóját, kinyitotta, valami sötét papírlapformát vett ki belőle. . . A másik éktelen haragra lobbant. . .

— Hitvány gonember! Tönkre akar tenni? Koldusbotra akar juttatni? Nem!! Szó sincsen róla!

— Dr. Balogh Jenő igazságügyminiszter, aki a husvétii ünnepeket édesanyjánál töltötte Győrben, visszaérkezett Budapestre.

A Teleki-palota rejtelve,

— Gróf Khuen találkozására Déssyvel. —

Kiderült a teljes igazság.

— Hírek a politika világából. —

Budapest, márczius 26.

A kormány és pártja rejtelmes mondaszövevénybe igyekezett burkolni a márczius 15-én gróf Khuen-Héderváry Károly, a munkapárt elnöke és Déssy Zoltán, az ellenzék egyik vezére között történt nevezetes találkozást. A félhivatalosok főként abban versengtek, miként feketíthessék be az ellenzék „erkölcseit” s mindenáron úgy akarták feltüntetni a dolgot, mintha a küzdelemben beleunt ellenzéki vezér társainak, s a szövetség pártoknak a háta mögött egyenest a kapituláció megbeszélése céljából kereste volna a Khuenel való személyes, titkos érintkezést. És szöttek a mondakört mind a mai napig. Közvetítőkről suttogtak, hol gróf Szapáry Lászlót, hol egy Teleki grófot, hol egy estilap szerkesztőjét emlegették, mint becsületes alkusz, közben pedig Déssyrol még a keresztvizet is leszedték volna. A gyanúsítások ellen még azok sem védhették meg kellően az ellenzék, akik híven tudták a tényállást, mert kötötte őket a diszkreczió, s ez alól Déssyrol felmentést nem kaphattak, mert Déssy már több mint egy hete távol van a fővárostól.

Ma végre azután megszólalt a legilletékesebb faktor, maga a volt államtitkár, akinek az előadásához még a kétség árnyéka sem férhet. Déssy mai nyilatkozatában a leglátározottabban kijelenti, hogy neki eszéágában se lett volna közelednie a munkapárt akármelyik tagjához is és csakis gróf Héderváry ismételt legsajátabb kérésére s inicziálására látogatta meg, de mint magánember, aki semmiféle békekezióra felhatalmazással nem bír s ezenkívül még erről a lépéséről is eleve értesítette több vezértársát. Amikor pedig az eszmecsere során a béke lehetősége is szóba került

Csengetett.

Három szolgálta jelent meg és az ördögöt kidobták.

Lent a sötét utcán, a gázlámpák pislogó fénye mellett morfondírozott az ördög. A kidebás fájta neki, de a kudarc még jobban. Lassan ballagott, gondolataiba merülve, a míg csak bele nem ütközött egy hirdetőcszopba.

Megállott.

A hirdető-cszopon hatalmas, ember-nagyságu plakát hirdette az eleven esodát, az árnyékalan embert.

Az ördög ökölbe szoritotta a kezét.

Egy rongyos ruhájú fiatalember állott meg az ördög előtt és kérésre nyújtotta felé a kezét. Élesen vetődött a fehér plakátra a kinyújtott kéz árnyéka.

Az ördög szeme felcsillant.

— Alamizsnát nem adok barátom, de adok mást. Lásza ezt az embert, a plakátra mutatott, ez milliókat keres azzal, hogy nincs árnyéka. Jó. De maga tönkre fogja silányítani. Koldusbotra fogja juttatni. Magának két árnyéka lesz. . .

És az ördög kivette zsebéből az összehajtogatott árnyékot, szájával terítette és odaillesztette a fiatalember sarkához. Azután megmondotta neki egy impresszárió ezimót és mint aki jól végezte dolgát, visszautazott a pokolba.

Déssy nyomatékosan kijelentette, hogy a normális viszonyok visszatérése csakis

a Lukács-féle panama-pör teljesen törvényszerű lefolyása, valamint egy új pártalakulás és az általános választások elrendelése

esetében képzelhető, vagyis Déssy Khuen előtt csak megismételte immár közkeletivé vált politikai programját. Ez az igazság s ezzel megszűnt a Teleki-palota rejtelve rejtelen lenni. A félhivatalosok moralizálását pedig ezennel visszakináljuk, de anélkül, hogy kárörömlenket akarnók éreztetni. Mert igenis teljesen rendjén valónak találjuk, hogy a munkapárt elnöke s nem régen hivatalból is vezére, nagyobbra becsüli a többség sorsát, sőt talán az ország érdekét is, mint Lukács gyengélábon álló személyét, kikezdett tekintélyét, szomorú miniszterelnökösködését, amik nemcsak magukban véve jártak le, hanem veszélyeztetik a nemzet nyugodt fejlődését is. Hiszszük, hogy az ingadozó sóbálynak még több megtagadásban is lesz része, mert híveiben, akik eddig hangos zugoldás nélkül követték, ébredezni kezd a preto-riánus-életosztón s egy szép napon a pajzsukra azt fogják emelni, aki megmentheti őket, őt pedig számkivetik majd minden sajnálkozás nélkül, a közvélemény tapsai között. A népek zsarnokainak nem adatik meg a dicsőséges visszavonulás.

Mai híreink itt következnek.

Déssy Zoltán Héderváry grófról.

Déssy Zoltán, a Kossuth-párt alelnöke, aki a husvétii ünnepeket a vidéken töltötte, ma telefon utján a következő nyilatkozat közzétételére hatalmazott fel bennünket:

— Napokig nem olvastam lapokat és most úgy látom, hogy a lapok egy része a Khuen gróffal való találkozást úgy akarja feltüntetni, mintha én e találkozást kerestem volna. Ezzel szemben kijelentem, hogy nekem egyáltalában sem gróf Héderváryval, sem más munkapártival tárgyalni eszembe sem jutott volna, hogy e találkozásra a gróf Khuen nevében letterem meghíva és amidőn kijelenttem, hogy teljesen feleslegesnek tartom a találkozást és csak azon feltétel alatt megyek bele, hogy ha gróf Héderváry tudomásul veszi, hogy mint magánember jelenek meg és béketárgyalásokról szó sem lehet, mert erre felhatalmazásom nincs, másfelől pedig daczára annak, hogy mint magánember jelenek meg, egy pár politikai barátomat erről értesítem, mert nem akarom a színezetét sem annak, hogy titokban a szövetség ellenzék háta mögött még csak megbeszéléseket is folytatok, erre az illető másnap értesített, hogy Khuen gróf tudomásul véve az üzeneteket, kér a találkozásra. Így jelentem meg Khuen grófnál és — anélkül, hogy az általa mondottakat a legtávolabbról is érinteném — csak annyit jelentek ki, hogy a magam részéről a megoldásnak előfeltételül a Lukács pörének törvényes szabályszerű lefolytatását állítottam fel, s másfelől kijelenttem, hogy más megoldást, mint új pártalakulást választással nem képzelek. Arra vonatkozólag pedig, hogy hogyan tárgyalhattam Khuen gróffal, amikor aznap csirkefogóknak neveztem a pártot, csak annyit mondok, hogy kit érthettek én csirkefogók alatt, a felett, aki a közelmúlt eseményeit ismeri, tévedésben nem lehet. Nem lehet különösen a főrendiházban történtek után, amikor a megtámadott miniszterelnök a nyilatkozat elől az azal zárkózott el, hogy az ügy a bíróság elé tartozik, a bíróság pedig kijelenti, hogy a bizonyítást nem engedheti meg, mert az ügy a törvényhozás elébe tartozik.

Justh Gyula Budapesten.

Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt vezére tegnap este Budapestre érkezett. Nem felel

meg a valóságnak az a hír, hogy Justh már vasárnap a fővárosban volt. A husvétüi ünnepek családja körében, tornyai kastélyában töltötte. Ma délelőtt Justh egy hírlapírónak nyilatkozott.

— Tegnap este jöttem haza és néhány napig okvetlenül Budapesten maradok, — mondta. — Hallom, azt írják a lapok, hogy tegnap sok politikus volt nálam és tanácskoztunk. Ez, kérem, tévedés, semmiféle tanácskozás nem volt. Csütörtökön délután részt fogok venni a függetlenségi pártok Kossuth-lakomáján s talán e héten még az intéző-bizottság is összeül. Országos agitációt indítunk Tisza—Lukács választójogi törvénye ellen, mert ez a korcs-munka nem maradhat ennyiben. A hét végén vagy a jövő hét elején elutazom, magam se tudom még hová. Vagy a tenger mellé, vagy pedig Brixenbe.

A függetlenségi párt tagjai nagy örömmel fogadták Justh hazatérését. Tegnap este már megélték a párt-klub, ma is több képviselő érkezett Budapestre, de holnap az egész ellenzék együtt lesz, hogy a Kossuth-gyásztor ünnepi fényét emeljék. Justh ma délelőtt hosszabb sétát tett a városban, délfelé meglátogatta a Pajor-szombatúriumban gróf Batthyány Tivadart, pártja alelnökét, akinek az egészségi állapota szintén örvedetesen javul.

Justh-párti képviselők az este a függetlenségi pártkörben gyűltek össze, ahol megjelent Justh Gyula is. Sokáig maradtak együtt, a politikai helyzetről és az elkövetkező új, fokozott energiával megvívandó harcokról folyó beszélgetések közben és örömmel állapították meg a vidékről felérkezett képviselők, hogy az ország minden részében egyforma harszó készüléssel és lelkesedéssel kívánja felvenni az ünnepek után az új, erőteljes küzdelmet a mai erőszakos aera ellen.

Kossuth Lajos emléke.

Kossuth Lajos halálának évfordulója alkalmából holnap, csütörtökön délután félhárom órakor a Royal-szálloda nagytermében az összes ellenzéki pártok tagjai emlékünnepekre gyűlnek össze és lakomán dícsöitik az elmúlt nagy idöket. Politikai szempontból jelentös ez az ünnepély azért, mert ezuttal nemcsak a függetlenségi Kossuth-párt és a függetlenségi Justh-párt ünnepel. A Kossuth-párt és a Justh-párt eddig külön-külön rendezte az ünnepeket, de most nemcsak ez a két párt van együtt, hanem velük együtt ünnepelnek a pártönkivüli függetlenségi és a néppártiak is. Az ünnepélyre szóló meghívókat együtt írták alá Kossuth Ferencz, Justh Gyula, Zichy Aladár gróf és Károlyi Mihály gróf. Az ünnepi beszédet a szövetkezett ellenzéki pártok nevében Bottlik István Kossuth-párti képviselő mondja, aki valamennyi ellenzéki párton szimpatikus.

Az ellenzék akeziója.

A szövetkezett ellenzék a husvétüi ünnepek elteitével újabb erővel veszi fel a küzdelmet és a választójogi javaslat ellen erélyes agitációt indít. Amikor az ellenzéki képviselők az ünnepek után pihenöjükből a fővárosba érkeznek, az intéző-bizottság javaslatai az értekezlet plénuma elé kerülnek. Az ellenzék a polgárság felvilágosítására röpiratot bocsát, amely a politikai helyzetet ismerteti és megjelöli a további harc módjait. Ezt a népgyűlések sorozata követi a nagyobb városokban, mint Kozosvár, Debreczen, Arad, Zombor, Székesfehérvár. Különösen a munkapárti kerületekben fog az ellenzék erős agitációt kezdeni. A szövetkezett ellenzék, ebbeli működésében a Választójogi Országos Szövetsége, illetve ennek helyi szervezetei és a szociáldemokrata párt is támogatja.

Az új kultusz-államtitkár.

A sok törtető közül, akik a kultusz-államtitkárságra pályáztak, az Antal Gézák, Szász Károlyok, s a többi közül egy sem ért a célhoz. Jankovich Béla, az új miniszter nem kelözülik választott, hanem a politikában el nem nyüitt friss munkaeröt vett maga mellé: Benedek Sándor személyében. Az új államtitkár, aki most ötvenkilenc éves, a közigazgatási

biróság tagja volt s eddig jelentékeny szerepet játszott az állami tisztviselök mozgalmában. Ó-Budán tevékeny részt vett a községi életben s a főváros törvényhatóságába is bekerült. Ki-nevezésénél képzettsége és tehetsége mellett kétségtelenül az is latba esett, hogy református és így a protestánsok mindig respektált szokásjoga is érvényesült. A királyi kéziratot a hivatalos lap legközelebbi száma fogja közzölni.

Benedek Sándor az új vallás- és közoktatásügyi államtitkár elődei között nem egy tudós református püspök is találkozik. Édesapja idösb Benedek Sándor a 48-iki szabadságharcban vitéz Württemberg-husár volt. Benedek Sándor iskoláit Nagykállóban, Dobsinán (a Szepességben), majd Debreczenben végezte. Az államvizsga letétele után itt lett pénzügyi fogalmazó 1878-ban, de sürün foglalkozott hírlapírással is. Egyik akkoriban megjelent cikke miatt bajba is került: tisztársai fegyelmi bírósága „felségsértés miatt“ hivatalvesztésre ítölte 1882-ben, a minisztérium azonban másfél évi felfüggesztés után áthelyezésre szelidítette az ítéletet s 1885-ben miniszteri fogalmazó lett az akkor felállított pénzügyi közigazgatási bíróságnál. Nemsokára miniszteri titkár, kir. tanácsos, pénzügyigazgató, majd osztálytanácsos a pénzügyminisztériumban, 1895-ben pedig közigazgatási bíró. Egymás után jelentek meg kiváló pénzügyi szakemberei. Majdnem két évtized óta tagja a székesfőváros törvényhatósági bizottságának; elnöke, mint ösi székely familia sarja, a Székely-Egyesületnek; tanácsbírája és főjegyzöje a dunamelléki ref. egyházkerületnek. Testvére Benedek János Justh-párti országgyűlési képviselőnek, a budapesti ügyvédi kamara titkáranak. Benedek társelnöke az Országos Tisztviselő Egyesületnek is.

A nemzeti munkapártban ma este nagyobb számmal voltak fent a párt tagjai. A miniszterek közül fent voltak Hazai Samu honvédelmi miniszter, Balogh Jenö igazságügyminiszter és Jankovich Béla kultuszminiszter. Fent volt a körben az új közoktatásügyi államtitkár, Benedek Sándor is, aki valószínűleg szombaton tesz esküt és az azután következő hét elején foglalja el hivatalát. Az új államtitkárt rokonszeres melegséggel fogadták a nemzeti munkapártkörben, ahol ma este először jelent meg.

Mint jelentik, az új államtitkárnak üdvözlésére az Állami Tisztviselök Országos Egyesülete, amelynek Benedek több, mint tíz esztendeje másodelnöke, legközelebb választmányi ülést tart, amelyen az Országos Egyesület örömet akarják kifejezésre juttatni másodelnököket ért kitüntetés alkalmából. A választmányi ülésen valószínűleg Kosinszky Viktor miniszteri tanácsos elnököl. — Az Állami Tisztviselök Országos Egyesülete különben április hó 20-án, vasárnap délután három órakor tartja a budai Vigadó nagytermében közgyűlést, amelyen nagy ünneplésben fogják részcsizetni Benedek Sándort az ország minden részéből egybeseregöló állami tisztviselök, akik az új államtitkártól sokat várnak helyzetük javítása végett, különösen a szolgálati pragmatikát illetöleg.

Nem lesz létszámemelés?

A bécsi lapok azt a hírt közölték, hogy a legközelebb a parlamentek elé kerülö ujonczjavaslatban tizenöt ezer emberrel magasabb létszámot fognak kérni a kormánytól. E hírre vonatkozólag egy estilap munkatársa ma felkereste Karácsony Lajos honvédelmi miniszteri államtitkárt, aki a következőket válaszolta:

A sorozás most folyik az 1912. évi LXX. törvényezikben foglalt ujonczlétszám megajánlás alapján. Ebben az évben besoroznak a közös hadereghez 65.673 embert, a honvédséghez 21.500 embert. A jövő évben az ujonczmegajánlási javaslatban a közös hadereghez 68.187 főnyi létszámot kérünk. Ez sem jelent létszámemelést, mert ez a véderötörvény 13. szakasza alapján történik és ezt már a törvény így kontomplálta előre. Egyébként kijelenthetem, hogy a létszámemelési hírekröl semmit sem tudok, hiszen az ujonczlétszám tizenköt évre előre meg van állapítva a véderötörvény után.

A közigazgatás reformja.

A belügyminisztériumban már hozzálátták a közigazgatás reformjára vonatkozó munkálatokhoz. Némethy Károly államtitkár, mielőtt szabadságra ment, magához kérette a minisztérium vármegyei, városi és községi főosztályának, valamint a kodifikáló osztályának vezetőit és utasításokat adott nekik az 1886. évi XXII. törvényezik reformálására vonatkozó tervezet elkészítésére. Maga az államtitkár is, a reformot illetö aktákat magához véve, egy hónapra elutazott, hogy a tervezeten zavartalanul dolgozhassön. Ugy tervezik, hogy a tavasszal és a nyáron át elkészülhetnek a törvényjavaslatokkal és öszre a parlament elé kerülhet az egész nagy komplexum. A javaslatok keretében fogják különben megállapítani az új városi szervezetet és megoldják a vidéki rendörségek álamosításának kérdését.

A horvát királyi biztosság.

Zógrádból jelentik: A horvát nemzeti haladó pártot alighanem szétröbantja az a memorandum, amelyet a párt tagjai a királyi biztosság fentartása végett a királyhoz juttattak. Mint kiderült, a párt tagjai ezt az akeziót vezérük, az akkor Olaszországban idözö Tomasich volt lán és és gróf Pejasevich tudta nélkül kezdeményezték. A két kijátszott vezér most megtorlást tervez hütlen pártja ellen. A képviselöház összehívása előtt konferenciára gyűjtik össze a horvát képviselöket és tiltakozó határozati javaslatot fogadtatnak el velük a képviselök eljárása ellen, azután pedig összehívják a magyar országgyűlésre delegált horvát képviselök klubját és fölvetik azt a kérdést, hogy egy alkotmányos párt tagjai részt vehetnek-e olyan mozgalomban, mely az alkotmány fölfüggesztését czöllozza.

A dunavecsei mandátum.

A gróf Benyovszky Sándor halálával megüresedett dunavecsei kerületben a szövetkezett ellenzék Platthy György fővárosi ügyvédet lépteti fel. Kossuth Ferencz a szövetkezett pártok nevében levélben hívta fel a kerület választóit a jelölt támogatására. Platthy szerdán utazik a kerületbe, ahol nagy lelkesedéssel készülnék fogadására.

A nemzeti munkapárt a kerületben az új közoktatásügyi államtitkárt, Benedek Sándort, szándékozik felleptetni.

A jászberényi népgyűlés.

A Választójogi Országos Szövetségének jászberényi fiókjá a függetlenségi párttal és a szociáldemokrata párttal együttesen kedden délután rendgívil nagyszabásu népgyűlést rendezett. Dr. Hajdu Árpád volt az elnök, akinek nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitöja után Aradi Viktor, a Választójogi Országos Szövetségének kiküldötté mondott zajos tapsok és éljenzés közben hatásos beszédet. Feszült figyelem közben ismertette a Lukács—Désy-pört és annak elözményeit. Majd a kormány-párt többségrejutásának körülményeit, Ehrenfeld Adolf, a szociáldemokrata párt szónoka után egyhangulag elfogadták a betervezett határozati javaslatot, amelyben kimondták, hogy az ellenzéknek a Lukács-kormány ellen és a demokratikus választójogért való harcát helyeslik, azt minden eszközzel támogatják, követelik a választójogi reform sürgös revizióját, illetöleg az általános választójognak legalább is a szövetkezett ellenzék programja alapján való törvénybeiktatását.

Budapest, márczius 26.

A fiumei kormányzó a miniszterelnöknél. Fiuméböl jelentik: Gróf Wickenburg kormányzó és neje ma délelött látogatást tett Lukács László miniszterelnöknél, Lovramában.

A bizalmatlan Zemplénmegye. Zemplénmegye törvényhatósága holnap tartja évnegyedes közgyűlést Sátoraljauhelyen. A közgyűlésen a megye ellenzéki vezérferfiái, gróf Andrássy Gyula és társai bizalmatlansági indítványt fognak tenni a kormány ellen. Nagyon valószínű, hogy az ellenzék gyözelmet fog aratni a munkapárt fölött. Mindkét táborban — ahogy nekünk Sátoraljauhelyről jelentik — lázasan folyik a készülödes és fegyverkezés a holnapi nevezetes napra. A közgyűlés iránt nemcsak megye-, hanem országszerte élénk az érdeklödes.

Drinápoly a bolgároké.

— Sukri pasa levegőbe röpítette a várat. — Közeledés a békekötéshez. — A Balkánszövetség elfogadta a hatalmak feltételeit. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 26.

A balkáni háborúnak legnagyobb, legforróbb, legizgalmasabb pillanata volt ez. Sukri pasa, Drinápoly várának védője ma, amikor a várat már menthetetlennek látta, bolgárok, a győztesek, a diadalmármorban ön-magával együtt légberöpítette. Egy irtó-zatos, utolsó robbanás és Drinápoly vára megszünt, Drinápoly vára elesett, a hősi török védősereg légberöpült, most jöhetnek a polgárok, a győztesek, a diadalmármorban részeselek, Drinápoly, a Balkán legnagyobb, legerősebb vára, a félévig osromlott sásfészek, a béke örök akadályá megszünt.

Drinápoly várát ma bevette a bolgár sereg, Sukri pasa a megmaradt várórséggel együtt légberöpítette önmagát, — milyen szédületesen nagy, középkori hősiesség kellett ehhez, a Zrinyi Miklóskok és Szondyk legendás története, — és most elmúlt az utolsó akadályá is a békekötésnek. Törökország nem kell, hogy feláldozza Drinápolyt, ez az ütközőpont nincsen többé. A béketárgyalások megindulhatnak.

A Balkán-szövetség már el is fogadta a hatalmak békeközvetítő feltételeit s így a hatalmak által körvonalozott alapon meg is indulnak nemsokára a béketárgyalások.

Egyelőre diadalmármorban uszik Szófia és vele együtt minden város, ahol a szláv testvérek várták a bolgárok győzelmét. Ez azonban mégsem változtat a bekövetkezendő békekötés feltételein. Legfeljebb csak szítheti a békekötést.

Mai táviratainkat itt adjuk:

Drinápoly elesett!

Az ostrom.

Szófia, márczius 26. Vasárnap óta szakadatlanul ostromolja Drinápolyt a bolgár sereg. Hétfő estig még csak percekre sem szünetelt az ágyuharc. Maga Sawow generalissimus vezeti az általános ostromot. Drinápoly városában sok házat fölgujtottak az ágyugolyók. A neutrális zónát Karagacsnál, ahová a külföldiek menekültek, a bolgár tüzérség kiméli.

A 8. tundsahadosztály a déli várszektornál elfoglalta az ellenség előretolt hadállásait, *zárkózik husz ágyut és nyolcz golyószórót zsákmányolt és 800 törököt elfogott.* Délután 4 óra felé a csapatok háromszáz lépésnyire közeledtek az erődökhöz és ilyen közletről folytatták a támadást.

Napfölkeltkor a bolgárok merész támadás után hatalmukba kerítették az egész keleti frontot és pedig az Aivababa, Aidsoglu, Kestenlik, Kurucesme, Jilzi, Tabla, Topiolu és Kafkasztabia erődöket, valamint ezeknek összes ütegeit. A bolgárok most ezeken az erődökön berendezkedtek és szilárd pozíciókat foglalnak el.

A drinápolyi törökök Basjukban, Kemerben, Hadirlikben, Kaikban és Karaköjben az összes depotokat, az arzenált, a tüzérségi raktárt, a kis kaszárnyákat, Janikisla és a kórház

között, valamint a város északi részén lévő kaszárnyákat fölgujtották. A tűz a város számos pontján dühöng. A lakosság örült izgalomban rohan a védelmi vonal mentén.

Drinápoly meghódolt.

Szófia, márczius 26. Nem hivatalos forrásból származó információk szerint ma reggel egy bolgár ezred behatolt Drinápolyba.

Szófia, márczius 26. Hitelt érdemlő magánforrásból származó közlések szerint a bolgár lovasság bevonult Drinápolyba.

Páris, márczius 26. A Matin-nek jelentik Szófiából: Itt azt híresztelik, hogy Drinápoly kapitulált. A hadügyminisztérium a hírt még nem erősítette meg.

Szófia, márczius 26. Drinápoly elesett. *Miután az ostromlók az új folyamán rohammal az összes keleti erődöket bevették, a 23. Sipka gyalogezred bevonult a városba. A törökök löporraktárait egymásután maguk a levegőbe röpítik. Szófiában óriási az öröm és a lelkesedés. A város föl van lobogóva.*

Szófia, márczius 26. A Vecserna Postának Mustafa Pasából az utolsó küzdelemről és a diadalmas sereg bevonulásáról a következő részleteket táviratozzák:

Ma délelőtt a folytonos ágyuzástól Drinápoly városában sok helyütt tűz támadt és sűrűn hallatszottak a robbanások. Szuronyrohamra került a sor, már egyes kisebb csapatok összekeveredtek, ember ember ellen küzdött s mikor a keleti erődök, amelyek aránylag a leggyengébbek voltak, a bolgárok kezére jutottak, el volt döntve az ütközet sorsa. Kedden reggel 7 órakor a keleti erődöket már megszállották a bolgárok, ott erős pozíciókat foglaltak el s onnan tüzeltek a nyugati és délnyugati erődökre. A törökök halálmegvetéssel harcoltak, több támadást visszavertek és a bolgárok részén is igen nagyok voltak a veszteségek. A török védősereg már teljesen kimerült. A keleti sánczokban a hódítók olyan török katonákra találtak, akik már nem is tudtak lábukon megállani a fáradtságtól. Szerdán reggel jutott az ostromló sereg a sánczokon belül a várhoz, hogy szuronysegezve utolsó rohamra vonult. Ekkor a várbán egymásután robbantak fel a löporostornyok és a katonai raktárak. Kétségtelen volt, hogy a török parancsnok röpítette levegőbe a löszerkészleteket. A bolgárok kétözött erővel támadtak és már égett a város, mikor hangos zenészóval az első bolgár gyalogezred benyomult a várba. A polgár-lakosság eszeveszetten menekült, mert egész utcasorok lángbaborultak.

Bécs, márczius 26. Theodorow bolgár pénzügyminiszter neje, aki egy idő óta itt tartózkodik, ma délután 3 órakor táviratot ka-

pott Szófiából, amelyet ott déli 12 órakor adtak fel. A telegrammot férje küldte s mindössze ennyit tartalmaz:

Véres ütközet után elfoglaltuk Drinápolyt.

Belgrád, márczius 26. Tosew bolgár követ kapta az első hiteles jelentést ma délelőtt Drinápoly meghódításáról és a hír futótüzként terjedt el a városban. Azt is megtáviratozták Szófiából, hogy a lelkesedés határtalan és a szerb követség előtt Spalajkovics szerb követnek a lakosság nagy ovációt rendezett. *Drinápolyba elsőnek szerb és bolgár lovassapatok nyomultak be. Több erőd még török kézen van, de ezeket remélhetőleg még ma sikerülni fog bevenni.*

Drinápoly védőinek hősi halála

Sukri pasa a levegőbe röpítette az arzenált.

London, márczius 26. A Central News tudósítója jelenti: Sukri pasa a vár elestekor az utolsó erődben magát és embereit levegőbe röpítette.

Berlin, márczius 26. Sukri pasa már nem élt, mikor a bolgárok bevonultak Drinápolyba. Amint az első bolgár gyalogescapatok a várba értek, Sukri pasa a vár arzenálját levegőbe röpítette és maga is ott halt meg.

Frankfurt, márczius 26. Konstaninápolyból jelentik a Frankfurter Zeitungnak: Sukri pasa még Drinápoly eleste előtt szikratáviratban jelentette a portának és a hadvezetőségnek, hogy a vár pinczéiben elrejtve nagymennyiségű élelmiszert talált, amelyek lehetővé teszik, hogy a várat tovább védelmezze. Minden valószínűség szerint még hónapok előtt kerültek a pinczékbe az elrejtett élelmiszerek, mert a városban magánházak pinczéiben is temérdek elestet találtak felhalmozva. Nyilván bulgárok rejtették el a sok élelmiszert, arra számítván, hogy ha a hódító sereg bevonul Drinápolyba, jó lesz előre gondoskodni eleségről.

Diadalmármor Szófiában.

Szófia, márczius 26. A bolgár hadsereg győzelmei a városban élénk mozgalmat keltettek. Drinápoly bevételeéről szóló hírek futótüzként terjedtek. Az egész várost kivilágították és fellebegtették.

Szófia, márczius 26. Dél-tájban jött ide a hír, hogy Drinápoly a bolgároké. A templomokban megkondították a harangokat, a nép és különösen a diákok hazafias dalokat énekelve járták be az utcákat, a Balkán-követségek épületei előtt lelkes tüntetéseket rendeztek. Estére minden templomban hálaadó istentisztelet lesz.

Még délelőtt jelentette Savoff tábornok a királynak, hogy délutánig Drinápoly bolgár kézen lesz, délben aztán megjött a második távirat a fővezértől. Mindössze ennyi volt benne:

Drinápoly Ferdinánd csár ő felsége jogára alá került.

Szófia, márczius 26. Drinápoly bevétele 21 ágyulövessel adták tudtul a város lakosságának, amely a hírt leirhatatlan lelkesedéssel fogadta. A város főutcaiban óriási embertömeg hullámozik. Az összes templomok harangjai zúgnak. Iwanow tábornok táviratilag értesítette Sawoff tábornok generalissimust arról, hogy Sukri pasa és vezérkara megadták magukat. Ennek következtében Drinápolyba vár és helyőrségi parancsnokot nevezett ki, aki gondoskodni fog a rend fenntartásáról. Iwanow tábornok holnap vonul be Drinápolyba. Az elesett hősök emlékeztére és a hadidicsőség örömeire holnap az egész országban ünnepi istentiszteletek lesznek.

Ferdinánd király Boris trónörökös és Cyrill herceg kíséretében Drinápolyba utazott.

Haditudósítók Drinápoly előtt.

Szofia, márczius 26. A főhadiszállás minden állambeli egy-egy haditudósítónak megengedte, hogy Drinápoly elé menjen. A haditudósítók a katonai attasékkal különvontan Musztafabasába fognak utazni.

A szláv testvérek öröme.

Prága, márczius 26. Kolínban Drinápoly meghódítását nagy ujjongással fogadták. Az egész várost fellobogózták hazai és szláv színekkel. Délután mozsarakat durrogattak, este pedig kivilágították a várost és a tereken bengáli tüzeket gyújtottak. Fáklyás tömeg járta be a várost és éltette a bolgárokat, szerbeket és montenegrókat. A cseh síkföld egyéb községeiben és városaiban hasonló tüntetések voltak, de Prága csodálatosképpen egészen nyugodt.

A győzelem híre az orosz parlamentben.

Pétervár, márczius 26. A birodalmi дума mai ülése folyamán az elnöknek kézbesítették a pétervári távirati irodához érkezett távirati jeletést, mely Drinápoly bevételét közli. E hír gyorsan terjedt el a házban és mindenütt nagy örömmel fogadták. *Guelovani* herceg képviselőt, aki éppen beszédet mondott, *Krupenski* képviselő fölkerete, hogy adja át neki a helyet a szónoki emelvényen, mire *Krupenski* a tribünre lépett és a háznak tudomására hozta, hogy *Drinápoly elesett*. Ezt a közlést a képviselők és a karzati közönség hosszantartó, élénk tetszéssel fogadták.

A Drinápoly bevételéről szóló távirat felolvasása után megjelent a dumában *Danew* a szobranje elnöke és *Bobesew* pétervári bolgár követ. A folyosóra érkeztekkor felfüggesztették a дума ülést. A képviselők lelkes hurra kiáltásokkal üdvözölték a megjelenteket, majd vállukra emelve diadalmenetben hordozták őket körül. Az első lelkesedés lecsillapulta után a дума elnöke megölelte a bolgár vendégeket s az elnöki irodába hívta meg őket, ahová az elnök és az elnökök kísérték őket. A bolgárok és a képviselők az orosz és a bolgár himnuszt énekelték, majd több beszéd hangzott el. A дума papi tagjai szent Miklós képe előtt a bolgár testvérek győzelme alkalmából *Te Deumot* cselebráltak. Ezután újból elénekelték az orosz és a bolgár himnuszt. *Danew* szobranje elnök beszédében köszönte meg az ovációkat. *Krupenszky* képviselő a szerb hadsereget köszöntötte fel, amely a bolgár testvérek oldalán a drinápolyi erődök között harcolt. Ezután ismét több beszéd hangzott el. A bolgárok ismételt ovációk között hagyták el a дума épületét. A dumaképviselők a kapuig kísérték őket.

Harcz Csataldzsánál.

Berlin, márczius 26. Konstantinápolyból jelentik mai kelettel: A csataldzsai harcstéren az egész vonalon általános ütközlet fejlődött ki, amely hétfő estig eldöntetlen volt. A török hadvezetőség két újabb hadosztályt küldött Csataldzsá felé, Derkosnál pedig szállítóhajók tesznek partra segédesapatokat.

A támadást a bolgár sereg kezdte a centrumban egy egész hadtesttel. Hétfőn délután Kadiköj felé nyomult a bolgár sereg, de vereséget szenvedett és kénytelen volt észak felé kanyarodni. Ebben az elkeseredett ütközletben körülbelül nyolcezsáz bolgár esett el. A törökök részén is igen nagyok voltak a veszteségek.

A nagyhatalmak békeközvetítése.**Elfogadott békefeltételek.**

Belgrád, márczius 26. A kormányhoz közel álló körökben ma az a hír terjedt el, hogy a Balkán-szövetség elfogadta a nagyhatalmak békefeltételeit, amelyeket a londoni nagykövetségi reünión állapítottak meg és a békekötés a jövő héten biztosan létre fog jönni.

San-Remóban lesz a béketárgyalás.

Turin, márczius 26. A „Stampa“ értesülése szerint a török és balkáni állami dele-

gátusok *San-Remóba* érkeztek, ahol közvetlen béketárgyalást fognak kezdeni. A delegátusok a városi kaszinó játéktérmet bérelték ki és a tárgyalások ott fognak folyni.

Szofia, márczius 26. A külföldön elterjedt hír, mintha a hadviselő felek küldöttségei legközelebb *San-Remóban* összeülnek béke megkötéséről tárgyalnának, teljesen alaptalan.

Tanácskoznak a nagykövetek.

London, márczius 26. A nagykövetek értekezlete ma délután tanácskozássra gyűlt össze.

Új békeremények.

Belgrád, márczius 26. Drinápoly meghódítása itt is nagy örömet keltett. Általános az a vélemény, hogy most már gyorsan fognak haladni a béketárgyalások, miután a porta Drinápoly kapitulációjával kiszabadult kinos helyzetéből és nem kell önként lemondania a városról.

Letartóztatás és száműzetés.

Konstantinápoly, márczius 26. A legutóbbi politikai összeesküvésben való részvétel miatt 15 embert letartóztattak. *Lutfi Savfet*, Szabah Eddin herceg titkára, összeköttetésben állott az Ejubban letartóztatott *Lutfival*. A kormány hír szerint bizonyítékokkal bír arra, hogy *Lutfi Savfet* csak eszköz volt mások kezében.

Ferid volt képviselőt, az *Iffham* főszervezőjét Angorába száműzték.

KÜLFÖLD.

Az új francia kormány bemutatkozása. Párisból jelentik, hogy a *Barthou*-kormány tegnap mutatkozott be a kamarában. *Barthou* miniszterelnök kijelentette, hogy a hároméves katonai szolgálat dolgában abszolút nem hajlandó engedni. Az összes miniszterek szolidárisak ebben. Amit nem áldozhatunk fel, az a becsületünk és a felelősségiünk. Szilárd meggyőződése a kormánynak, hogy csak a hároméves szolgálat teszi lehetővé, hogy az ország megvédje biztonságát és becsületét. (Tetszés a középén és a baloldal egy részén, mozgás különböző padokon.) Mikor a haza léte forog kockán, akkor nem lehet kompromisszumba bocsátkozni. (Élénk mozgás, újabb taps a középén és a baloldal egy részén, tiltakozás a szélsőbaloldalon.) A kamara végül 225 szavazattal 162 ellenében napirendet fogadott el, amelyben bizalmat szavaz a kormánynak. A folyosókon elterjedt hírek szerint 164 képviselő nem vett részt a szavazásban. A szavazás nagy izgalom közben folyt le. Eredményét *Jaures* ezekkel a szavakkal fogadta:

—Egyharmadrésze a kamarának!

A kamara ülése után *Barthou* miniszterelnök a kabinet tagjait tanácskozássra hívta össze. A miniszterelnöknek sikerült a három radikális minisztert, akik a pártfegyelm hatása alatt rögtön ki akartak válni, arra bírni, hogy ezt az elhatározásukat holnaputánra halasztásuk el. A kamara holnapi ülésén új szavazás lesz a kabinet összeállítására vonatkozó interpellációról. Ha ez a szavazás a kabinetre kedvezőtlen eredményű lesz, az egész kabinet azonnal lemond.

A kabinet ellenfelei ellene vannak azon tervnek, hogy *Barthou* miniszterelnököt holnap újból meginterpellálják, főleg azért, mert attól félnek, hogy a kormány többsége 60 szavazattal megnövekszik. *Breton* független szocialista, aki holnap interpellálni akart, közölte, hogy elállott szándékától.

Vadák az Egyesült-Államok mexikói követe ellen. A „Newyork World“ című újság súlyos vádakot emel *Henry L. Wilson*, az Egyesült-Államok mexikói követe ellen. A vadak pedig annyira hitelt találtak a politikások körében is, hogy több szövetségi törvényhozó magáévá teszi azokat és szóba hozni készül a kongresszuson, vizsgálat elrendelését követelve a nagykövet ellen. A vád szerint *Wilson* nemcsak tudott a forradalmi előkészületekről és *Maderó* meggyilkolásának tervéről, hanem egyenesen elősegítette a fölkelők terveit. A forradalmi napokban is szoros barátságot tartott fenn a követ *Huerta* elnökkel és *Diaz* tábornokkal, akikkel naponként többször találkozott és hosszasan tárgyalt. Amikor Mexikóban legdühösebben dult az utcai harc, *Wilsonnal* volt a fölkelő-

vezérek találkozóhelye s a newyorki lap vádja szerint az ő jelenlétében főzte ki *Blanquett* és *Huerta* a palotaforradalmat, amely *Maderó* elfogatásával és megölésével végződött. A nagykövet a véres csiny után amerikai lobogók és örök védelme alatt kísértette a nagykövetség palotájába *Diaz* és *Wilson* közvetítette *Diaz* s *Huerta* kibékülését. Általában pedig csakis *Wilson* támogatásával merészkedtek a fölkelők véres tettükre, bizván abban, hogy *Wilsonnak* sikerül tisztáznia őket az Egyesült-Államok kormányánál. *Wilson* gyanus viselkedése különben már eddig is sok szóra adott okot és valószínűleg a vizsgálat megindulása előtt visszahívja őt állomáshelyéről az Egyesült-Államok elnöke.

A romániai zsidók egyenjogúsítása. Bukarestből jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy a szenátus és a kamara elé törvényjavaslatot terjeszt az országban lakó összes zsidók egyenjogúsításáról. A kormány a parlamenti ülészakot a zsidó-kérdés végleges rendezése végett két héttel meg fogja hosszabbítani.

Elhunyt köztársasági elnök. Tegucigalfaból jelentik: *Bunilla*, Honduras köztársaság elnöke tegnap meghalt.

A montenegrói konfliktus.

— Szabad elvonulás *Skutari* lakosságának. — A hatalmak energikus fellépése. — Tilos a hadjárat Albániában. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 26.

A montenegrói konfliktus Montenegroinak teljes megaláztatásával fog véget érni. A monarchia már beleegyezett abba, hogy *Djakova* Szerbiáé legyen s ebből önként következik, hogy *Skutari* semmi szín alatt sem lesz Montenegroé. *Nikita* már megengedné, hogy *Skutari* polgári lakossága elvonuljon, de most *Skutari* parancsnoka gördit ez elé akadályokat. A bombázást beszüntették, a hatalmak energikus fellépése sikerrel járt s most már egész Albániában szünetelnie kell a hadjáratnak.

Mai táviratainkat itt adjuk:

Montenegro tiltakozását visszautasították.

Czetinje, márczius 26. (Hivatalos montenegrói forrásból.) A montenegrói kormány, a hatalmak képviselőinek körjegyzékét nyújtotta át, amelyben tiltakozik Ausztria-Magyarország ama kívánsága ellen, hogy Montenegro *Skutari* előtt a hadműveleteket szüntesse be addig, amíg az ottani polgári lakosság elhagyhatja a várost, úgyszintén tiltakozik Montenegro vonakodása esetére a kényszerítő intézkedésekkel való fenyegetés ellen. Montenegro kijelenti, hogy Ausztria-Magyarországnak ezt a követelését a semlegesség megsértésének tekintik. A montenegrói kormány jegyzékében továbbá kijelenti, hogy emberieség érzéséből, valamint abból a czélből, hogy a nagyhatalmak egyhangú kívánságának eleget tegyen, a *skutari* parancsnoknál meg fogja tenni a szükséges lépéseket, hogy a polgári lakosságnak *Skutari*iből való kivonulását lehetővé tegye. Ebből a czélből ma reggel egy parlamentair *Skutari*ba ment.

Bécs, márczius 26. A czetinjei osztrák-magyar követ a montenegrói kormánynak egy tiltakozását, amely szerint a monarchia megsértette a semlegességet, a kormánynak visszaadta. A montenegrói kormány már megfelelt a monarchia ama kívánságának, hogy a *djakovai* áttérítési affér vizsgálatára a monarchia egy képviselőjét küldje ki, de más hatalmak képviselőit is meg szándékozik a kormány hívni. *Djakova* vidékéről újabb hírek érkeznek olyan fölszólításokról, hogy a lakosság bizonyos határidő alatt az orthodox hitre térjen át.

Szabad elvonulás Skutari lakosságának.

Czetinje, márczius 26. Miután a nagyhatalmak képviselői a montenegrói kormánynál közös lépést tettek abból a czélből, hogy *Skutari* város nem harcoló lakosságának megmentessék a város elhagyása. *Danilo* trónörökös

főparancsnok követel *Essad basának levelet küldött, melyben közölte vele, hogy a király a nem kombattáns lakosoknak szabad elvonulást enged ötven órán belül. Essad basa levélben azt válaszolta, hogy köszönetet mond e nemességért, de az ajánlatot nem fogadhatja el, mert kormányától erre nincs fölhatalmazva.*

Skutari bombázását beszüntették.

Belgrád, márczius 26. A Pravda jelenti: A szerb hadvezetőség utasítására a szerb tüzérség még tegnap beszüntette Skutari bombázását.

Tiles a hadjárat Albániában

Bécs, márczius 26. A „Zeit“-nak jelentik Czettinjből, hogy a nagyhatalmak, Oroszország kivételével, utasították követeket, hogy a montenegrói és szerb kormányoknak adják tudtára, hogy a jövőre Albánia területén minden további harcztól tartózkodjanak.

Hassan Riza beyt meggyilkolták.

Belgrád, márczius 26. Skutariiban orgyilkos megölte Hassan Riza beyt, mikor éjjel Essad pasától visszament a várba.

Ki lesz Djakova?

Bécs, márczius 26. Jól értesült diplomáciai körökben tévesnek mondják azt a híresztelést, hogy a monarkia Skutari ellenében belegyezett abba, hogy Djakova Szerbiához csatoltassék. Ausztria-Magyarország tényleg kijelentette, hogy bizonyos feltételek mellett nincs kifogása az ellen, hogy Djakova Szerbiáé legyen, de követeli ennek fejében Skutari Albániához való csatolásán kívül, e város ostromának beszüntetését, Albániának a szerb és montenegrói csapatok által való kiürítését és azonfelül biztosítékokat Szerbiától Djakova albán lakosságának nemzeti és vallási védelme szempontjából. Ausztria-Magyarország mind e feltételeket akkor tekinti teljesíthetőnek, ha valamennyi hatalom magáévá tette a nagyköveti reünio határozatát és Szerbia, valamint Montenegro, a hatalmak kívánásának engedve, készségüket jelentik ki Albánia kiürítésére.

Az albán trónkövetelő.

Róma, márczius 26. A Tribuna brindisii jelentése szerint Montpensier hercege a Mekong yachton ismeretlen irányban elindult

Nagyalban kongresszus.

Róma, márczius 26. Az itteni albán előkészítő-bizottság április 15-re Rómába az albán nemzeti jogok védelmére nagy albán kongresszust hívott egybe. A kongresszus hat napig fog tartani.

EGYHÁZAK.

— (Ki lesz a bécsi érsek?) Bécsből jelentik: A bécsi érsekségre újabban a legkomolyabb jelölt Piffel Frigyes lateráni apát, a klosterneuburgi alapítvány prépostja. A döntés már legközelebb meg fog történni.

TÁVIRATOK.

Próbamozgósítás Angliában.

London, márczius 26. Ma Aldershotban olyan hatalmas méretű mozgósítás, vagyis próbamozgósítás, vagyis próbamozgósítás még nem volt Angliában. Összesen két hadosztályt, vagyis 40.000 embert állítanak harczi készségbe és a harczeri mozgósított légénységet a lakosság tartozik elszállásolni. A mobilizáció több napra fog terjedni.

A mexikói harcok.

Mexikó, márczius 26. A kormánycsapatok és a fölkölk között szombaton Saltilliónál lefolyt harcban Carranzas több mint 150 hibe elesett. — Magánjelentések szerint a kormánycsapatok oldalán egy tiszt és 30 katona meghalt.

Nagy botrány az angol alsóházban.

— Kizárt képviselők. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 26.

Londoni táviratunk jelentése szerint ma a londoni alsóház izgalmas jeleneteknek volt a színhelye. Kicsibe mult, hogy a kormányt le nem szavazták s amellé súlyos megtámadtatásban volt része. Egy unionista képviselőt kizártak, egyet pedig távozásra szólítottak fel imparlamentáris magaviselethez miatt.

Az ülés kezdetén az unionisták váratlanul szembe helyezkedtek a költségvetés egyik tételével, amelyet máskor vita nélkül szoktak elfogadni. Minthogy a kormány hívei úgy vélték hogy ez a váratlan támadás elő volt készítve, folytatták a vitát mindaddig, amíg a kormánypárt hívei elég számosan gyültek össze. Amikor végül szavazásra került a sor, a kormány csak 39 szavazattöbbséget tudott szerezni. A vita rendkívül izgatott volt.

William Moore ir unionistát kizárták az üléshől, mert az államtitkár magatartását gyalázatosnak mondotta. A vita minlíkább izgalmassá vált.

Sir Arthur Markham liberális képviselő az elenzéket egy csapat sörházi politikusnak mondotta és vonakodott ezt a kifejezést visszavonni, miért is felszólították, hogy távozzék a házból. E felszólításnak a képviselő olegyet is tett.

A flottaköltségvetés benyújtása kapcsán Churchill, az admirális első lordja beszédet mondott, amelyben a kiadások emelkedésének okait a következőkben vázolta: 1. Az a politikai tendencia, hogy a harcok hajók száma szaporíttassék, tekintettel a német flottatörvényre. 2. A hajók nagyságának, gyorsaságának növelése, fegyverzetének tökéletesítése. 3. Technikai újítások létesítése, így nyersolajnak tüzelő anyagként való felhasználása, dróttalan táviratozás, stb. 4. Az egyes cikkek árának, továbbá a munkabéreknek emelkedése. 5. A hajóépítés vontatottsága az utóbbi két évben a szállítók csekélyebb teljesítőképessége folytán. A továbbiakban bejelentette, hogyha a program keresztlvitelében nagyobb haladás lesz tapasztalható, még ez év folyamán póthiteleket fog kérni.

A német flottatörvény még magasabb követelmények elé állította az angol haditengerészetet. Utal arra, hogy Németország, Amerika és Olaszország nagyobb ágyukat szereltek fel hajóikra, ami szükségessé teszi, hogy Anglia hasonlóképen járjon el. Nincs kilátás — ugymond —, hogy a flotta hatalmas, állandóan növekedő költségei a jövő évben csökkenjenek, ha csak a rivalitás periódusa és a technikai haladás nem ér véget.

A világ összes nemzetei közül talán az angol képes legjobban az ily teheremelkedések elviselésére. De van szerencsére egy út, amelynek révén a világ népei elérhetik a maguk okozta rabszolgaság ugyszólván azonnali enyhülését. A nagyhatalmaknak s velük együtt a nagy nemzeteknek fel kell vetniök azt a kérdést, vajjon ha egy év lefolyása alatt semminő flotta nem építene új hadihajót, veszélyeztetnék-e flottaárdekeiket, avagy nemzeti biztonságukat. Angliának ma jó hajói vannak. Hajói legjobbak a világon mindaddig, amíg jobbakat építenek. Miért ne létesíthessenek az összes nemzetek a hajóépítések terén egy évi ünnepeket. Ez az a kérdés, melyet a mult évben állítottam fel s ez az a javaslatom, melyet ez évben ismétlek.

AZ „EGYETÉRTÉS”

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonszáma 7-88.

A kiadóhivatal telefonszáma 7-06.

Pesti komédiák.

Fecskék Pesten.

(Két fecske ur cseveg a Bazilika közelében, egy csatorna szélén.)

Csicseric: Hozta Isten, Fecske Mór ur! Mikor jöttök?

Fecske: Tegnap délután érkezünk, némi kósséssel. Ugyanis nőm, Csipike, örvendetes családi eseménynek nézett előbe...

Csicseric: Ah? Gratulálok. Az eredmény?

Fecske: Két tojás. Kairóban megpihentünk. Ott kikelték a kicsikék. Egy ismerős családhoz adtuk penzióba őket, Buzaszeműkhez...

Csicseric: Az az, skinek az az izléstelenül öltözködő, vastag felesége van?

Fecske: Az, az! Buzaszeműk már nem jönnek Európába. Az átvonuló fecskesereg számára penziót tartanak fenn.

Csicseric: Mi már egy hete itt vagyunk. A husvét korábban állott be és lakásunkat a Jóreményfokon felmondtuk. Utra kellett mennünk.

Fecske: Nehéz utunk volt. Amióta annyi a drótnélküli táviró, kevés a távirósodrony, nincs hol megpihenni. Az örcög vigye el ezt az Edisont.

Csicseric: Marconi és nem Edison!

Fecske: Drótnélküli táviró! Éppen olyan lehetlenség, mint a fecske nélküli tavasz.

Csicseric: Semmi sem lehetetlen, különösen ma, a találmányok korszakában. Hol laknak?

Fecske: A budai malom mellett. Tudja, nem kell messzire menni élelemért. Liszt, buzaszem ott van a közelben. Azonkívül vadászati engedélyt váltottam a Dunára. Jó kövér legyeket lehet ott fogni.

Csicseric: Ugyan hagyja el. A propellerék füstje miatt egyre pusztul a vadállomány. Én inkább a Margitszigetre járok izletes szunyogpecsenyére.

Fecske: Maguknak is annyi bajuk volt a lakással? A mienkbe egy szemtelen veréb-család költözött bele, ugy, hogy hatóságai segédlettel kellett kiköltöztetni őket. S ugy összepiszkitották a fészünköt, hogy el kellett hivatni Kleint, a kárpitost.

Csicseric: A Klein Csibe drága. Ócska szalmazalakat és tyukpelyheket használ. Mi tavaly özvegy Verebelláéknál laktunk albérletben, az Erzsébet-tér közelében, de a verebek olyan lármát csaptak, hogy nem lehetett elviselni. Csodálom a fővárostól, hogy...

Fecske: Ne csodálkozzék semmin se. Tizedik éve pusztítom a fővárosi legyeket és férgeket s most sem léptettek elő. A Groszmann Fityfrity persze, az légtisztító ellenőr lett, mert a komája dr. Vörösbegy, az egyik tanácsosnál szolgál. Eh! Minden csupa protekció! Hiába, csak a vidéken van még tiszta erkölcs.

Csicseric: Hagya el! A hugom Szegeden laktott eddig, de nem volt maradása a szegedi szingyi bizottsági tagoktól. Szép hangja volt s erőszakkal be akarták pritezsalni a színházhoz.

Fecske: Nem tud valahol egy csöndes lakást az unokabátyám részére? Eddig a parlament tetajén lakott, de nem bírja ki a mostani politikai viszonyokat.

Csicseric: De tudék egyet, a városházán. Ott nem zavarják, mert ott nem dolgoznak... Pardon, el kell repülnöm...

Fecske: Hova olyan sietve?

Csicseric: Ott megy az utcán az a bizonyos költő, aki mindig költeményekkel kompromittálja a tavaszt és a fecsketésadalmat. Feléje kerülök és leadom a névjegyet. Ajánlom magamat! (Elrepül és ugy viselkedik, amint mondta.)

A költő: (Az égbe néz.) Hoppla! Erről jut eszembe, verset kéne írni a fecskékről és a tavaszról... (Elsiet költeni.)

Fakir.

Felgyújtott fatelep.

— Letartóztatott tulajdonos. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 26.

A mai számunkban már jelentettük, hogy Schulhof Emil fakereskedő Dévai-utca 15-ik számú telepén hétfő éjszaka tüzet pusztított. A tüzoltók gyors közbelépésének volt csak köszönhető, hogy a lángoknak hamarosan gátat vetettek s hogy a felhalmozott nagymennyiségű fa- és egyéb áru megmenekült. Ebben az ügyben ma fordulat állott be. A tüz gyújtogatásból keletkezett és megállapították, hogy a volt tulajdonos, a mostani tulajdonos sógora a bűnös.

Már a keddi tüzvizsgálat meglepő eredményt hozott. A tüzvizsgáló-bizottság megállapította, hogy a tüzet minden kétséget kizáróan gyújtogatás okozta. A megszenesedett gerendák, kemény falapok között ugyanis szanaszét a földön petróleummal átitatott forgácsot, apró szintén petróleummal mártott fadarabkákat, piros, berlini pamut-kötegeket, egész csomag fehér szalon-gyújtót találtak. Megállapította a bizottság, hogy ha a posztoló rendőr nem veszi észre idejekorán a tüz keletkezését, a nagykiterjedésű telep összes faanyagával együtt rövid idő alatt a lángok martaléka lett volna.

Most a rendőrség vette kezébe a dolgot és széleskörű nyomozást indítottak. Már eleinte is Schulhof Emil sógorát, Weinberger Mórt gyanúsították, aki azelőtt a fatelep tulajdonosa volt s pár hónappal ezelőtt adta el a faraktárt Schulhofnak, de még most is része van az üzletben. A fatelep alkalmazottai azt állítják, hogy egy esztendő óta az üzlet nagyon rosszul ment. Kovács János telepőr elmondja, hogy néhány nappal ezelőtt látta, amikor Weinberger nagyobb hasáb fát vágott fel apróbb darabokra. Kovács Jánosné, a telepőr felesége is azt vallja, hogy Weinberger Mór a telepen néhány nappal ezelőtt furt, faragott, rakosgatott és amikor ő felajánlotta szolgálatait, elkergette. Gémes Mihály bognármester is ugyanezt vallja. A telepen piros feji gyufaszálakat találtak elszórva. Ugyanilyen gyufaszálak voltak Weinberger Mór zsebében is. A tüz keletkezéséhez közel lábnyomok voltak, amelyekről a rendőrség gipszöntvényt készített. Weinberger alibit igazol, elmondja, hogy azon az éjszakan, amikor a tüz támadt a fatelepen, ő az Európa-szállodában tartózkodott, másnap pedig egy Kisfuvaros-utcai borbélyműhelyben kártyázt. A fatelep régebben az ő tulajdona volt s emlékszik rá, hogy hetven ezer koronára biztosította. Schulhofot csak később fogják kihallgatni.

Déli két óráig tartott Schulhof Emil és Weinberger Mór kihallgatása a főkapitányságon. A kihallgatás után Schulhofot, — aki tisztázta magát a vádak alól — szabadon bocsátották, Weinbergert pedig, akire a gyújtogatás rábizonyult, letartóztatták.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND: Naptár. Csütörtök, márczius 27. Róm. kath.: Damaszk. János. — Protestáns: Rupert. — Görög-ország (márczius 14): Sándor. — Zsidó: Veadar 18. — A nap két reggel 5 óra 51 perczkor, nyugszik 6 óra 22 perczkor. — A hold két éjjel 12 óra 4 perczkor, nyugszik reggel 7 óra 53 perczkor. — Sorozás a Mária Terézia-térelaktanyában reggel 8 órakor: I. korosztály 1201—1400. sorszámig. — Sorozás a központi városházán reggel 8 órakor: II. korosztály 2101—2400. sorszámig. — **Múzeumok:** Nemzeti Múzeum állattára 1—2-ig. — Erzsébet Múzeum 9—2-ig és 3—4-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Ráth Múzeum 10—4-ig. — Széchenyi Múzeum 10—12-ig. — Tanszer Múzeum 9—7-ig. — M. kir. Kereskedelmi Múzeum külkereskedelmi, hírszolgálati és közszállítási osztálya 9—2-ig. Vám- és tarifáosztálya 3—6-ig. nyilvános szakkönyvtára 9—2-ig. — **Képtárak:** A Múcsarnok tavaszi tárlata nyitva 9—5-ig, belépődíj 1 korona. — A „Kéve” művészeti egyesület kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9—4-ig, belépődíj 1 korona. — Pogány Margit festőművész és Bethlen Gyula szobrászművész kiállítása a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39) nyitva 9—7-ig, belépődíj 60 fillér.

Jelentem alászan: egy szimuláns meghalt!

* * *

Az a tragikomikus anekdota, melyben az ezredorvosnak az inspekcziós őrmester jelenti, hogy egy szimuláns meghalt, a valóságban ismét áldozatui szedett egy fiatal életet. A bornírtóság, a drill és az emberek géppé aljasítása, szóval a katonai fegyelem, a tudatlanság, a könyörtelenség és a butaság, szóval a monarchia nagyhatalmi érdekei ismét megölték egy embert. Egy embert, akit egynapi házassága után félig siketén elvittek katonának és alkalmasint fülbaját a szokott hajtószerekkel, riczinnussal és Dower-porral „gyógyítva” elpaczkázták, míg végül a szerencsétlen afeletti elkésereedésében, hogy magánkezelésre nem engedték, egy jól irányzott lövéssel befejezte kálváriáját és itt hagyott egy egynapos leányasszonyt.

Vajjon ennek a szerencsétlen fiatalasszonynak ki fogja felszárítani a könynyeit, ki fogja visszaadni a gyöngédséget és szeretetet, melyet a hadsereg, ó a hadsereg rabolt el tőle. A nagyhatalmi érdek. A monarchia. Melynek az a nagyhatalmi érdek, hogy egy siket embert a halálba kergessen!

Nem akarunk ezuttal a katonai élet keserveiről írni, melyek annyi embert küldtek már békeidőben a másvilágra. Elcsépett téma és sok minden szempont jó figyelembe. A katonai gyöngyélet nyomorúságainak elviselése vagy el nem viselése egyéni diszpozíciójának dolga és van úgy, hogy érzékenyebb ember előbb kiadja a sorból, más tovább bírja. Ez az eset, a Hujder József esete, más elbírálás alá esik. Ez arra ad alkalmat, hogy végre megmozduljanak társadalom, egyesületek, vármegyék, törvényhozók, mindenki, akik azokról a botrányos közegészségügyi állapotokról tudnak, melyek a katonaságnál dülnek! Mert, ha egy kuruzslót, aki meggyógyítja a beteget, megbüntetik, mért nem büntetik meg azt az ezredorvost, aki megöli a katonát. E sorok írója maga látott egy esetet, ahol az ezredorvos majdnem megvakított egy fiatal embert, mert nem értett egy közönséges szemgyulladáshoz, de azt, hogy a beteg magánaton kezeltesse magát, csak előkelő befolyások hosszas érvényesítése után tudta elérni. Orvosok legyenek a hadsereg rendes orvosi állományában, ne suszterek, orvosok legyenek és ne katonák! A szegény Hujder József csak egy a sok közül. Vajjon kit vonjunk az ő kiemelt véreért felelősségre? (gy. i.)

Időjárás. Hazánkban változóan felhős idő uralkodott és kisebb csapadék az ország délkeleti részein esett. A hőmérséklet kevéssel súlydult s az Északi Kárpátok között gyenge éjjeli fagyok is fordultak elő, a maximum 24 C. fok volt, a minimum 2 C. fok Tátrafüreden. — **Prognózis a következő 24 órára:** Hűvös idő várható szórvaosan — főleg északon — éjjeli fagyval és elvélve csapadékkal. (Sürgöny-prog.: Elvélve csapadék, északon éjjeli fagy.)

Izabella főhercegnő a spanyol királynál. Izabella főhercegnő leányaival, Gabriella és Mária Alice főhercegnőkkel Párison át Madridba érkezett rokonai, a spanyol királyi pár látogatására. A főhercegnők egy hetet fognak tölteni Spanyolországban.

Nyugalomba vonuló tábornok. Bécsből táviratozzák: Matuschka Lajos tábornok, akit nemrég a budapesti 4. hadtesthez osztottak be, legközelebb nyugdíjba megy.

Gróf Zichy János utazása. Bécsből táviratozzák: Gróf Zichy János ma délelben onnan Londonba utazott.

A német császár érdekes találkozása. Berlini jelentés szerint Vilmos császár ma Hamburgba utazik, ahol holnap fog először találkozni jövődéli nászával, Ernő August cumberlandi herceggel.

A görög király temetése előtt. Bécsi jelentés szerint Ferencz József királyt a görög király temetésén Burián István báró volt közös pénzügyminiszter fogja képviselni, aki már el is utazott Athénbe. A király választása azért esett Burián báróra, mert ő, mielőtt miniszter lett, athéni követ volt és grata persona a görög udvari köriökben. — Athénből táviratozzák: A kormány hivatalosan értesült arról, hogy a szerb és bolgár trónörökösök fogják a két állam királyait képviselni a temetési ünnepségeken, melyek szerdán, április 2-án lesznek. — Athénből táviratozzák: A tengerészeti minisztérium dróttalan táviró utján arról értesül, hogy az Amfitrite királyi yacht György király holttestével, valamint a külföldi hajók sűrű köd következtében kénytelenek voltak a szkiathoszi kikötőbe befutni. Ebből az okból a pireuszi fogadtatás csak holnap lesz. — Triesztből táviratozzák: Valdemár dán herceg, aki tegnapelőtt reggel Kopenhágából ideérkezett, ma délután a Bregenz Lloyd-gőzön folytatta útját Athénbe. — Szalonikiből táviratozzák: Majdnem az összes görög városok és községek küldöttségeket menesztenek György király temetésére, Miklós herceg, a szalonikii katonai parancsnok, aki a király holttestét szintén Athénbe kíséri, nyomban visszatér ide. A herceg azután Raktivan miniszterrel a temetési ünnepségekre Athénbe megy.

Honvéddandárok beolvasztása a közös hadseregbe. A honvédség négy lovasdandárját eddig az 1—4 számokkal jelölték meg. A Budapesten és Szegeden felállított két lovasági csapathadosztály-parancsnoksággal nemcsak ezek a parancsnokságok kaptak — ami a honvédség gyalogság hadosztályainál és dandárjainál kezdettől fogva megvan — a hadsereggel együttesen folytatódó számozást (5—11), hanem a négy dandár is. Az 1. (szegedi) dandár a 2., az eddigi 2. (budapesti) dandár a 19., a 3. (pécsi) dandár a 23. és a 4. (debreczeni) dandár a 24. számot viseli. A honvédtüzérség kifejlesztése után hasonló módon látják el a gyalogcsapathadosztályonként létesítendő tüzérségi dandárokat folytatódólag és az illető hadosztályval azonos számmal, tehát 20. (illetve 23., 37., 39., 40., 41., 42.) számú magyar királyi honvédtüzérdandár lesz az elnevezése.

Hirlaptudósítók közgyűlése. A külföldi lapok magyarországi tudósítóinak szindikátusa szerdán, április hó 2-án este 8 órakor a Hungária-szálloda konferenciatermében tartja ezidei rendes közgyűlését. Napirend: 1. Az évi jelentés. 2. Pénztári kimutatás. 3. Szindikátusok választása. 4. Esetleges indítványok.

Az áprilisi nemzeti ünnep. Az 1848-iki törvények szentesítése évfordulójára rendelt nemzeti ünnep április 11-én, pénteken lesz, amely napon hivatalos istentiszteletet tartanak a budavári koronázó Mátyás-templomban. Az ünnepi istentiszteleten dr. Csernoch János hercegprímás fog pontifikálni.

Az ideai nagygyakorlatok. Prágai jelentés szerint az ideai nyár folyamán Csehországban lesznek a nagygyakorlatok. A hadgyakorlatokon a 8. és 9. hadtest és az 1., 2. és 14. hadtestek részei fognak résztvenni. A fővezényletet Ferencz Ferdinánd királyi herceg fogja átvenni s melléje lesz osztva Konrad vezérkari főnök.

A községi tisztviselők kongresszusának elhalasztása. A Községi Tisztviselők Országos Egyesületének elnöksége április 7-ére a régi képviselőházban kitűzött kongresszusát május hóra halasztotta el. A halasztás oka a parlamenti szünet. A gyűlési előmunkálatok szünet nélkül folynak és már az eddigi jelentésekkel is látszik, hogy népes, igen izgalmas gyűlésre van kilátás. A kongresszus pontos dátumát később teszi közzé az országos egyesület elnöksége.

Puskin lánya meghalt. Puskin Sándornak, az oroszok nagy költőjének, a lánya, párisi jelentés szerint, ma Cannesben meghalt. Puskin lánya Miklós nasszau herceg özvegye, Mehrenberg Natália grófnő hetvenhét éves korában halt el. Legidősebb lánya Mehrenberg Zsófia grófnő, morganatikus felesége Mihajlovics Mihály orosz nagyhercegnek, akit ennek következtében évekig kitiltottak a csári udvarból. Egyik fia, Sándor gróf évekként ezelőtt azzal lett híressé, hogy Luxemburg trónját követelte, de azután megelégedett pénzügyi kárpótlással.

— Az amerikai ciklon borzalmai. A New-yorkból érkező táviratok rémas dolgokról számolnak a ciklon-pusztítás borzalmairól. Ez a szörnyű katasztrófa csak most kezd kibontakozni a részleteiben. *Omahának* negyven városrésze részt rombadult, részint lángban áll. A forgószél mindent elsöpört, amit útjában talált. A telefonközpont, amelyben százhatvenöt telefonkezelő volt, részben összeomlott. Számos lány halt meg, vagy megsebesült. A Szent-Kereszt kolostor teljesen megsemmisült. *Egy zsupolt mozgószínházat a vihar elsöpört. A romok százakat ütöttek agyon. A gyermekkórház a henlévőkkel, több száz gyermekkel együtt a vihar martaléka lett. A gyermekek nagyobb része meghalt. Az omahai halottak száma legalább kétszáz. A forgószél más városokban is nagy pusztításokat okozott. Ohioból és Indianából is pusztító áradásokat jelentenek. Daytonban, melynek utcáin a víz több méter magas, már negyven holttestet szedtek össze. Az Ohio államban, Youngtownban a gyárak beszüntették üzemüket. Huszonötezer ember vált munkanélkülivé. Különböző községekben elsodorta a víz a vasúti hidakat. Delavareban kétszáz lakóházat elsodort az ár. A legborzasztóbb volt a veszedelem és az istenítélet az ohioi Daytonban. A daytoni polgármester jelentése szerint a katasztrófa következtében mintegy ötezer ember vesztette életét, harmincezer ember hajléktalanná vált. Cincinnatiből Daytonba és Columbusba mentővonatokat küldtek, de a vonatok elakadtak és az expedíciók gyalog folytatják veszedelmes utjukat. Mikor az orkán lecsillapodott, először hatalmas záporosó kerekedett, azután hóvihar támadt. Nebraskában és Daytonban dermesztő lett a hideg. A hajléktalan nép szabad ég alatt taryázik. Daytonban húsvét második napján 127 halottat vittek a városháza előtt levő térségre s ugyanaznap 100 súlyosan sebesültet helyeztek el az épen maradt néhány házban. — Springfieldből (Ohio) táviratozzák: Az áradás Piqua közelében egy töltést elpusztított. Mintegy 600 ember a vízbefúlt. — Neyyorkból táviratozzák: Peru (Indiana) utcáin a víz husz lábnyra emelkedett. Számos nő és gyermekholttest uszkál a vízen. Mindenfelé a nők, gyermeküket karjukon tartva, a tetőzeteken töltötték az éjszakát. A hideg fokozza az inséget. Indianapolisban a víz megint emelkedett. Az ottani előkelő városnegyed el van öntve. Peruban a Wabash-folyó védgátja ténnap hirtelen beszakadt. Sok száz ember a vízbe fult. A Wabash-folyón számos házrész uszkál. A lakosok a tetőzetbe kapaszkodnak, de az erős ár lehetetlenné teszi, hogy hozzájuk lehessen férkőzni. — Chicagóból táviratozzák: Az áradás az Idianán és Ohioán átmenő keleti vasut forgalmát megbénította. A vasúti hivatalnokok azt mondják, hogy husz év óta nem volt oly válságos a közlekedés helyzete. Lehetetlen előre látni, mikor lesz az üzem helyreállítható.*

— Vérengző motorkerékpáros. Bécsben vérengző kalandja támadt tegnap egy magyar származású bécsi aranyművesnek. A bécsi huszadik kerületben *Dominusz* Andor ékszerkereskedő motorkerékpárján a feleségével hazafelé tartott. Az uton meg kellett állnia, hogy gépét *nijavítsa*. A külvárosi síhederek segítettek neki, abban a reményben, hogy *borraváltót fognak kapni*. Amikor a kereskedő tovább folytatja útját, anélkül, hogy borraváltót adott volna, *szidalmazni kezdtek* és utána szaladtak. A kereskedő azonban elővette revolverét és kétszer rájuk lőtt. Az egyik lövés a huszonkét éves *Aumüller* Antal mellére *szúrta*, a másik lövés egy népiskolai tanuló kalapját *furta* át. A kereskedő ezután kerékpárján elmenekült, de még az éjjel kinyomozták és megindították ellene az eljárást.

— Rejtélyes repülőgépek. Többször közöltünk híreket az ország délkeleti részén feltűnt repülőgépekről. Annyit már megállapították, hogy ezek a rejtélyesen jövő-menő repülőgépek Romániából valóak és most *Nagyszalontáról* közlik, hogy vasárnap este *Tenke* felől repülőgép jelent meg a láthatáron. Reflektorokkal megvilágította a tájat, majd elsötétült és az ellenkező irányban eltűnt.

— Vendéglátás a Hamidie fedélzetén. Kis-ázsiból most érkezett Párisba egy Nur-el-Din-Beyhum nevű arabs főúr, aki márczius elején Beyruthban abban a ritka szerencsében részesült, hogy vendégeskedett a regészirű Hamidie török hadihajó fedélzetén. Az arabs főúr érdekesen nyilatkozott a titokzatos és hősies hírű török hajóról:

— Márczius 3-án este fényelőzkor hirtelen fölbukkant Beyruth szemhatárán a Hamidie. Reflektorai szünet nélkül öntötték maga köré a fénysugarakat. A hajó ragyogóan ki volt világítva. Mindjárt le is eresztette a vasmacsát a kikötőben. Alig terjedt el másnap megérkezésének híre, a kíváncsiak egész özöne lepte el a kikötőt, bár esett és nagy szél fújt. Mindenki közelről akarta megcsodálni a híres csatahajót. Magam is csónakot vettem és odaveztem a hajóhoz. Fölmentem a fedélzetre. Egy katona elvette a névjegyemet és a szalomba vezetett, ahol nem kellett soká várakoznom. Nemsokára belépett a parancsnok, Rauf bég. Vidáman és nyugodt arczifejezéssel közeledett felém, kezét szorított velem, aztán angolul megindult a társalgás. A parancsnok a Libanon szépségeit dicsérte, majd hízogóan nyilatkozott a városról és igen melegen emlékezett meg a beyruthiakról, akik elhalmozták a hajót ajándékkal: cukorral, liszttel, rizsszel és cigarettával. Beszélgetés közben Rauf bég behívott egy tengerész-tisztet és egy nagy formájú papirtekercset adott át neki, hogy vigye a postahajóra. Minden valószínűség szerint ez jelentés volt a török tengerészeti minisztériumhoz. Delet csengették és én fölálltam, hogy elbucsuzzam. De a parancsnok a nagy ebédterembe vezetett és rendkívül lekötelező módon meghívott, hogy ebédeljek vele és tisztjeivel. Az asztalnál több ízben a politikára próbáltam terelni a társalgást, de mindhiába. Rauf bég mindig elterelte erről a témáról a szót és inkább a fölötte szeszélyes időjárásról beszélt. Ime a Hamidie ételsora: borjúlábleves, omlett, csirkesült, vajas zöldbab, baklaria (beyruthi nemzeti étel) és fekete kávé. Végül autogrammot kértem Rauf bégtől, aztán eltávoztam a Hamidie fedélzetéről, egy szeretetreméltó és tökéletesen művelt ur emlékéit hozván magammal. — Ebben a beszélgetésben az a legérdekesebb, hogy a Hamidie fedélzetén járó Nur-el-Din-Beyhum csak Rauf béggel találkozott. Az igazi parancsnok, a szövetséges balkáni hatalmak réme, az angol Flookh fregattkapitány óvakodott az idegen látogató előtt mutatkozni.

— Expedíció a Ferencz József-földre. A francia kormány északsarki expedíció küldésére határozta el magát. Az expedíciót lovag Payer Gyula, a híres osztrák északsarki utazónak, a Ferencz József-föld fölfedezőjének fia vezeti a Ferencz József-föld eddig ismeretlen északioldali részének felkutatására. A „Petit Fivre” gőzösön fognak utrakelni, párisi jelentés szerint Payer lovagot kívül valószínűleg egy sorhajóhadnagy, egy százados, továbbá két hosszujáratu kapitány, azután a sarkvidék egy saktudósa, a gyarmati hadsereg és a haditengerészet egy-egy orvosa, végül Ménard, a repülőgéposztály hadnagya vesznek részt az expedícióban. Utóbbi két repülőgépet visz magával, hogy a repülőgépeknek a sarkvidéken való használatosságát tanulmányozza.

— Nagy vasúti szerencsétlenség. A rimaszombati—Tiszolc vasúti vonalon tegnap este nagy szerencsétlenség történt. Délután félöt órakor indult el Rimaszombatról Tiszolc felé a 8112. számú személyvonat, amely a rendes menetssebességgel haladt. Az egyik állomásról, valószínűleg téves jelzés folytán a személyvonat után indították a 8162. számú tehervonatot, amely egy éles kanyarultnál utólérte az előtte haladó gőzöst. A tehervonat beleszaladt a személyvonatba és borzalmasan összeroncsolta a személyvonat kocsiit. Három vagon kisiklott és teljesen összezúzódott, a sinek meggörbültek, a pályatest megrepedezett. Az összeütközés következtében *Bodor* István fékező olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy ma reggelde meghalt. *Szabó* József segédfékező, *Fodor* Balázs segédfékező, a felesége és a kis fia életveszélyesen megsérültek, egy csendőrmester is súlyos sérüléseket szenvedett. A rimaszombati törvényszék vizsgálóbírája a katasztrófa helyére ment és megindította a vizsgálatot. A forgalmat ma csak átszálással tudták lebonyolítani.

— A hadbírójelölt szerelmi drámája. Lembergben megrendítendő, véres szerelmi dráma játszódott le. *Naleveiko* Vladimir 25 éves hadbírójelöltnek szerelmi viszonya volt unokahúgával. A hadbírójelöltet a minap Lembergől Troppaubá helyezték. Mikor az áthelyezést megkapta, a leányt lakására csalta, lelötte, azután önmagát lölte agyon.

— Katonatragedia. A katonai rövidlátó és bornirt drill megint halálba küldött egy embert. *Kujber* József, államvasuti vasesztergályos, akit október 12-én hívtak be a 32. gyalogezred egyik trieszti századához, szombaton este szolgálati fogyerével ott agyonlőtte magát és rögtön meghalt. A távirat, amelyben az ezredparancsnokság az öngyilkos Budapesten lakó hozzátartozóit értesítette, a posta tévedése folytán csak tegnap este jutott a helyes cím alá. Azóta a szerencsétlen öngyilkos már el is temették. A drámának különösen megrendítő hátteret ad, hogy *Kujber*, mikor katonai szolgálatra bevonult, egy napos asszonyt hagyott itt Budapesten. Tavaly október 10-én, sürgős hívást kapott a trieszti ezredhez. Hiába hangoztatta, hogy súlyos fülbaja miatt őt alkalmatlannak mondták a sorozáson és itt valami tévedés lesz, hiába mutatta föl a Máv. orvosának hivatalos bizonyítványát, el kellett utaznia. Elutazása előtt megesküdött *Guznics* Teréznel, mert az új véderőtörvény értelmében a katonai szolgálat teljesítése előtt is minden engedély nélkül meg lehet házasodni. *Egy napig élt együtt*. Másnap elutazott. Triesztből folyton írta a panaszos leveleket. Egy ízben azt írta, hogy a *följebbvalók rettenetes szigorúsága miatt eddig kilenc ember lett öngyilkos*, — nagyon fél, hogy ő lesz a tizedik. Nagyon sekat szenvedett, mert *ráfoglák, hogy szimuláns*. A fülbaját a kórházban *katonaorvosok kezelték és annyira elrontották, hogy operáció vált szükségessé*. Ekkor arra kérte a kórház vezetését, hogy adjanak neki szabadságot, hogy Bécsbe mehessen és speciálistával operáltathassa meg magát. *Ezt a kérését azonban nem teljesítették*. Ez adott okot a szerencsétlen, hányatott embernek arra, hogy megölje magát.

— *Hampel* József halála. *Hampel* József egyetemi tanár, Nemzeti Muzeumi igazgató holttestét tegnap délután a Nemzeti Muzeum palotájában lévő lakásán helyezték ideiglenesen ravatalra, ahonnan ma délelőtt a kerepesi temető halottasházába szállították. Az elhunyt koporsóját rengeteg koszoru borítja. A temetés holnap, csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a halottasházából. A temetési gyászszertartást *Fraknoi* Vilmos püspök fogja véghezvinni, ki holnap külön ez alkalomra érkezik Bécsből a fővárosba. *Hampel* József elhunytá alkalmából az ország minden részéről számos fejezték ki részvétüket táviratilag is az elhunyt családjánál. *Hampel* József elhunytá alkalmából ma déli 12 órakor a Nemzeti Muzeumban rendkívüli igazgatósági ülést tartottak, amelyen az egyes osztályok képviselőin kívül *Hampel* József osztályának, a régiségáruknak összes tisztviselői is résztvettek. — Az ülésen báró *Szalay* Imre a Nemzeti Muzeumi igazgatója szép szavakkal emlékezett meg *Hampel* Józsefről. Indítványára a képviselői kar elhatározta, hogy részvétét testületileg tolmácsolja az özvegy és család előtt. A Nemzeti Muzeumi igazgatója a díszes előcsarnokot aljánotta fel a gyászszertartás megtartására, a család azonban az elhunyt puritán életű tudós többször kifejezett óhajára hivatkozva, ezt az ajánlatot köszönettel elhárította. A muzeumi tisztviselői és igazgatóság hatalmas pálmákkal díszített babékoszort helyezte a ravatalára.

— *Egy Colonna* hercegnő öngyilkossága. A római arisztokráciának egyik legelőkelőbb tagja, *Colonna* Terézia hercegnő, *Colonna* Marc Antonio herceg özvegye, a római Grand Hotelben öngyilkos lett. Tört dőfött a szívébe és azonnal meghalt. A hercegnő a tripoliszi háboru idejében levelet írt a Timesnek, melyben az olasz katonákat kegyetlenkedéssel vádolta. Férje akkoriban megvizsgáltatta az orvosokkal és beszámíthatatlannak jelentette ki. El is vált tőle s néhány hónappal ezelőtt meghalt. Az özvegyet általában elmebetegnek tartották.

— *Az Andrássy-uti trafik* kifosztóját elfogták. A fumei rendőrség táviratban értesítette a főkapitányságot, hogy ott elfogták *Nagy* Lajost, aki a múlt hét hétfőjén *Szlavik* Pál napszámmossal, az Andrássy-ut és Sziv-utca sarkán levő Kőhany-tözsdebe berohantak és *Weber* Dávid trafikost kirabolták.

— *Házasság*. *Cserzy* Rózsikát, *Cserzy* Mihálynak, a *Homok*-néven ismert kiváló írónak bájos leányát *Szegeden* eljegyezte *Kali* Imre, a budapesti Ganz-gyártás műszaki tisztviselője.

Róth Géza magánhivatalnok eljegyezte *Luft* Erzsikét.

Déak István szombathelyi községi elemi iskolai tanító eljegyezte *Kiss* Etelka tanítónőt Szombathelyen.

— **Egy hét alatt jutott az akasztófára.** Bécsből jelentik: *Lang* bécsi hóhér kedden utasítást kapott, hogy azonnal jelenjék meg az országos törvényszéken. Ott pedig meghagyták neki, hogy utazzék Olmützbe és jelentkezzék a törvényszék elnökénél. Még tegnap két segédjével Olmützbe érkezett a bécsi hóhér. A törvényszékről elküldték a katonai helyőrségi törvényszékhez, ahol közölték vele, hogy ki kell végeznie *Baqács* János lengyel származású tartalékos káplárt, aki e hónap 19-én *Tramek főhadnagyt boszúból lelötte*, mert rendellenességért megszidta. A katonai bíróság *Baqácsot* akasztófára ítélte és elszállította Troppaubá. *Lang* hóhér próbájával már odauazott és holnap, csütörtökön reggel 7 órakor fogja a Rudolf-kaszárnya udvarán végrehajtani a halálos ítéletet.

— **Kémkedő ezredes.** A párisi „*Matin*” pétervári jelentés után azt írja, hogy az oroszok Grodno környékén az erődítések között letartóztattak egy gyanús idegent, akiről később kiderült, hogy *Branhard* osztrák-magyar ezredes. Ezzel a feltűnő orosz hiralással szemben megállapítható, hogy a pétervári távirat koholt, mert az osztrák-magyar közös hadsereg évkönyve ilyen vagy ehhez hasonló leírású nevé tisztelet *egyéltalan nem ismer, sem vezérkari ezredes*, még csak hadnagyt sem.

— **Autó összeütközése a villamossal.** Berlinben a múlt éjjel két órakor a sziléziai hidon rettenetes összeütközés történt a hatvanhetes számú közúti kocsis és egy bérautó között. Eddigi megállapítás szerint *öt ember meghalt, kettő súlyosan, kettő könnyen megsebesült.* A felelősség a soffőr terhelé, aki örült gyorsasággal vezette az autót a nagyforgalmú hidon. — **Berlinből jelentik:** A közúti vasút és a bérautó összeütközéséről még a következőket jelentik: A soffőr egy előtte haladó tejeskocsi alá került, míg az autóból, mely örült irammal futott, nem tartotta meg az irányt, csuszni kezdett és összeütközött a közúti kocsival. Az autóból hat utasa kirepülték és részben a közúti kocsi alá kerültek. *Hárman az autóból utasai közül meghaltak, a többi négy súlyosan megsebesült.*

— **Váltóhamisító nagykereskedő.** Szántó Lipótnak és Szántó Bertalannak a Szerencsen-utca 5. szám alatt volt bórnagykereskedésük. Még a múlt év őszén több mint száz ezer koronára esdőbe mentek. Megkezdődtek a tárgyalások, amiknek az lett a vége, hogy a két Szántó testvér ötvenezer koronáról szóló váltót adtak hitelezőiknek. A hitelezők azt kívánták, hogy testvérükkel, Szántó Nándorral is irassák alá a váltókat, akinek jömmén papirkereskedése van. Lipót és Bertalan át is adták a váltókat. A hitelezők egyszerre azt tapasztalták, hogy az áru az üzletből napról-napra fogy. Rájöttek arra, hogy a bórúton onnan a Szántó-féle vácsi-körúti cipőüzletbe hordják. A hitelezők ekkor a cézghivatalhoz fordultak s megtudták, hogy a vácsi-körúti üzlet Szántó Lipótné nevére van bejegyezve. Márczius elsején lejárt az első váltó, melyet a hitelezők Szántó Nándornak, a gazdag papirkereskedőnek prezentáltak.

— **Én nem irtam alá ezt a váltót —** jelentette ki meglepetten Szántó Nándor.

A hitelezők erre szaladtak Szántóékhoz, de Szántó Lipótot már nem találták sem az üzletben, sem Szerencsen-utca 15. szám alatt levő lakásán. Kitént, hogy Szántó Lipót pár nappal az első váltó lejártá előtt eltűnt lakásáról. A váltókra tehát minden bizonynyal Szántó Lipót hamisította rá testvérének, Szántó Nándornak a nevét. A hitelezők büntető följelentést tettek Szántó Lipót ellen okirathamisítás büntetése miatt. A váltóhamisító nagykereskedő valószínűleg a fővárosban rejtőzködik s pár nap alatt kéne fog kerülni.

— **Lázongó olasz haditengerészek.** A velencei kikötő torkolata körül horgonyzó hadihajókon szomorú volt a matrózok hangulata. Senki sem kapott szabadságot, még csak egy napra sem volt szabad elhagyni a fedélzetet. E miatt a Quarto páncélos fedélzetén lázadás tört ki. Velencei jelentés szerint a matrózok sorakoztak és lármásan követelték a tisztektől, hogy engedjék őket a városba. A zendülők egynehány ágyut szöszödték, alkatrészeit és az ágyugolyókat a tengerbe dobták. A többi hadihajó legénységének segítségével sikerült a lázadást elfojtani.

— **Vége a hajógyári sztrájkoknak.** Triestből táviratozzák: A Stabilimento Tecnico Tricestino munkásai ma a megállapodás értelmében újabb munkába álltak.

— **Bányász-sztrájk.** Boroszlóból táviratozzák: A felszüléziai bányások 10 százalékos béremelést követeltek és mivel a vállalatok visszautasították a bérjavítást, április második hetére a bányások proklamálták az általános sztrájkot.

— **Öngyilkos plébános.** Nyiregyházáról jelentik: A fényeslitkei római katolikus parókián Tersztyánszky Dezső esperesplébánost ágyában átlőtt szíval holtan találták. Mellette volt Browningja, melyből egy golyó hiányzott. A tett motívuma ismeretlen.

— **Véres husvét Miskolcon.** Irvanics Lajos gazdálkodó házában husvét hétfőjén egy sereg legény jelent meg, hogy megloccsolja gazdúrát leányát. A legények itt összeszólköztek és már-már verekedésre került a sor, amikor egyikük, *Csapó* Kálmán békítőleg közbelépett. A fiatalok haragja erre *Csapó* ellen fordult, aki hazamenekült és magára zárta szobája ajtaját. A többi legény utána-vette magát, feltörték az ajtót és rávetették magukat *Csapóra*, aki éles késsel védekezett. *Csapó* szorongatott helyzetében, verekedés közben *Imre* Józsefet és *Kerekgyártó* Józsefet agyonszúrta.

— **Agyonlőtte a bajtársát.** Velike-Cirkvenában Gracán és Solomun horvát esendőrök össze-veztek mulatozás közben. Gracán revolvert rántott elő és agyonlőtte társát. Amikor ez holtan terült el a földön, Gracán önmaga ellen fordította a fegyvert. Egy golyó a mellébe fúródott. Életben maradásához nincs remény.

— **Gyilkos legények.** Ujverbász vidékén, Nagybolján községben tegnap éjjel Sági Gyula és Csillinszki István megjelentek régi haragosuk, Kis János lakásán. A fiatalember elbujt, csak az öreg Kist találták otthon, akinek fejét fejszével széthasították. A gyilkosok elmenekültek.

— **Royal-Orfeum.** Vendégszereplésének utolsó hetében változatlanul nagy és általános érdeklődés mellett lép fel *Bandika*, a világhírű kis mozi-színész, nővérével, *Fonton*-nal, a *Royal-Orfeum*-ban, ahol „*A jósziú Bandika*” című mozi-szkeccs valóban művészi előadásával estéről-estére zajos tapsokat aratnak. A bájos kis művészek e hó végével bucsuznak a budapesti közönségtől, amely oly nagy szeretettel fogadta őket kegyelbe. Ugyancsak nagy siker mellett lépnek fel: *Clemens* és *Dean*, *R. Wally*, *Street* és *Guss*, *The Revells*, *Susváry* Piroška, *K. Solti* Hermin, *Szász* Ilona, *Virág* Jenő, *Máté* Sándor. Ma, csütörtökön, márczius 27-én délután fél négy órakor mérsékelt helyi-áru családi előadás lesz *Bandika* és az összes attrakciók fellépésével.

— **Rendőri hírek.** Életuntak. Ma délben Kispeszen, a Bathory-utca 18. szám alatt *Mészöly* Giza tizenhét éves varrónő szívenlőtte magát és meghalt. — *Tegyi* Mariska tizenkilenc éves varrónő a Timár-utca 17. számú házban lúgkoldatot ivott. — *Fokete* István huszonkilenc éves lakatossegéd Aggteleki-utca 19. sz. lakásán mellélőtte magát. Nyomban meghalt. — *Elgázolások.* Ma reggel a Teréz-körút 40. számú ház előtt az 561-es számú autóból elgázolta *Dancsó* János tizenkét éves szabótanoncot, aki könnyebb sérüléseket szenvedett. — Ma reggel *Kellner* János negyvennyolc éves monori földműves Péteri állomás mellett fel akart ugriani a robogó vonatra, de visszazuhant, a kerekek alá került, amelyek a ballábát levágták.

— **Halálozás.** Özvegy fái Fáy Györgyné, Iévai Borbély Róza földbirtokos életének 82-ik évében meghalt Hevesen.

Lang Ferencz nyug. pénzügyi tanácsos, a függetlenségi eszmék tántoríthatatlan híve, 69 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunytban dr. *Lang* Kornél egyetemi magántanár az édesapját gyászolja.

Remenyiczky Mihály ügyvéd, Ungvármegye tb. fő-ügyésze 72 éves korában Ungváron meghalt.

Osvárd Károly, Selmező- és Belabánya város képviselőtestületének tagja, Selmezhányán meghalt.

Redé János postamester életének 49-ik évében elhunyt Nagysajón.

— **Fodor-féle vívóterem a Koronaherezeg-utca 2. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme.** Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

— **Palais de Danse.** A táncpalota esodás márcziusi műsora már csak néhány napig lesz látható. Rövid ideig gyönyörködhetik még a közönség *Ninon de Beauval* szépségstábjában, a csodaszép beállítású dyonisoszi képekben, amelyeknek teljes meztelensége nagyban fokozza a művészi hatást. Viharos derűtséget kelt *Hansi* Jackson minden fellépése. A kitaláló humor és nagylehetőségű szubrett előadásában igen sok eredetiség és temperamentum van és így nem esodálható, hogy minden este négy-ötször is meg kell újraindítania énekszámait. A márcziusi parádés műsorból kiemeljük még *Leskát*, a volt török háremhölgyet, akinek érzéki, orientális táncza amat nagy sikert, továbbá *La Sirénet*, a tengerfenéken játszó táncjelenetével és a többi számot is, amelyek együtt és külön-külön járulnak hozzá a *Palais de Danse* nagy sikeréhez. A páholyjegyeket ezélszerrel előre lefoglalni.

— **No ültessen senki szőlőt,** mielőtt „*Mill-telep*”, Nagyösz, Középutca legnagyobb szőlőiskolájától árjegyzéket nem kér.

— **A párisi Nagy Áruház a pénznek értékét** tiszteli meg avval, hogy egy 10 filleres darabról is elismeri, hogy azon értékes árucikkeket lehet már vásárolni. Nem hiába drágult meg a pénz annyira, hogy ma már a 10 fillér több, mint akár a korona. Csak így lehetséges, hogy a külföldre küldött utazók által a most rendezendő 10 filleres hétre megvásárolt hatalmas árucikkeket, amelyek a pinczétől a padlásig megtöltik az egész áruházt, sőt máshol bérelt ideiglenes raktárakat is lefoglalnak, e héten a 10 filleres rekord olcsó árban kerülnek eladásra. Hogy mi minden van a 10 filleres kiállításban összehalmozva, arról fogalmat nyújthat a következő sorozat: Himzések, pamutok, valenciai csipkék, különböző selyem- és bársonyszalagok; a következő előnyomások árucikkei: konyhaszekerény-csikok, 3 db madeira pohárkendő, madeira kenyérfosárgendők, fésűtáskák, papírtáskák, stb.; szarvasbőr arczendők, finom illatu parfümök, szappanok, zselétükrök, hajcsattok, díszűk, divatos kalaptűk, zsuszuk, borotva szappanok, bajuszkefék, keztyűgombolók, kulstartók, patentkapcsok, nagy esomó ezéna, tük, 6 magyar népdal kottája (azelőtt 3 korona), 100 darab cigarettahüvely, gyermek képeskönyv és mindezekből, valamint egyéb más ezer és ezer holmi, csak 10 fillérbe kerül. Sőt még a esomeg-osztály is stilszerűen beilleszkedik a 10 filleres kiállításba azáltal, hogy kávét, csokoládét, kakaót, teát, turét 2, 3, 5 dekás próbacsomagot hoz forgalomba 10 filleres esodaárban. A Párisi Nagy Áruház nagy feltűnést keltett ingyen és fehérléte mellé méltóan sorakozik a 10 filleres hét is, amely hivatta van a nép hatalmas rétegeit az Áruház rendez vevőkörének megnyerni.

— **Bersonozza cipőit és sétái alkork kétszeresen kellemesek lesznek önnek.** Ügyeljen azonban arra, hogy a valódi Berson gummisarkot kapja.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A kulisszák világából.

— *Színházi csevegés.* —

(Husvét ötven év előtt.)

A politikusok, Husvét idején, áhitattal emlékeznek meg *Deák* Ferencz husvétii cikkéről, de a színészvilág is szeret visszatekinteni a felszárad előtti időre. Amikor még Budapestnek nem volt a Nemzetin kívüli más színháza, mint a *Molnár* György budai Népszínháza.

Néhai *Bulyovszky* Gyula „*Nefelejts*” című szépirodalmi hetilapjának 1863. évi husvétii száma elíratja *Kövér* Lajost, a „*Szép* marguisné” és nagyon sok más népszerű szindarab szerzőjét, aki április 11-én halt meg, viszont elragadtatással szól *Conqui*-ról, a bécsi udvari Operaház ünnepeit primaballerinájáról, aki a Nemzeti Színházban vendégszerepelt husvétii hetében, s akinek halálát éppen e napokban tudatták a lapok. Az említett lap harmadik híre arról szól, hogy *Carina* Anna, a német származású drámai operaénekesnő 1863. husvétjától a Nemzeti Színházhoz szerződött. A művész nagy sikert aratott, éveken át disse maradt Operánknak, s nemcsak szerepeit énekelte magyarul, hanem a magánéletben is szívvilá-lékekkel megmagyarosodott.

Molnár György is értékes „husvétii tojás”-sal kedveskedett közönségének. Éltrevaló furfanggal a nagy *Jacques Offenbach*-ot megtette a budai Népszínház „tisztelbeli direktor”-ának, mely kiüntetés a „*Szép* Heléna” szerzőjét annyira meghatotta, hogy nemcsak elfogadta, hanem összes műveinek előadási jogát díjmentesen átengedte *Molnárnak*.

Ajánlom *Márkus* Dezsőnek ezt az ötletet. Esetleg *Lehár*-t, *Fal*-t vagy *Zerkowitz*-ot választhatná meg tisztelbeli kollégájának — természetesen hasonló feltételek mellett.

(Husvétihét a Népoperában.)

Különbö mit beszéltek! A Népoperának nincs szüksége efféle ötven év előtti trükkökre. Mig az a szerény budai népszínház nem volt képes a szökönnyős részvétlenséggel megküzdni, a Tisza Kálmán-téri óriás színház minden este zsufolásig megtelik.

De nemcsak esténként, hanem az ünnepi délutánokon is; például Husvétihétön, amikor pedig gyönyörű verőfényes idő a szabadba csalogatta az embereket.

„Az igazgató ur”, *Ziehrer* mulatságos operettje került színre, melyben tudvalevőleg a bécsi *Treumann* Louis játszotta a czimszerepet. Örökös *Bihar* Sándor lépett és nemcsak eljátszotta *Hummel* ripacsdirektor pompás szerepét, hanem le is fordította. Át is magyarosította és annyi aktuális

tréfával és szójátékkal spékelt meg, hogy nem csupán a közönség, hanem a szereplőtársai is csak úgy dülöngtek a nevetéstől.

Az operette a felújítással nemhogy veszített volna, ellenkezőleg nagyot nyert hatásban. Annál is inkább, minthogy *Szojyer Ilonka, Pázmán, Horti, Ujvári* és a többiek is kitünő alakításokat produkálnak.

Az előadás teljesen husvéthétfői hangulatban folyt le; a szereplők vígan locsolták egymást a színpadon és *Bihar* ellen nagyszerű összeesküvést eszeltek ki.

Az „igazgató ur“, ugyanis, ripacstársulatának tagjaival nagyon is kézzelfoghatóan éreztette hatalmát. Egymást érték a nyaklevesek, a fülhuzások, a cibálások, puffölések. A közönség persze nevetett és az áldozatok kénytelenek voltak eltérni a „hatalommal való visszaélésektől.“ De titokban összesugtak és a második felvonásban, amikor előlegkérésükre tagadó feleletet kaptak, nekiestek és... jól elverték. Nem amúgy, „markirozva“. hanem egészen „élethíven.“

*Bihar*t az első pillanatban megdöbbenetve a váratlan „rögtönzés“, de — mint a rögtönzések nagymestere — csakhamar beleléte magát a szituációba és még sokkal nagyobb verést is szívesen elviselt volna a kivívott fényes sikereért.

(Az első kiröppenés.)

Basa bácsit (ki ne tudná, hogy e névvel *Balassa* Jenőt becézik a Vígsházban!), sulyos gondok nyomják. Drukkol. Nem valami új szerepe miatt... Óh, neki már régen megszűnt a lámpaláza! Egy egész társulatnak szól az ő nagy nyugtalansága.

A Színészegyesület iszlójának legjelesebb nővendékei, ugyanis, érdekes kirándulást terveznek: Elmenni Nyiregyházára, hol szombaton s vasárnap egy-egy előadást rendeznek.

A fiatal művészgárda tagjai: *Kerényi Hermin*, ösztöl a kassai színház tagja, *Sarruga Irén* szép hangú énekesnő, *Vézi Margit* — jövőre már a pozsonyiak kedvence; — *Gál Béla*, akit a szatmári színház igazgatója már leszerződött szerelmes színésznek; *Lugos Dániel* és *D'Arrigo Kornél*, a miskolci színház leendő tagja.

Utóbbit a Vígsházban, — ahol kisebb szerepekben már előnyösen szerepelt, — a „magyar Moissy“ névvel ruházták föl.

Ennek pedig az a története, hogy úgy, amint *Alexandro Moissy*, a berlini *Reinhardt*-társulat híres tagja, *D'Arrigo Kornél* is olasz születésű. Boldogult atyja, a fiúmei molók építője, mérnök volt s özvegyet és 6 árva hagyott hátra. Kornél gyerek hét és fél év előtt jött Budapestre, hogy a tanári pályára készüljön. Akkor még egy szót se tudott magyarul s ma senkise hinné el, hogy nem valahol Nyiregyházán ringott a bölcsője.

Nos, reméljük, hogy a jövő e hasonlatossághoz, még a *Moissy* sikereit is meghozza és hogy a *Basa bácsi* kis kirándulói mindenképpen a legnagyobb kollégák nyomdokaiban fognak haladni.

(Most már értem!)

A posta, messze Amerikából, kottát hozott nekem. A címlapon marczona vadász alakja látható, amint lábát diadalmasan egy lelőtt oroszlanon nyugtatja. A zenemű címe:

Roosevelt's Grand Triumphal March

dedicated to ex-president

Theodore Roosevelt's triumphal return

from Africa and Europa

by Lajos von Serly.

A mi Amerika szakadt honfitársunk, a néhai budai Kisfaludy-színház sorsüldözött volt igazgatója s nagyon sok dallamos operette, tánczene és magyar nóta szerzője, komponálta ezt az indulót.

Serly Lajos e legújabb műve méltó az előbbiekhöz: csupa tűz, csupa erő, csupa melódia. Van benne sok amerikai-angol íz, egyes taktusaiból azonban nagyon érthetően kisért a magyar száműzött honfibuja.

És ezt az értékes szép művet *Serly* nem *Wilsonnak*, az Egyesült-Államok most megválasz-

tott új elnökének ajánlja, hanem „to ex-president Roosevelt“... Most már értem, hogy idehaza miért nem boldogulhatott: Mert itt sem a hatalmon levő uraknak hódolt, hanem a bukott nagyságoknak kedveskedett.

Ugy látszik túl a nagy vízen más világ van. Ott *Serly* Lajos, e magával vitt fogyatékoságával is boldogul.

(Áldott étvágy.)

Ferenczy Károly, a kitünő komikus és a róla elnevezett kabaré igazgatója, nemrégiben Ujvidéken vendégszerepelt. *Récsey* bácsinál volt szállva. Ez a derék vendéglős ama régi jó időből való, amikor még a Thália papjait és pappóit a nemzet napszámóinak tekintették és teiben-vaiban fűrészolták.

Récsey bácsi a fővárosi vendéget tárt karokkal fogadta és kitüntető előzékenységgel bánt vele. Nem győzte eléggé hangsúlyozni, hogy *Ferenczy* „az ő vendége“. Ami alatt, természetesen, azt kellett érteni, hogy nem fogad el fizetést sem a szobáért, sem az ellátásért.

A művész — hála Istennek — nem szorult ilyen messzemenő vendégszeretetre s szerény határozottsággal elhárította magát az arra vonatkozó czélzásokat. De a házigazda nem engedett s újra meg újra ismételte szeretetreméltó ajánlatát.

Végre azonban *Ferenczyben* fölülkerekedett a humorista és elhatározta, hogy megtréfálja *Récsey* bácsit. Leült a vacsorához, elővette az étlapot és megrendelte a legfölül olvasható ételt. Amikor azt elfogyasztotta, megrendele a másodikikat, azután a harmadikat, majd a negyediket és így tovább az egész étlapot.

A derék vendéglős eleinte nagyon elégedetten nézte, hogy mennyire izlik a konyhája főzte, de csakhamar bámulat váltotta föl a meglepődést s a bámulatot megrökönyödés.

— Ugyancsak jó étvágyának tetszik lenni! — mondta a végén.

— Hjah, édes jó uram, — felelte *Ferenczy* nevetve, — én az étlapot olybá veszem, mint a színlapot, amelyet végig kell játszania. Sőt — ha nagyon kívánják — meg is repetálok.

Récsey bácsi nem volt ilyen tulkövetelő.

(Édes hódolat.)

A budai Várszínházban tegnap „A faun“-t játszották. Ez volt a diadalmas angol darab negyvennyolcadik előadása. *Rajnai Gabit*, szenzációs alakításáért, a leánykák majdnem levették a színpadról és mivel ezt még se teheték, szép türelmesen megvárták a játék után, hogy — a hagyományokhoz híven — autogrammot kérjenek tőle.

A fiatal művész tegnap szokatlanul sokáig öltözött át. Talán fáradt volt, vagy eljűsküregatott, elég az hozzá, jó későn hagyta el a színházat. A sarkon bájos leánycsoport rohanta meg... papirost és czeruzát tartva eléje.

— Művész ur, kérem, írja ide a nevét — könyörgött az egyik.

— Nekem is, nekem is! — esengtek a többiek.

Rajnai édes örömet engedett a hízog kérdésnek s mialatt firkált, mentegőzve mondta:

— Ugye, megvárakoztattam...? Igazán sajnálom!

Olyan szépen mondhatta ezt és olyan faunos szemeket vethetett a leánykákra, hogy az egyik fruska nem birt magával: a nyakába ugrott és — megcsókola. Nosza, a többiek követték a példát és csakhamar ártatlan, édes czupogások visszhangoztak a csendes budai falak között.

Olyan kedves volt ez a jelenet, hogy senki sem ütközhetett meg rajta, még *Gombaszögi Frida* sem, akinek pedig volna némi beleszólása.

Egy látésöves ur.

(*) *Tango az Operában.* *Tango*, az Operaház új olasz vendégkarmestere a jövő héten érkezik Budapestre. Eredetileg tervbe volt véve, hogy néhány reprizen kívül premiére gyanánt a *Boris Gudonov* című új orosz operát fogja betanítani. De az operai vezetőség közben elhatározta, hogy a rendkívüli előkészületeket igénylő és nagy sikerrel kecségető, hatalmas orosz operát elhalasztja

a jövő szezon októberére. Helyette *Tango Donizettinek* egy bübajos, régi, háromfelvonásos vigoperáját, a Szerelmi bájtalt (Elixir d'amore) tanítja be. A Donizetti-opera premier-számába megy, mert magyarul csak a régi Nemzeti Színházban került színre valamikor, éppen úgy, mint Szöktetés a szerályból.

(*) *Molnár Ferencz berlini sikerei.* *Molnár* Ferencz két vigjátékát, „Az ördög“-öt és „A testőr“-t már bemutatták Berlinben. Az ördög-öt annak idején *Brahm* igazgató adta elő a Lessing-színházban, *Bassermann Albert*tal a czímzéserepben. A testőr-t pedig a Kleines-Theaterben játszottak több mint kétszáz estén, *Abel Pállal* a főszerepben. A két *Molnár*-darab előadási jogát most — mint Berlinből jelentik — a Deutsches Schauspielhaus igazgatója, *Lantz* szerezte meg és mind a kettőt a jövő hónapban, áprilisban, fogja bemutatni színháza közönségének, valóságos kis ciklus keretében, amennyiben estéről-estére fölváltva fogja előadni. A két főszerepre *Lantz* igazgató a legnépszerűbb berlini színész, *Harry Walden*-t szerződtette, a női főszerepet pedig mindkét darabban *Galafrés Elza* fogja játszani. Ezenfelül készülnek Berlinben „A farkas“ és a „Lilium“ bemutatására.

(*) *Magyar tárgy olasz opera.* Az olaszországi Asti (Piemont) színházban a napokban kerül bemutatásra *Bondonio* Károly fiatal olasz költőnek és zeneszerzőnek „Sulle Rive del Danubio“ (A Duna mentén) című kétfelvonásos operája, amelynek alapszövege *Petőfi Sándor* egyik elbeszélő költeményéből van merítve és maga az esemény Magyarországon, az 1848-iki időkben zajlik le. A kritika nagy elismeréssel nyilatkozott a dalról, amelynek magyar szövegkönyvét *Nádasdy Sándor* zágrábi vasuti hivatalnok, jeles olasz műfordító a napokban adta sajtó alá.

(*) *Magyar művészek Bécsben.* A bécsi Künsthäuser tavaszi kiállításán két magyar művész, *Pentelei Molnár János* és *Glatter Gyula* munkái is ki vannak állítva. *Pentelei Molnár János* a bécsi állami aranyérem nyertese már negyedikben, még a vernissage napján adta el kiállított képeit. A bécsi lapok mind nagyon elismerőleg fogadták a két magyar művész szereplését.

(*) *Két főpróba.* *Henri Bataille* diadalmas színművéből „A fáklák“-ból — melynek pénteken lesz a bemutató előadása — csütörtök délelőtt fél 11 órakor tart a *Nemzeti Színház* főpróbát a sajtó és ezuttal csakis a sajtó meghívott képviselői előtt. — Ugyancsak főpróbát tart pénteken délelőtt 11 órakor a *Vígsház* *Paul Gavault* vigjátékából „A mumus“-ból.

(*) *Egy képvásár körül.* A spanyol sajtó élénken tárgyal mostanában egy nevezetes képvásárlást, amely két ország műértőit érdeklí közélebről. Egy *Van der Goes* festményről van szó, amely a monforte kongregációs társaság birtokában volt és amelyet ezélett két évvel 600.000 pengéért eladták a német kormánynak. Az eladás azonban csak papirosan jött létre, mert az akkori szépművészeti miniszter, *Burell*, közbelépett és a képet letétbe helyezte, amíg hivatalosan tisztázzák a kérdést, hogy lehet-e ilyen nemzeti műkincseket áruba bocsátani. A német nagykövet sürgetésére a régóta húzódo ügyben most salamoni döntést hozott a minisztertanács, amennyiben a vásárt érvénytelennek mondotta ugyan, de egyben a monforteit zárda kegyurára, *Alba* hercegre bizta, hogy tegyen úgy, ahogy jónak látja. A spanyol írók és festők azonban, hogy a kép idegenbe kerülését megakadályozzák, nemzeti gyűjtést indítottak, hogy a kincsset az állam számára megszerezzék.

(*) *A színházi főpróbák.* A tanács már régebben rendeletet adott ki abban az irányban, hogy a színházi főpróbák alkalmával a nézőtérben csak száz személy lehet jelen. Ezt a rendelkezést azonban a legtöbb fővárosi színház nem veszi figyelembe és a főpróbák rendszeren zsúfolt házak előtt folynak le. A tanács ennél fogva ma tartott üléséből megújította ezt a régebbi rendeletét és egyuttal felirt a rendőrséghez, hogy rendelőtök végrehajtását ellenőrizze. Felhívta végül a színházak igazgatóit, hogy a főpróbák idejét lehetőleg nyolcz nappal előbb, de legkevesebb három nappal előbb jelentsék be. Ezzel remélhetőleg sikerül a színhá-

zaknak rendet teremteniök főpróbaikon, melyeket eddig a legnagyobb igyekezettel sem tudtak megszabadítani a nem éppen, vagy egyáltalán nem odaváló hölgyektől és uraktól. Erről rendszeresen maguk a színházak tehettek legkevésbé, most azonban vége lesz egyszeriben az aranyállapotoknak a főpróbajegypanamák körül.

(*) **Uj Hauptmann-dráma.** A német felszabadító harcok százszázéves évfordulója alkalmával az ünnepségek hosszú sorának színtere Németország. Ezeknek az ünnepnek is ünnepe lesz Gerhardt *Hauptmann*nak, a legnagyobb német drámaíró új ünnepi darabjának a bemutatója. Az új dráma lendülő szimbólizmussal, nemes és mély gondolatú versekben jeleníti meg a száz esztendő előtti küzdelmeket a francia forradalomtól kezdve és a kultura apoteosisával és egy fenséges békehimnuszal fejeződik be. Az előadást *Reinhardt* rendezi minden eddigi rendezését felülmúló arányokban. A főszerepet, Napoleont *Moissi* fogja kreálni és a statiszták száma körülbelül 2000 személyre fog rugni. A bemutató Breslauban május 31-én lesz és utána még tizenegyszer fogják a darabot előadni. A Hauptmann rajongóinak kétségtelenül nagy esemény ez az új bemutató, de eseménye lesz előrelátólag az egész modern irodalomnak is.

(*) **Egy szünügyi bizottság haldoklása.** Szegedről jelenté tudósítónk, hogy a szegedi szünügyi bizottság körül keletkezett botránynak egyik főreplője, *Wimmer Fülöp* kendergyári igazgató, aki a szünügyi bizottság fenntartása mellett korteskedik most a márczius 27-én összeülő közgyűlés elé interpellációt adott be, melyben felelősségre vonja a tanácsot, amiért ez másodszor is a lemondott szünügyi bizottsági tagokat merete megválasztani. Interpellációjában javasolja, hogy a szünügyi bizottság tagjait ezentul ne a tanács, hanem a közgyűlés válassza meg. Az indítvány szerű interpelláció körül nagy vihar készül a csütörtöki közgyűlésen, mert a bizottság többi tagjai a szünügyi bizottság eltörlése mellett foglaltak állást és a törvényhatóságban is nagy pártja van ennek az álláspontnak.

(*) **Mozi-rendelet.** A belügyminisztérium államrendészeti főosztályában hónapok óta dolgoznak egy országos mozi-rendeleten amelyet az érdekeltek a legnagyobb izgatottsággal várnak. A tervezet — *Pekárny* Ferencz miniszteri tanácsos és *Horváth Elek* osztálytanácsos munkája — már készen van és a legközelebbi időben a miniszter elé terjesztik. A rendeletterv főbb elvei a Nick Carter szerű rémdrámák kiküszöbölése a mozik műsorából; részletes intézkedések a gyermekek mozilátogatásáról és a nézőtér világitásáról; szigorú intézkedések az ugynevezett folytatólagos előadásokról, amelyek majdnem lehetetlenül teszik a helyiségek kellő szellőztetését. Az új rendelet ősszel fog valószínűleg életbelépni.

(*) **Ötödik munkáshangverseny.** Husvét hétfőn ismét munkáshangversenyt rendeztek a szünügyi bizottságok a Zeneakadémiában, mely ezuttal is megtelt közönséggel. Előadták *Wagner Rienzi-jét*, *Beethoven nyolczadikját* és *Chabrier Gwendolincnyitányát*, valamennyivel viharos tapsokat aratva. Nagy sikere volt azonfölül a legutóbb bemutatott *Roger-Ducasse apróságoknak* valamint a két magyar szerző műveinek: *Várkonyi Scherzo-jának* és *gróf Zichy Rákóczi-jának*, akiket *Kun László*val együtt melegen ünnepelek.

(*) **A müncheni kiállítás zsürije.** A müncheni kiállítás zsürije, amely a nevezési munkálatokat is végzi, szombaton, e hó 29-én a Mücsarnok tanács-termében ülést tart. Ezen az ülésen fogja megállapítani a kiállításra való beküldés határidejét is.

(*) **A Mücsarnok díjzsürije.** A Mücsarnok tavaszi kiállításának díjzsürije beérkezett szavazatokat a választmány legközelebbi ülésén fogják felbontani. Ez a díjzsüri fogja kiosztani a társulat 4000 koronás nagydíját és *Harkányi Frigyes* díját.

(*) **Színházak hírei.** A Népeperában *Jadlowker Hermann* pénteken lép fel és mint az *Alarcoszabó* *Richárdja* mutatkozik be. *Amália* a Népepera új drámai énekesnője, *Rosozvka Seia* lesz. Az előadás hét órákor kezdődik. Vasárnap délután ismét *Jadlowker* énekel: a *Traviata-Alfrédját*, hétfőn pedig *Don Joséra* kerül sor a *Darmenben*.

A *Vigszínházban* szombaton, e hónap 29-én kerül bemutatásra a „*Mumus*”, *Gavault Paul* vígjátéka, a *Parisi Renaissance* színház ezidei nagy sikere. A négyfelvonásos újdonság a *Vigszínház* együttesének legjobbjaival igen bájos feladatot elé állítja. A darab hősnőjét, *Mumus* kisasszonyt, a gondtalanul élő régi család elsőszülött lányát, aki féljé-meddig *Hamupipike*, de másrészt szívós akaratú, erős lelki teremtés és akinek szerepét az utol-

érhetetlen *Marthe Regnier* kreálta, nálunk *Varsányi Irén* fogja játszani, aki derűs művészetének számtalan arnyalatát érvényesítheti alakításában. A művész pártmerteje egy szókimondó fiatal mérnök szerepében *Hegedűs Gyula* lesz. Egy komikus házaspárt játszanak *Harkányi Hermin* és *Vendrey Ferencz*, *Tanay Frigyes* és *Lenkefy Ilonka* pedig egy szerelmes pároskát adnak. Közreműködnek még *Tapolczay Dezső*, *Szerémy Zoltán*, *Zátony Kálmán*, *Bárdy Ödön*. A „*Kis cukros*” szerzőjének új műve iránt természetesen igen nagy az érdeklődés. Holnap, csütörtökön, a *Vigszínházban* a *Bellá-t*, *Szomorj Dezső* színművét ismétlik.

A *Budapesti Színházban* *Bródy Miksa* és *Martos Ferencz* nagyszerű operettje, a *Szűkik a nagyságnak* esténként táblás házak előtt kerül színre. A kitűnő előadás keretében különösen *Pallay Rózsának*, *Boriss Biankának*, *Kovárynak* és *Feketének* tapsol sokat a közönség.

(*) **Hangverseny a Mücsarnokban.** A városi ünnepi Mücsarnokban — a nagy tavaszi tárlaton — csütörtökön, 27-ikén nagyszabású hangverseny lesz, amelyen *Bachó István* vezetésével a honvédszenekar az alábbi gazdag, változatos műsort adja elő: 1. *Chopin: Nocturne*. 2. *Offenbach: Párisi élet; nyitány*. 3. *Sarasate: Faust; hegedűszó, zenekarkísérettel*. 4. *Wieniawski: Legenda; hegedűszó, zenekarkísérettel*. 5. *Puccini: Tosca*. 6. *Jessel: Tatjana; intermezzo*. 7. *Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok*. 8. *Bizet: L'Arlesienne*. 9. *Rossini: Szevillai borbély*. 10. *Tschaikowsky: Capriccio Italiano*. 11. *Parés: Danse Venetienne*. 12. *Poppi: Pierot Sommeille*. — A kiállítás este 7 órákor nyílik meg, a hangverseny fél 8-tól 11-ig tart s arra az egykoronás pénztári jegyeken kívül az 1913. évi tag- és családjegyek is érvényesek.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Magyar tudós amerikai egyetemen.** *Dr. Huszár Vilmos* műegyetemi tanár, a francia és spanyol tudományos akadémia tagja, „Nemzetközi hatások a világirodalomban” címmel nagyszabású tanulmányt írt egyik előkelő belgiumi folyóiratba. E tanulmányt a Magyar Tudományos Akadémia egyik legközelebbi ülésén *Pekár Gyula* fogja felolvasni. Az esszé alapján az amerikai és kolumbiai egyetem rektora azt a megtisztelő felhívást intézte *Huszárhoz*, hogy a nagyérdemű témáról néhány előadást tartsan a kolumbiai egyetemen. A magyar tudós ez év során elcget tesz a kitüntető felhívásnak.

* **Néprajzi előadás.** A Magyar Néprajzi Társaság mai felolvasó ülésén báró *Szalay Imre* előadta „*Dr. Berze Nagy János 'A finnek meseosztályozása' című értekezését* *Dr. Solymossy Sándor* főtitkár olvasta fel. Értekező munkájában kritikailag ismertette azokat a kísérleteket, amelyekkel eddig a népmesék nemzetközi változatait típusokba törekedtek foglalni s vele az óriási anyagban rendet öhajítottak teremteni. Az előadás nagy tetszést keltett. *Schmidt Tibolt* „Az oláh kolindákról” tartott előadást. Az előadó számos fajtáját mutatja be a kolindáknak, valamint ismerteti a kolindák czerimóniáit és a kultuszát. Tanulmánya három évi néprajzi gyűjtésen alapszik. Az előadást nagy tetszéssel fogadták.

* **Magyar diákok védelme külföldön.** A neuchateli egyetemen *Dubied* tanár elnöklésével a magyar diákok pártját fogó bizottság alakult, amely bárkinek szívesen ad felvilágosítást mind a tanulmányi rendet, mind a lakásvizonyokat, ellátást, penziók ajánlását stb. illetőleg. Megkeresések a következő címre intézendők: Monsieur le professeur Arthur Dubied, Président du Comité de patronage des étudiants hongrois. Neuchâtel, Université. — A neuchateli egyetemnek négy fakultása van, ugymint irodalmi, tudományi, jogi (kereskedelmi szakosztályal) és protestáns teológia. A kereskedelmi szakosztály a kereskedelmi és gazdasági tudományok doktora címet adományozza azoknak, akik a megfelelő vizsgákat letették és doktori értekezést nyújtottak be, föltéve, hogy legalább hat féléven át voltak egyetemi kereskedelmi szakosztályon vagy pedig kereskedelmi akadémiai tanfolyamokon leiratkozva és pedig e hat félévből legalább egy féléven át a neuchateli egyetemen. A neuchateli egyetemen a nyári félév április 15-én kezdődik.

* **A Petőfi-Társaság szokásos konferanszát** e hó 30-án, vasárnap, délelőtt 11 órákor tartja a Petőfi-Házban. Ez alkalmal dr. *Várad Antal*, a Petőfi-Társaság főtitkára fog előadást tartani, utána pedig *Várad Aranka*, a Nemzeti Színház művésznője fog *Petőfi*-verseket szavalni. A közönség ez alkalommal is a rendes 40 filléres belépődíjak mellett tekinthet meg a Petőfi-Házat és az ereklye-tárgyakat.

* **Moldován Gergely nyugalomban.** Moldován Gergely, a kiváló író és pedagógus, a kolozsvári tudományegyetemen a román nyelv és irodalom nyilvános rendes tanára, közel negyven évi közszolgálat után a magánéletbe vonul vissza és már beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét a közoktatásügyi minisztériumhoz. Moldován utódjaul dr. *Alexis György* van kizemelve, aki a budapesti tudományegyetemen a román nyelv és irodalom magántanára és a keleti kereskedelmi akadémia rendes tanára.

* **Az egyetem husvétii szünete,** mely nagyhét előtt szombaton kezdődött, a mai napon véget ért és a rendes előadások mindanegy fakultáson a holnapi nap folyamán megkezdődnek. A szorgalmi idő különben már alig másfél hónapig tart, mert május közepén az egyetem évszázó ünnepe után véget érnek az előadások és az összes karok kollokviumokat és szigorlatokat tartanak.

FŐVÁROS.

Az állatkerti vendéglő pályázói.

— Öt pályázó között a Gundel-Weingrubert ajánlata a legrosszabb. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 26.

Ismételten megírtuk, hogy a közgyűlés az állatkerti vendéglő és kávéház bérlete ügyében a tanácsot nyilvános árlejtés kiírására utasította, egyben pedig azt határozta, hogy a tanács *Gundel János* és *Weingrubert Ignác* jelenlegi bérlelőkkel további egy évre hosszabbítsa meg a bérleti szerződést s ezalatt az idő alatt készítse elő a kérdés végleges megoldását.

A nyilvános pályázatra kitűzött határidő ma délben lejárt és a pályázat eredménye — daczára a tanácsi ügyosztály által megállapított igen súlyos és kétségtelen jóhiszeműséggel kizárólag *Gundeléknek* kedvező pályázati felételeknek — az, hogy *Gundelék* kívül még négy pályázó akadt az állatkerti vendéglő és kávéház bérletére. Mind a négy pályázó jóval magasabb bérösszeget ajánl fel a *Gundelék* ismeretes ajánlatánál, ami már egymagában is igazolja azt az álláspontunkat, hogy a tanács hibát követett el, amikor mindjárt nem nyilvános árlejtés útján igyekezett ezt a kérdést dülőre vinni. Az állatkerti bizottság *Bódy Tivadár* alpolgármester elnöklésével ma délben tartott ülésén bontották fel a bérletre beérkezett ajánlatokat, de azok felett még nem döntött, hanem a döntést péntekre halasztotta.

Az előadó, *Behyňa Ákos* bejelentette, hogy az ügyosztály tárgyalta az eddigi bérlelőkkel, akik egy évre is hajlandók vállalni a bérletet, ha a főváros vendéglői konyhát épít és ha a kávéházi konyhát megfelelő módon kibővíti, azonkívül ha az eddig beruházott 80.000 koronát nekik elismeri és részükre kiutalványozza. Ezt a megoldást azonban ők maguk sem tartják előnyösnek és azért újra felhívták a tanács figyelmét a régebbi ajánlatukra, amelyet változatlanul fentartanak. Eszerint az ajánlat szerint t. i. ők nyolcz évre évi 15.000 korona bért ajánlottak fel, kötelezték magukat, hogy a szükséges új építkezéseket elvégzik és az eddigi beruházásaikat 80.000 koronával betudták. Minthogy azonban az új építkezések nem hetven ezer koronát — amint gondolták, — hanem százhusz ezer koronát tesznek ki, ezt is vállalják. Abban az esetben, ha a főváros a maga pénzéből épít, évi 46.844 korona 34 fillér bért ajánlanak föl, ami megfelel a beruházott tőke nyolczéves amortizációjának. Ajánlatot adott be azonkívül a mai napon *Stettner Dezső* az *ótráfrédi Grand Hotel* éttermének bérlelője. Ez csak arra az esetre tett ajánlatot, ha a főváros építi föl a szükséges épületeket. Ebben az esetben évi bér fejében 39.706 koronát ajánl föl, az eddigi beruházások visszatérítésére évi 12.294 korona 11 fillér fizetésére kötelezte magát és befolyást enged az ételek és italok ellenőrzésébe és az árak megállapítására. A *Continental-szálló r.-t.* mindkét alternatívára tett ajánlatot és pedig abban az esetben, ha ő építi legalább 120.000 korona költséggel a szükséges új beruházásokat, akkor évi bér fejében 30.000 koronát ajánl meg, ha pedig a főváros végzi az építkezést, akkor bér fejében 48.000 koronát fizet, ezenfölül vállalja az összes közterheket. Az eddigi beruházások visszatérítése fejében évenként 12.294 korona 11 fillért fizet. — *Bodó Adóif* fővárosi kávé csak arra az esetre tesz ajánlatot, ha a főváros végzi az építkezéseket. Ebben az esetben az első két évben 25.000 korona, a hátralévő hat

évben 35.000 korona bért fizet, az eddigi beruházások törlesztésére 12.294 korona 11 fillér fizetésére kötelezi magát, azonkívül befolyást enged az ételek és italok ellenőrzésére és az árak megállapítására. — Végül *Spolarits György és Maloschik Nándor* tettek ajánlatot. Abban az esetben, ha ők építenék, kötelezik magukat az építkezésbe legalább 214.496 koronát beruházni és ebben az esetben évi 20.000 korona bért fizetnek. Ha az építkezést a főváros végzi, évi bér fejében 54.000 koronát ajánlanak meg, az eddigi beruházások megtérítése fejében pedig évi 12.294 korona 11 fillér fizetésére kötelezik magukat.

(Tájékoztató a szénről. A fővárosba érkező fűtőszén-mennyiségeknek rendszeres hírlapi közlését, amit a közgazdasági ügyosztály az idén a közönség felvilágosítása és megnyugtatósa érdekében megkezdett és amely igen hasznosnak bizonyult, most rendszeresíti a kereskedelemügyi miniszter. Meghagyta ugyanis a Máv. igazgatóságának, hogy minden év október 15-től márczius 31-ig hetenként a vasárnap megjelenő lapokba közölje az előző héten Budapestre érkezett porosz és hazai fűtőszén-szállítmányokat, úgy amint ezt eddig a főváros közgazdasági ügyosztálya tette.

(Uj orvosi állás. A Szent László- és Szent Gellért fertőző kórházakban a fertőző betegekűl fellépő és műtéti beavatkozást igénylő fülbajok kezelésére egy rendelőorvosi állás szervezésére van szükség. A tanács ma tartott ülésében elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja az állás szervezését.

(Rendelés fülbetegek részére. A dunabalti kórházak igazgatójának előterjesztésére a tanács elhatározta, hogy a Szent István-kórházban éveken keresztül fenállott, de 1910-ben megszüntetett fülbetegek részére való rendeltetést visszaállítja.

(A református egyházközség segélye. A közgyűlés ez év januárjában a budapesti református egyházközség részére 50.000 korona segélyt szavazott meg. A belügyminiszter a határozatot jóváhagyta.

(A segédlelkészek fizetésrendezése. A közgyűlés még a múlt év decemberében elhatározta, hogy a római és görög katolikus segédlelkészek illetményeit a székesfőváros kegyurasága alá tartozó plébániákon felemeli. A belügyminiszter értesítette a fővárost, hogy a közgyűlésnek a határozatot a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg, jóváhagyta.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

Elárverezett léghajók. Berlinből jelentik ezt a különleges árverést, két léghajónak az elárvereztetését. Pénteken kerülnek újra a léghajók, ez az első eset a világon, hogy léghajókat árverezzenek. Ugy történt a dolog, hogy a *Luftschiffahrt Betriebsgesellschaft*, amely arra alakult, hogy léghajókkal kirándulásokat rendez, pénzügyi zavarokba jutott. Sehegy sem ment az üzlet. A társaság két *Parseval*-rendszerű léghajót építtetett. Bitterfeldben a léghajóépítő-társaságnál s ezek a léghajók ott állottak a johannisthali csarnokban hasznavehetetlenül. Mikor a kirándulások nem sikerültek, a vállalat reklámcélokra szánta a *Parseval VI.* és *Parseval IX.* léghajókat. Angol és amerikai mintára berbe akarta adni, hogy éjjelente nagy fényoszlopokkal világíttassa meg hatalmas magasságban és a gömbökre reklámokat alkalmazzon. Senkinek sem kellett és a vállalat fizetési képtelen lett. A bitterfeldi léghajóépítő társaság csődöt kért a *Luftschiffahrtgesellschaft* ellen, amely ugy akart a csőd elől menekülni, hogy nagy veszteséggel visszakapta a két léghajót az építő-vállalatnak. Ez a tranzakció sem sikerült és pénteken léghajó-árverés lesz Johannisthalban.

Az újvidéki repülőverseny. A Magyar Aero-Szövetség kezdeményezésére Újvidéken pünkösdi vasárnapján nagy népnepély lesz, amelynek keretében a katonaság repülőversenyt rendez. A repülőversenyt propaganda céljából rendezik és öt katonai repülőgép vesz részt rajta. A szenzációsnak ígérkező pünkösdi ünnepély jóvedelmét a Magyar Aero-Szövetségnek engedik át, az aviatika támogatása céljából.

Szibériába léghajón. Rumpelmayer René francia léghajós a napokban Lamatte-Breuilleben, Páris mellett, gömbballonnal felszállt és egy pétervári jelntés szerint tegnap Vocsiban, Omszk mellett ért ismét földre 2400 kilométer távolságra a felszállás helyétől. Rumpelmayer ezzel újabb távolsági rikordot ért el, mert a tavalyi Gordon-Bonnet versenyen Biennimé francia léghajós rikordja csak 2191 kilométer volt.

TANÜGY.

Báró Eötvös József emlékezete. 1913. szeptember 13-án lesz báró Eötvös József, a nagy államférfiu és író születésének 100-ik évfordulója. A Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége elhatározta, hogy a nyári közgyűlése alkalmával fog áldozni a népközlői törvények megalkotója emlékezetének. Az ünnepség egy részét Budapesten, másik részét Eresiben (Fejérmegye), Eötvös József temetkezési helyén rendezi. Az ünnepségre meghívják az összes magyarországi tanítóegyesületeket, kultúregyesületeket, a magyar kormányt, a Magyar Tudományos Akadémiát, a sajtót, a képviselőházat, stb. Az Országos Szövetség ez évi közgyűlését július első napjaiban tartja.

A Budapesti Tanítótestület közgyűlése. A Budapesti Tanítótestület igazgatótanácsa a tavaszi rendes közgyűlés idejét április 5-ére tűzte ki. A kerületi körök gyűléseinek idejét egy későbbi igazgató-tanácsi ülés állapítja meg, melyen a vitatott is kitűzik. Értesülésünk szerint az iskolai fűdők és az iskolaorvosi intézmény kérdése kerül napirendre.

A Tanítók Országos Szövetségének elnöksége lemondott. A Tanítók Országos Szövetsége igazgató-tanácsának ülésén *Moussong Géza* lemondott a Szövetség elnökségéről s ebben az elnökség többi tagja is követi őt. *Moussong* igen tevékeny munkás vezére volt a Szövetségnek. Az ő nevéhez fűződnek a tanítóság legnagyobb harcainak. Lemondási szándékát már régóta emlegette, de a fizetésrendezés ügyének elintézése előtt nem akart félrelépni. A nyári tisztújító közgyűlésig még megtartja tisztjét, mert — ugymond — a tanítói nyugdíjgy reformját még keresztül akarja vinni. Lemondásának oka az „Uj Korszak”-ban közölt állandó támadás, ami a Szövetség ügyeinek vitelétől és a tanítóság mozgalmainak óriási munkájától teljesen elkedvetlenítette. A tanítóság hangulata *Dobó Sándor* hajduböszörményi igazgató és *Balogh Károly* nagyváradai tanítóvezér mellett nyilatkozik meg, bár a Szövetség alapszabályai előírják, hogy az elnökségnek állandóan Budapestre kell tartózkodnia.

A Magyar Tanítók Otthonának új alapszabálya. A Magyar Tanítók Otthona 1912. július 1-én tartott évi rendes közgyűlése az alapszabályok többrendbeli módosítását határozta el. Az elnökség e módosított alapszabályokat felterjesztette a belügyminiszterhez jóváhagyás céljából, melyet a belügyminiszter a kultuszminiszter meghallgatása után változatlanul jóváhagyott. Nevezetesebb új pontok: diszelnöki, negyedik igazgatói, főtítkári és két titkári tisztség szervezése, új szervek és bizottságok alakítása. Az igazgatóság elhatározta, hogy ezekben a kérdésekben a tavaszi rendes közgyűlés döntsön, mikor ugyanis általános tisztújítás lesz.

Felvételek az állami tanítóképzőkbe. A modori állami elemi iskolai tanítóképző-intézetnél az 1913-14. tanévre az I. évfolyamba felvétetik 30 növendék.

A stubnyafürdői állami tanítóképző-intézet első osztályába a jövő tanévre 35-40 növendék fog részülni künlakó, részint kedvezményes belakó növendékek felvételén.

A máramaroszigeti állami tanítóképző-intézetben a jövő tanévre az első osztályba felvehető 35 növendék.

A lévai állami tanítóképző-intézet az I. osztályba a jövő 1913-14. tanévre 40 növendék veszt fel. De felvesz az intézet a felsőbb osztályokba más intézetből is jó magaviseletű és legalább jeles előmeneteli növendékeket. A pályázati kérvényeket mindenütt az intézet igazgatóságához kell beadni.

Tanfelügyelők a kultuszminiszternél. A tanfelügyelők ma testületileg tisztelegtek dr. *Jankovich Béla* kultuszminiszternél. A küldöttséget *Mosdóssy Imre* székesfővárosi kir. tanfelügyelő vezette, aki beszédében kiemelte, hogy a kir. tanfelügyelet átalakítás korszaka elő néz, amely átalakításban azonban vezető elvnek kell lenni a népoktatási intézetek egységes tanfelügyeletének. — Rendezni kell a minősítést, elejét kell venni azoknak a széthúzó törekvéseknek, amelyek a tanfelügyelet egységét szétbontással fenyegetik. A státuszrendezés az V. fizetési osztály megnyitásával egészítené ki, mert a mostani helyzet a karra súlyos. A miniszter megköszönte az üdvözlést és kijelentette, hogy miután a vármegye közgazdasági bizottsági ülésében már előzőleg is közelebről megismerkedett a tanfelügyelői kar fontos

munkásságával, s a jelen állásban minden alkalmat meg fog ragadni, hogy a magyar nemzeti kultúra egyik legfontosabb munkásainak: a kir. tanfelügyelőnek és a kir. tanfelügyelet érdekeit előbbre vihessen. A tanítói új fizetésrendezés és tanfelügyelői munkakört ismét nagyban mélyíti s hatáskörét még inkább kiterjeszti, miért is ezen fizetésrendezéssel kapcsolatban kiadandó utasítások is követelik a tanfelügyelői státusz rendezését s ennek keretében a magasabb képesítés megállapítását a szerzett jogok biztosításával, a népoktatás ágazatának és eddigi összetartozásukban való meghagyását és a tanfelügyelői fizetésrendezés megnyugtató betetőzését.

Felvétel a bajai tanítóképzőintézetbe. A bajai állami tanítóképző-intézet első osztályába az 1913-14. iskolai évre több ingyenes, féldíjas és kedvezményes, összesen 70 növendék vesztnek fel. A folyamodványt június elsejéig kell az intézet igazgatóságához beadni, ahol az érdeklődőknek szívesen adnak bővebb felvilágosítást.

Siketnéma növendékek felvétele. Az izr. siketnémák országos intézetében a jelen iskolaév végén több megüresedő alapítványi hely kerüli beöltésre (7-10 éves szegény siketnémák részére. Minden felvilágosítással szívesen szolgál az intézet igazgatósága.

Nyilttér.

Erővelben közlöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

FRANCOIS
TRANSYLVANIA
SEC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal részére

kerestetik egy

hat-hét szobás lakás, az V. vagy VI. kerületben.

Szíves bejelentést elfogad a kiadóhivatal.

Telefonszám: 706.

Telefonszám: 706.

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG
3042 millió frank vagyon!
73/4 milliárd frank biztosított tőke!

Tisztán kölcsönös! Részvényesei nincsenek

Legliberálisabb biztosítási feltételek!

Kötvényei teljes összegben érvényesek háboru esetén, valamint szárazon és vizen való utazás alkalmával minden pótdíj utánfizetés nélkül.

Biztosítottaknak kilizetett nyeremények:

1907-ben	...	Fcs 22,391.157
1908-ban	...	43,063.502
1909-ban	...	57,025.466
1910-ban	...	63,739.739
1911-ben	...	70,631.387

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, VI., Andrassy-ut 20.

jelenleg hat országosan működő szakszervezettel bírnak, még pedig: építő, szabó, vas, cipész, fa és könyvkötő szakszervezettel. E szakszervezetek keretébe 53 helyi csoport tartozik 6533 taggal. Bérmozgalmakból kifolyólag a szervezetek tagjaiknak 10.500 korona munkabéremelkődést biztosítottak. Igen szép eredménnyel működött a szervezetek budapesti munkaközvetítője is. Ugyancsak hűfőn folyt le a keresztényszociális tanoncok első kongresszusa, amelyen körülbelül 150 tanonc vett részt. A keresztényszociális egyesületek országos szövetsége kedden délelőtt kilenc órákor tartotta közgyűlését, amelyen a napirend elintézése után újra megválasztották az elnökséget. Végül az újonnan megválasztott szövetségtanács tartotta meg első gyűlését. A két napos kongresszust társasvácsora fejezte be.

TÖRVÉNYSZÉK:

§ Kettős haláles ítélet. Dávid Mihály tisztási (Bihar megye) lakos, gazdálkodó, jó módban élt, földjének jövedelméből azonban gyermekeinek mitsem adott, feleségét pedig állandóan ütötte-verte. Fia, Dávid Tódor felbérelte Miklós Florea 46 éves napzármást, hogy apját, Dávid Mihályt ölje meg s e célra neki egy puskát adott kölcsön és 160 koronát is ígért. Miklós a gyilkosságot 1911. szeptemberében végre is hajtotta. A megindult nyomozás a tettest — a helyszínén felejtett puská alapján — csakhamar kiderítette. A nagyváradi esküdtbírósg elött megtartott főtárgyaláson a gyilkosságot Dávid Mihályt vállalta magára, de a főtárgyalás folyamán kiderült, hogy azt csak fia iránti szeretetből tette. Az esküdtek Dávid Tódort, mint felbújtót, Miklós Floreat, mint tettest bűnösnek mondták ki a gyilkosság büntetésében, ennek alapján a bíróság mindkét vádlottat kötél általi halálra ítélte. A Kuria ma tárgyalta ezt az ügyet és a semmiségi panaszok elutasításával a kettős haláles ítéletet megerősítette. A tárgyalás után a tanács nyomban kegyelmi tanácsosá alakult át.

§ A megszökött ügyvéd óvadéka. Az Amerikába szökött dr. Világosi József ügyvéd 10.000 koronás óvadékának felosztása tárgyában a múlt héten megkezdett tárgyalást ma folytatták a budapesti kir. büntető törvényszéken. Megjelentek mint károsultak az esztergomi főkapitány képviselve dr. Zboray Miklós ügyvéd által, dr. Hegedűs Gyuláné, egy ügyvéd özvegye, akit dr. Világosi 20.000 korona erejéig károsított meg dr. Metzler Gusztáv ügyvéd által képviseltette magát, Kleitsch János sértett képviselőjében dr. Lehel Antal ügyvéd jelent meg, míg Huguja Károly és neje képviselőjében dr. Peirik Aladár ügyvéd vett részt a tárgyaláson. A Szent István templomalapot a tárgyaláson dr. Kovács Kálmán plébános képviselte. Ott voltak még a tárgyaláson a székesfevárosi tisztiügyész, továbbá egyes károsultak nevében dr. Baránszky Gyula ügyvéd és Gyurátzy Gyula. A megjelent károsultak összesen 300.000 korona kárigényt jelentettek be. A 10.000 korona óvadékból elsősorban dr. Világosi letartóztatása által felmerült bünygi és rabélemezési költségek nyernekel teljes összegükben kielégítést, a kir. ügyész ennek a bünygi költségeknek az összegét 41 korona 70 fillérben számította fel és jelentette be. A 10.000 koronából fenmaradó összegből azután a követelések nagyságának arányában fognak majd kielégítést nyerni a károsultak, akik előreláthatólag három százalékot fognak kapni követeléseik fejében. Az adókinestár nem fog egy fillért sem kapni, mert a törvény értelmében a bünygi és rabélemezési költségek teljes megtérítése után a sértettek nyernekel kielégítést. A közel két óráig tartó tárgyalás lefolyásáról jegyzőkönyvet vettek fel és a jegyzőkönyvbe felvett követelésbejelentések megállapítása felett a vádtanács fog dönteni, ahova az íratokat nyomban a tárgyalás után betérjesztik.

§ A kellemes órák ára. Pekár János vidéki gazdálkodó ez év január 28-án feljött a fővárosba gépeket vásárolni. Estefelé bevetődött az egyik Hársfa-utcai borozóba, ahol összebarátkozott Mecser Zsófia pinézernővel s kettesben mulatni kezdtek. Nyolcz üveg tokaji asszabor és hat üveg burgundi vörösbor elfogyasztása után Pekár Jánost elnyomta az álom a borozó szeparéjában. Mikor felébredt, fájdalmas meglepetéssel konstata, hogy a pénztárcájából 350 korona készpénze hiányzik. A pénzzel együtt eltűnt Mecser Zsófia pinézernő is. Panaszára a rendőrség kérdőre vonta a pinézernőt, aki mindjárt beismerte, hogy 50 koronát csakugyan kivett Pekár pénztárcájából, de ehhez — ugymond — joga volt, mert Pekár vele mulatott s az eltűnt kellemes órák ára fejében ennyi dukált neki. Miután a panasza a mai tárgyaláson nem jelent meg, a bíróság a vádlott pinézernőt az enyhítő körülmények figyelembevételével három hónapi fogházra ítélte.

§ Megártott a sok édesség. Weisz Béla, az ismert nevű fővárosi cukrász, 1911. év május első felében költözött s az új helyiségben a villany-szerelési munkálatokat Aberlanger Vilmos villany-szerelő végezte Felis Gyula, Vatti Ferenc segédeivel és Voszathka József és Apró Kálmán inasaival. Munka közben a két segéd és a két inas észrevették, hogy a cukrász raktárában nagymennyiségű tojás, dió, csokoládé, vaj és egyéb élelmiszerek vannak. Vatti Ferenc mindjárt készített egy hamis kulcsot és ennek segítségével naponként felnyitották a raktár ajtaját és onnan az élelmiszerekből megrakodva távoztak. A sok édesség megártott a tolvajoknak, akik valamennyien belebetegedtek a sok édességbe. A meglöpt cukrász, aki a lopásra csak ekkor jött rá, feljelentést tett Aberlanger Vilmos és alkalmazottai ellen. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék és Aberlanger Vilmost és feleségét tulajdon elleni kihágásért 100—100 korona pénzbüntetésre, Apró Kálmánt pedig dorgálásra ítélte. Felis Gyulát ellenben felmentette a vád alól. A meg nem jelent vádlottak ellen a bíróság a személyleírás körözését rendelte el.

§ Majd eljönnek az oroszok... Szegedről jelentik: Sztipanov Dusan gazdálkodó királysértéssel vádolva állott ma a szegedi törvényszék elött. Az volt ellene a vád, hogy korcsmában azt kiáltotta, hogy majd eljönnek az oroszok és kikergetik az országból a magyarokat és a németeket, közben a király személyét sértegette. A bíróság bizonyítékok híján kénytelen volt Sztipanovot felmenteni.

§ Végzetes játék a lifttel. Szegedről jelentik: A nagylaki gözmalomban Gyorgyevics Péter a liftet akart felmenni az emeletre, de feje odaszorult a lift gerendájához, amely összemorzsolta. Az ügyészség Gera Ferenc malomvezető és két molnársegéd ellen emberölés miatt vádat emelt, mert a liftet nem zárták el. A törvényszék mindahárom vádlottat felmentette, mert kiderült, hogy Gyorgyevics pajkosságából játszott a lifttel.

SPORT:

() Az English Wanderers utolsó mérkőzése. Holnap délután fél öt órákor mérkőzik utoljára az English Wanderers csapata egy kombinált csapattal, amely az FTC, BTC, BAK és MAC játékosaiából kerül ki. Az angolok megerősített legénysége erős küzdelmet fog adni a kombinált csapatnak és így amérik özs igen érdekesnek ígérkezik.

() Az Urlovasok Szövetkezetének versenyei a következő napokon lesznek: Alog: márczius 30., április 1., 3., 5., 6., 8., 10. és 13. Pozsony: május 2. és 3. Alog: június 15., 17., 19., 21. és 22. Sőfők: július 8., 10., 12., 13. és 15. Alog: szeptember 7., 8., 10., 12. és 14. Alog: november 6., 8. és 9. napján. — A szövetkezet kéri a közönséget, hogy a versenyeken saját érdekében láthatólag viselje a beléptijegyet.

KÖZGAZDASÁG.

A jegybank állása. A háromnapos ünnep miatt az Osztrák-Magyar Bank csak ma publikálta a márczius 22-iki kimutatását. A státus javult az előző álláshoz képest, de a múlt évinél aránytalanul rosszabb. A kimutatásban az adóköteles bankjegyforgalom 185 millió korona, holott a múlt év megfelelő időszakában a jegybank már 106 millió korona adómentes bankjegytartalék fölött rendelkezett. Ma tehát 291 millió koronával kedvezőle-nebb a jegybank helyzete, mint egy évvel ezelőtt. A bank kölcsönüzletében kicsiny volt a csökkenés márczius harmadik hetében. A váltótárca és a lombardállomány együttvéve 7 millió koronával csökkentek, míg a múlt évben 27 millió korona emelkedést mutattak. A váltótárca és a lombard minimális csökkenése dacára az adóköteles bankjegyforgalom mégis 24 millió koronával csökkent, aminek az az oka, hogy az érczkészlet is csökkent 8¼ millió koronával. A jegybank minden tétele azt mutatja, hogy nehéz pénzügyi viszonyok között élünk, s a piac minden igényével egyedül a jegybankra van utalva. A múlt év hasonló időszakában is feszült volt a pénzpiac, de a mai helyzet aránytalanul súlyosabb. A bank érczkészlete 122 millió koronával csökkent egy év alatt, ami a változatlanul magas deviza kurzusokkal van összefüggésben. Ultimóra még szilárdabb lesz a piac, mert a hű végén jelentkező pénzügyi szükségletért kizárólag a jegybankhoz lehet fordulni. Egyébként az Osztrák-Magyar Bank állása — a megfelelő múlt évevel összehasonlítva — a következő:

	1913 márcz. 22.	1912 márcz. 23. ezer koronákban
Bankjegyforgalom	2,298.062	2,127.883
Érczkészlet	1,512.800	1,634.066
Váltótárca	866.624	804.629
Lombard	237.245	108.999
Azonnal lejáró tart.	230.423	279.823
Adómentes bankjegytart	—	106.184
Adóköteles bankjegyforg.	185.262	—

A Közüti közgyűlés. A Budapesti Közüti Vaspálya Társaság ma délután tartotta meg rendes évi közgyűlését Sándor Pál elnöklésével. Az elnök konstatalva a határozatképességet, megnyitotta a közgyűlést, majd üdvözölte dr. Hegyeshalmi Lajos máv. elnökgazdát helyettesít, aki a kereskedelmi kormány képviselőjében jelent meg. Először az igazgatóság jelentését terjesztette elő, amely szerint az 1912. évben szállított 123,726.620 utas, az 1911. évi 110,323.128 utassal szemben. A szállítási bevételek 1912-ben 17,416,783 korona 32 fillér, 1911-ben 15,395,620 korona 93 fillér. A társaság, belefoglalva az előző évről áthozott nyereménymaradványt is, 6,522.613 korona 39 fillér nyereményt eredményezett. Ebből az összegből 168.289 darab részvény után a 32 korona, 14.690 darab élvezeti jegy után a 22 korona, összesen 5,708.428 korona osztalékot fizetnek; még pedig tekintve, hogy május elseje ünnepre esik, ez évi május 2-től kezdődőleg a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Általános Hitelbank pénztárainál. Schwartz és Wodianer részvényesek tárgyalagos bírálati és Sándor Pál vezérigazgató felvilágosító szavainak meghallgatása után a közgyűlés úgy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottságnak is megadta a szükséges felmentvényeket. Ezután az igazgatóság az eszközölt, a folyamatban lévő és a tervezett beruházások fedezésére a tárczában lévő részvényekből 50.000 darabot javasol elhelyezni, még pedig folyó

Heti műsor:

Márczius hó	Nemzeti Színház	Magy. Kir. Operaház	Várszínház	Népopera	Vigszínház	Magyar Színház	Király Színház	Budapesti Színház	Uránia
28 Péntek	A fákllyák	Május királynéja From theus	—	Álarcos ál	Lakajok	A nagy ur	A cigányprimás	Szókik a nagysága	Az utca hőnei és orányoi
29 Szombat	A fákllyák	Tosca	—	Aranyeső	A mumus	Királyok	A cigányprimás	Szókik a nagysága	Az országos zlin művész ti akadémia el adása
30 Vasárnap	A fákllyák	Bohéméle	—	Aranyeső	A mumus	Sárga lilom	Limonádé ezredes	Az asszonyfaló	—
Délután: Este	A fákllyák	A varázsfuvola	—	Aranyeső	A mumus	A farkas	A cigányprimás	Szókik a nagysága	—

évi os
18.298
1:10 a
tassók,
szabad
az igaz
Kereske
telbank
után ez
részvény
elővétel
gyakorl
ból a r
Kereske
telbank
részvény
elő, de
sa után
szint pe
megüres
választo
és dr. So
16 bizott
és a ma
v. b. t. t.
lasztottá
got pedig
Az á
árú- és
fennállás
től kiado
ket: az e
korona a
től tagja
A fefolyt
összesen
jubileumi
tizenegy
mében.
Bajoz
ról jelent
sonci Ált
csak egy
lentek me
Bud
M. kir. Allan
Magyar aran
Magyar koron
Allanköleson
1970. évi ny
Horvát-szlav
Magyar föld
Horvát-szlav
Tiszai és sz
Egyesített j
Egyesített j
Osztrák aran
Osztrák koron
Osztrák által
Osztrák (A
Osztrák által
Bpest ezeket
Bpest ezeket
Orsz államk
Temes-Bégav
Emlékeve
Bélvárosi tal
Bélvárosi tal
Egyesült bud
Egyesült bud
Ganz és társa
Haza bank r
Kisbirtokok
Kisb. orsz. föl
M. agrár- és j
M. agrár- és j
M. agrár- és j
Magyar ált. t
Magyar ált. t
Magyar földi
Magyar földi
Magyar jelzalo
Magyar jelzalo
M. jelzaloghite
M. jelzaloghite
M. jelzaloghite
M. jelzaloghite
M. lezáram. és p
M. lezáram. és p
Magyar orsz. k
Magyar orsz. k
Magyar talp. k
Magyar talp. k
M. talp. közp. j
M. talp. közp. j
Orsz. közp. hit
Osztrák-magyar
Pesti hazai tal
Pesti hazai tal
Pesti hazai tal
Pesti magy. ke
Pesti m. keresk.
Adria m. tenger
Budapesti közut
Budapest vill. v
Budapest-pesti
Kassa-oderbergi
M. Jolyan- és

Évi osztalékjogcsalással olyképpen, hogy abból 18.298 darab a részvényeseknek részvénybirtokuk 1:10 arányában 570 korona arfolyamban felajánlással, a fennmaradó 31.702 darab részvény pedig szabad kézből értékesíthessék. Az utóbbiakra nézve az igazgatóság már megállapodott a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal és a Magyar Általános Hitelbankkal, hogy a nevezett bankok a közgyűlés után ezeket a részvényeket effektíve átveszik. A részvényeseknek felajánlott részvényekre nézve az elővételi jog március 27-től április 5-ig bezárólag gyakorolható. Az elővételi jog gyakorlása ezáltal a részvények és élvezeti jegyek a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál és a Magyar Általános Hitelbanknál lebegézés végett bemutatandó. Négy részvényes indítványokat terjesztett a közgyűlés elé, de azokat Sándor Pál vezérigazgató felszólalása után részint az indítványtevők visszavonták, részint pedig a közgyűlés elvetette azokat. Végül a megüresedett igazgatósági tagsági helyekre megválasztott Singer Zsigmond főrendiházi tagot és dr. Schreyer Jakab udvari tanácsost; a felügyelő bizottság tagjává pedig Hoitsy Pált. A közgyűlés a megtartott igazgatósági ülésen Lányi Leó v. b. t. t. főrendiházi tagot a társaság elnökévé választották meg, gróf Karolyi Imre főrendiházi tagot pedig a végrehajtó bizottságba delegálták.

Az áru- és értéktőzsde jubileuma. A budapesti áru- és értéktőzsde egyesülete most töltötte be fennállásának tizedik évfordulóját. Az ez alkalomból kiadott évi jelentésből kiemeljük a következőket: az egyesületnek van 123 alapító tagja, 78.400 korona alapítványi tőkével, 616 rendes és 97 pártoló tagja. Az egyesület vagyona 250.846 korona. A felfolyt tíz év alatt tőzsdetagok támogatására összesen 74.000 koronát fordítottak. Az egyesület jubileumi közgyűlését 1913. március 30-án délelőtt tízenegy órakor tartja meg a Lloyd-Társulat termében.

Bajok a Losonczy Általános Banknál. Losonczyról jelentik: Viharos közgyűlése volt tegnap a Losonczy Általános Banknak, amelyre a részvényesek csak egy kis töredéke, többnyire tót parasztek jelentek meg. A közgyűlésen szóváltották, hogy az

intézet belső ügyeit a fővárosi lapokban szellőztették és oly vádakot emeltek dr. Bazovszky Lajos vezérigazgató ellen, hogy a balassagyarmati kir. törvényszék megindította a büntető eljárást. Bazovszky vezérigazgató különösen emiatt haragudott meg Noszály György igazgatósági tagra, aki a fővárosi lapokat informálta. Bazovszky ezt az eljárást mintegy árulásnak minősítette a tőtek érdekei ellen és azt indítványozta, hogy Noszályt zárják ki az igazgatóságból. Erre Noszály állott föl szólásra és kijelentette, hogy a balassagyarmati kir. törvényszéknél folyamatban levő büntető mér nem nyert befejezést és meg van győződve arról, hogy mindaz, ami az ő sugalmazásából a budapesti lapokban megjelent, való igaz és hogy a vizsgálat ezt ki is fogja deríteni. Noszályt Bazovszky hívei közbeszólásokkal zavarták meg és a közgyűlés szótöbbséggel elfogadta Bazovszky vezérigazgató indítványát és Noszályt az igazgatóságból kibuktatta, a vezérigazgatónak pedig bizalmat szavazott. Ezáltal — természetesen — nem szüntek meg a bajok, mert Noszály vádjait az illetékes helyen be is fogja bizonyítani.

Előadás a közszállítások szabályozásáról. Az Országos Iparegyesület összes szakosztályai ma délután Gaudi Károly királyi tanácsos elnöklésével felkavós ülést tartottak amelynek tárgya dr. Schiller Ottó előadása volt „A közszállítások szabályozása Németországban, különösen a kisipari szempontjából” czimvel. Ismertette a porosz, a bajor, a szász, a brunswicki és württembergi állami közszállítási szabályzatokat, az egyes nagyobb városok megfelelő intézkedéseit, a Hansa Bund reformtervezetét, több kisipari kamarának a javaslatát. Végül a német kézműveskamara nagygyűléseinek és a közpóstyaly kongresszusoknak határozatait stb. A jelenvolt szépszámu közönség az előadást élénk tetszéssel fogadta.

A Roheim-féle részvénytársaság megalakulása. Roheim Károly és Fia cég ügyveinek rendezése lefejeződött s a bankok, amelyek a rendezést kezelték, részvénytársaságot csináltak a Roheim-cég üzleteiből és vállalataiból. Az új részvényláráság részvényeit a bankok és a céztagok veszik át.

A székely iparfejlesztés ügye. A székelyföldi iparfejlesztésre a kereskedelmi miniszter bizottságot állított össze és ennek vezetésével Bernády György marosvásárhelyi főispánt bízta meg. A főispán kedden indult el a körútjára. Első állomása Gyergyószentmiklós volt, ahol a házi és kisipar fejlesztéséről elmondotta a programját. A miniszteri biztos 27-én Csíkszeredán, 29-ikén Sepsiszentgyörgyön, 31-ikén Kézdivásárhelyen, április 1-én Brassóban, 3-án Székelyudvarhelyen lesz.

A szerb moratórium. A szerb kormány két hónap előtt elhatározta, hogy a moratórium a leszerelés után csak 30 napig maradjon érvényben. A szerb kereskedők már akkor azt hangoztatták, hogy ez a határidő rövid lesz. Tekintettel arra, hogy a háború még most sem ért véget, a belgrádi kereskedelmi és iparkamara már most felterjesztette a moratóriumot a szerb kormányhoz, hogy hosszabbítsa meg a moratóriumot. A szerb kormány teljesítette a kamara kérését s Péter király ukázt bocsátott ki, amely szerint a moratórium a leszerelést követő negyvenötödik napon ér véget.

Dohányjövédéki Utmutató. Ezen a czimen dr. Kusma Oszkár pénzügyi fogalmazó egy hasznos kézikönyvet adott ki. A könyv a dohánytermeléssel kapcsolatos kérdéseket tárgyalja és a különféle dohányjövédéki ügyek elintézéséhez alapos és megbízható útmutatást ad. A munka használatosságát nagyban emelik az irat-

Palma-szinpád

Apoteozis!

Budapesti értéktőzsde	Mai záró ár.		Maj. záró ár-folyam	Maj. záró ár-folyam	Maj. záró ár-folyam	Maj. záró ár-folyam
	Pénz	Áru				
Államadósság.						
M. kir. Állami-pénztárj. adom. 4 1/2%	98 60	99 10	19.	416.667	240	
Magyar aranyjárdék --- 4%	102	102 50	25.	20.000	500	
Magyar koronajárdék --- 4%	82 20	82 60	22.	33.334	300	
Államkölcsön vaskapu céljára 4%	71	72	16.	200.000	200	
1870. évi nyereségkölcsön --- 4%	212	218	10.	25.000	200	
Horvát-szlavon reg. kőtv. kötv. 4 1/2%	97	98	13.	45.000	200	
Magyar földterherment. kötvény 4%	85 50	86 50	30.	60.000	400	
Magyar földterherment. kötv. 4 1/2%	87	88	45.	200.000	400	
Fizsai és szegedi nyer.-kölcsön 4%	156	156	40.	150.000	400	
Begyűjtött járadék papírban 4 1/2%	85 50	86	14.	30.000	240	
Begyűjtött járadék ezüstben 4 1/2%	85 50	86	27.	200.000	240	
Osztrák aranyjárdék --- 4%	106 50	107	108.	7.200	500	
Osztrák koronajárdék --- 4%	83 40	83 90	30.	125.000	400	
Osztrák Államkölcsön 1860 --- 4%	156	161	—	50.000	500	
Osztrák Államkölcsön 1860 --- 4%	227	237	—	20.000	500	
Osztrák Államkölcsön 1894 --- 4%	317	327	—	100.000	200	
Bpest székesfőv. kölesön adom. 4%	84	85	12.	100.000	200	
Bpest székesfőv. kölesön adom. 4 1/2%	81 75	82 75	33.	468.750	320	
Ország Államkölcsön 1908. évről 5%	103	103 50	170.	150.000	1400	
Temes-Bélg. szab. kölesön --- 4%	87 50	88 50	33.	175.000	400	
Közzétett, előbbeségek.						
Bélvárosi tákp. r.-t. --- 4 1/2%	94 50	95 50	36.	32.000	500	
Bélvárosi tákp. r.-t. --- 4 1/2%	89	90	26.	40.000	200	
Egyesült budapesti f. tákp. 4 1/2%	93	94	12.	25.000	600	
Egyesült budapesti f. tákp. 4 1/2%	85	86	16.	10.000	200	
Ganz és társa kölcsönköt. --- 4 1/2%	98	99	37.	64.000	500	
Hazai bank r.-t. 60 évi 4 1/2% állam. kötv.	91	92	99.	30.250	600	
Kisbirtokosok ország. földhitelint. 4 1/2%	96 50	97 50	32.	20.000	500	
Kisb. ország. földhitelint. 60 évi 4 1/2%	96 50	97 50	33.	6.000	500	
M. agrár- és járadék. szőlőköt. 4%	95 75	96 75	300.	10.000	2000	
M. agrár- és járadék. f. tákp. 4 1/2%	92	94	—	10.000	2000	
M. agrár- és járadék. szőlőköt. 4 1/2%	94	95	—	10.000	400	
Magyar ált. takarékp. r.-t. 60 évre	89	90	30.	7.500	400	
Magyar ált. takarékp. r.-t. 4 1/2%	89	90	32.	7.500	400	
Magyar földhitelint. r.-t. 4 1/2%	85	86	309.	4.000	2000	
Magyar földhitelint. r.-t. --- 4%	86	87	16.	20.000	200	
Magyar jelzáloghitelbank --- 4 1/2%	94 50	95 50	20.	15.000	200	
Magyar jelzáloghitelbank --- 4 1/2%	93 75	94 75	20.	10.000	200	
M. jelzáloghitelb. közs. kötv. 4 1/2%	93	94	200.	3.200	600	
M. jelzáloghitelb. közs. kötv. 4 1/2%	83 50	84 50	—	—	—	
M. jelzáloghitelb. nyer. kötv. --- 4%	117	122	—	—	—	
M. lezáram. és pénzváltó. 50 évre 4 1/2%	153	158	31.	20.000	200	
M. lezáram. és pénzváltó. 50 évre 4 1/2%	89	94	100.	10.000	200	
Magyar ország. közp. tákp. --- 4 1/2%	94 50	95 50	0.	6.750	400	
Magyar ország. közp. tákp. --- 4%	94 50	95 50	15.	8.750	320	
Magyar tákp. közp. jelzb. --- 4 1/2%	92 75	93 75	18.	8.000	800	
Magyar tákp. közp. jelzb. --- 4%	91 50	92 50	24.	4.500	400	
M. tákp. közp. jelzb. közs. kötv. 4 1/2%	92 50	93 50	40.	12.000	300	
M. tákp. közp. jelzb. közs. kötv. 4%	88	89	—	—	—	
Ország. közp. hitelköz. kötv. --- 5%	99	100	—	—	—	
Osztrák-magyar bank --- 4%	91 50	92 50	45.	40.000	200	
Pesti hazai tákp. közs. kötv. 4 1/2%	93	94	35.	3.200	200	
Pesti hazai tákp. közs. kötv. --- 4%	83 75	84 75	18.	5.000	200	
Pesti hazai tákp. záloglevél " --- 4%	84 50	85 50	30.	20.000	200	
Pesti magy. keresk. bank --- 4 1/2%	93 75	94 75	34.	20.000	150	
Pesti m. keresk. b. közs. kötv. 4 1/2%	93 75	94 75	32.	4.000	200	
Pesti m. keresk. b. közs. kötv. 4 1/2%	93 75	94 75	30.	2.000	400	
Pesti m. keresk. b. közs. kötv. 4 1/2%	83 75	84 75	30.	10.000	200	
Adria m. tengerhajózási r.-t. 4 1/2%	531	533	39.	19.000	200	
Budapesti közüti vasp. r.-t. --- 4%	—	—	34.	80.000	200	
Budapest vill. var. vasut r.-t. --- 4%	—	—	14.	15.000	200	
Budapest-pécsi vasut --- 4%	320	325	85.	110.000	200	
Kassa-óderbergi vasut 1899. ar. 4%	320	325	22.	20.000	300	
M. Jolyan- és tengerh. r.-t. 4 1/2%	165 50	166 50	—	11.000	200	
M. Jolyan- és tengerh. r.-t. 4 1/2%	99	100	—	10.175	300	
Bankok.						
Angol-osztrák bank --- 4%	388	344	14.	7.500	200	
Budapest bank részv. társ. --- 4%	280	281	—	3.000	400	
Első magyar iparbank r.-t. --- 4%	560	567	100.	441	1000	
Hazai bank részvénytársaság --- 4%	280	281	—	4.300	200	
Hermes m. ált. váltóüzlet r.-t. --- 4%	230	235	24.	7.500	200	
Horvát-szlavon ország. jelz. tákp. --- 4%	245	255	13.	18.000	200	
Magyar agrár- és járadék. r.-t. --- 4%	568	568 50	180.	10.800	800	
Magyar ált. hitelbank --- 4%	827 50	828	14.	15.000	200	
Magyar bank és kereskedelmi r.-t. --- 4%	545 25	545 75	—	185.600	200	
Magyar Fakereskedők Hitelintézete --- 4%	224	226	28.	10.000	400	
Magyar jelzáloghitelbank --- 4%	455 50	456	10.	3.300	200	
Magy. kir. szab. osztályos r.-t. --- 4%	1540	1560	60.	5.200	500	
Magyar leszámítoló és pénzv. bank --- 4%	506 50	507 50	—	20.000	250	
Magy. pénzünt. közp. hitelb. r.-t. A) --- 4%	—	—	16.	10.000	200	
Magy. pénzünt. közp. hitelb. r.-t. B) --- 4%	—	—	22.	35.000	200	
Magyar takarékp. közp. jelz. bank --- 4%	202	205	—	27.500	200	
Osztrák hitelintézet --- 4%	682	682 50	20.	3.000	200	
Osztrák-magyar bank --- 4%	2034	2044	20.	3.000	600	
Pesti magyar kereskedelmi bank --- 4%	3065	3065	20.	2.500	400	
Unionbank --- 4%	597	600	20.	18.000	200	
Takarékpénztárak.						
Bélvárosi takarékpénztár --- 4%	623	626	70.	3.000	400	
Budapest-Lipótvárosi takarékp. r.-t. --- 4%	204	202	16.	20.000	200	
Budapesti t. és ország. zálogk. r.-t. --- 4%	426	410	—	25.000	200	
Egyesült budapesti f. tákp. r.-t. --- 4%	2220	2225	170.	10.000	1200	
Közbányai takarékpénztár r.-t. --- 4%	256	260	16.	12.500	200	
Magyar általános takarékpénztár --- 4%	992	994	30.	17.500	200	
Magyar ország. közp. takarékpénztár --- 4%	1500	1500	20.	40.000	200	
Nevezeti takarékp. és bank r.-t. --- 4%	100	100	27.	45.000	400	
Országos m. vasutas takarékpénztár --- 4%	350	370	—	—	—	
Pesti hazai első tkp.-egyesület --- 4%	16600	16050	14.	35.000	200	
Biztosító társaságok.						
Bécsi biztosító társaság --- 4%	765	775	—	—	—	
Bécsi élet- és jar.-biztosító int. --- 4%	680	690	—	—	—	
Első magyar ált. biztosító társaság --- 4%	14900	15100	20.	50.000	200	
"Ponczi" pesti biztosító intézet --- 4%	365	375	16.	30.000	200	
Magyar jég- és víztorbiztosító r.-t. --- 4%	299	293	22.	184.357	200	
"Nevezeti" balpesti biztosító r.-t. --- 4%	335	440	18.	128.094	200	
Pannónia víztorbiztosító intézet --- 4%	3300	3400	12.	14.653	200	
Gőzmalomok.						
Borsod-miskolci gőzmalom r.-t. --- 4%	610	630	50.	48.000	1300	
Concordia-gőzmalom r.-t. --- 4%	370	380	—	15.888	118.205	400
Első budapesti gőzmalom r.-t. --- 4%	1680	1700	22.	60.000	200	
Egyesült gőzmalom-társaság --- 4%	450	460	—	—	—	
Litván-gőzmalom r.-társaság --- 4%	380	394	—	—	—	
Pesti hengermalom-társaság --- 4%	588	300	35.	520.720	480	
Pesti molnárak és autók gőzm. r.-t. --- 4%	—	—	—	—	—	
Pesti Viktória gőzmalom --- 4%	650	653	—	—	—	
Iparvállalatok.						
Beocsi cementgyári Unió r.-t. --- 4%	832	840	—	—	—	
Budapest-cementgyári téglagyár --- 4%	525	530	—	—	—	
Egyesült téglai és cemenagyár --- 4%	230	232 50	—	—	—	
F. magyartárs. közszobányi r.-t. --- 4%	873	377	—	—	—	
István-gőztéglagyár r.-t. --- 4%	805	815	—	—	—	
Közbányai gőztéglagyár r.-t. --- 4%	175	185	—	—	—	
Közbányai és téglagyár r.-t. --- 4%	800	900	—	—	—	

minták, melyek a dohányjüvedéki ügyekben való eljárás során felmerülő beadványokra és okiratokra kész formát nyújtanak. A könyv, mely általánosan érzett szükségletet elégít ki, nemcsak a dohánytermelő közönség számára készült, hanem kitűnő hasznát vehetik a községi elöljárók, a jüvedéki közegek és az ügyvédek is. A könyv a m. kir. tudományegyetem nyomásában jelent meg és az ára 2 korona. Megrendelhető a szerzőnél (Budapest, VIII., Német-utca 57).

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: Kötszészert koronát nyert 64024; Huszszert koronát nyert 85411; Tízszert koronát nyertek 35306 56403 64054; Ötöszert koronát nyertek 36542 86321; Hétöszert koronát nyertek 9620 10980 19709 21760 21998 25551 26634 29759 33751 34566 38809 39971 42456 44954 45876 50605 53915 54851 59767 62935 64890 70700 85529 90528 90557 91324 92373 94501 96613 96886 100157 101480 102784; ezer koronát nyertek: 2554 4663 4975 6222 8087 13426 15325 16885 17417 18239 19209 22637 23972 28204 29504 29529 30303 30969 35175 35418 45119 50263 50290 52081 56934 62294 62549 64160 66132 66349 66582 68022 70279 70593 71278 81837 82090 88528 89527 89783 89818 96173 96887 96946 97820 99911; ötszáz koronát nyertek 2285 4787 5252 5326 6354 6506 9159 10646 11039 11276 12500 12720 12846 13965 14562 15232 16055 16564 17538 18102 18799 21870 22667 22804 22875 25211 25803 27453 28954 29344 29566 31815 31959 31859 32661 35567 36081 37815 37848 38921 38958 39954 40942 41308 41600 42136 44461 46199 46583 46644 46756 50265 56456 68596 59046 60996 62027 62060 62767 63938 66399 68252 71363 71469 71988 72522 76904 80484 81386 82021 85078 85624 86734 86887 91044 95902 99247 100551 105461 106209 107749 109387. Azonfelül kihúztak kétszáz koronás nyereményeket. A következő húzás holnap lesz.

A 31-ik sorsjáték 6. osztályának mai húzása alkalomával a 20.000 koronás főnyereményt ismét a *Dörge Frigyes bankban* (Budapest, Kossuth Lajos-utca 4. sz.) vásárolt 85.411. számú sorsjegyre nyerte meg. *Török szerencsésje örök!* Az osztálysorsjáték mai húzásán a 10.000 koronás főnyereményt a 35306. számú sorsjeggyel ismét a Török A. és Tsa Bankház r. t. (Budapest, Szervita-tér 3) szerencsés vevői nyerték.

Egybehívott közgyűlések.

Április 5. Urkány-zsilvölgyi magy. közszobánya r. t.
 Április 8. Angol-Osztrák Bank.

Felelős szerkesztő:
DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ.

Kiadó-tulajdonos:
Magyar Újságkiadó Vállalat.
 Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

A REJTÉLY KULCSA.

— FRANCZIA REGÉNY. —

IRTA: **RICNEBOURG EMIL.**

— És aztán jők ezek a négyezerletes papíradrabok? — kérdezte zavarában hebegve.
 — Természetesen — válaszolt Valenszki mosolyogva. — Holnap valamennyi bankjegvet beválthatnak aranyra, ezüstre, rézpénzre vagy amire csak tetszeni fog.

— Az én férjem ugyan látott már nagyobb bankjegyeket, — mentegődött Antónia — de bizony kezünkben még, becsületet kérek, sohasem volt, s ki nem adtuk olyant. Istenem, hogy is juthana ilyen magunkfajta oly nagy pénzhez?

De a takács fejében csodálatos gondolatok keringtek ezalatt. Ő hinni sem akart a szerencsében, mely hirtelen, mintegy az égből hullott rájuk és gyanakodó lévén, mint minden paraszt, nyiván félt, hogy rászedik.

— Mondja meg nekem, drága uram, — hebegte — mind igazi, tökéletes, jó arany?
 — Meg vagy bolondulva, Marel! — kiáltott fel ijedten Antónia. — Hiszen te megsérted az urat!

— Dehogyan sért, — szólott köze Péter férjének szavai egyáltalán nem sértők reám nézve.
 Felkapott egy tekercset, kibontá és a szép csengő huszfrankos szinaranyak azon érczes hanggal gurultak végig az asztalon, mely a fősvény pénzsóvár fülebe oly édesen cseng. Őt vagy hat a földre is hullott belőle, daczára, hogy Morel kapzsian nyult utána. Négykézláb keverte aztán össze.

— Gyorsan, gyorsan — mondá, mikor felkelt, feleségének — dugd el mind a szekrénybe, még bejöhete valami nem várt egyéniség, senkinek sem kell tudni... különben még eszibe juthatna valakinek, hogy megraboljon bennünket.

— Gyorsan, gyorsan — mondá, mikor felkelt, feleségének — dugd el mind a szekrénybe, még bejöhete valami nem várt egyéniség, senkinek sem kell tudni... különben még eszibe juthatna valakinek, hogy megraboljon bennünket.

TŐZSDÉK.

Gabonatőzsdé.

Budapest, március 26. A készáruipiaczon kifejezetten lanyha volt ma az irányzat. Kielégítő kiáttal szemben a malmok elég jó vételkedvet mutattak ugyan, de rossz árakat ígértek, ami miatt aztán nehézkesen indult meg a forgalom, amely azonban később meglehetősen élénkült, mert az eladók elég engedékenyek voltak. Így aztán elkelt mintegy 34.000 q buza, 10—12 és fél fillérel olcsóbb árakon. A legdrágább eladási ár 11.60 korona volt 9.3 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 10.40 korona 75.2 kilós tolnamegyei úszkös buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 2 és fél fillérel olcsóbb, a zab csendes, a tengeri szilárd, az árpa változatlan. Forgalmába került 1200 q rozs 9.15—8.42 és fél koronás árakon, 300 q zab 9.85—10.10 koronás árakon és 200 q árpa 8.35 koronás áron. — A határidőpiazcon egyrészt eső reményében, amit mezőgazdasági szempontból kedvezőnek tartanak, másrészt pedig a külpolitikai helyzetben beállott kedvező fordulatra, igen lanyhán és az utolsó zárlatnál jóval alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a mai üzlet. A forgalom folyamán, meglehetősen nagy élénkség mellett, hol a kínálat, hol pedig a kereslet jutott túlsúlyra és eszerint, hol lefelé, hol felfelé ingadoztak az árfolyamok, amelyek végtére is lefelé irányultak. A szombati zárlathoz viszonyítva végeredményképpen ma az áprilisi buza tíz fillérel, az októberi buza kilencz fillérel, az áprilisi rozs nyolcz fillérel, az októberi rozs hét fillérel, az októberi zab négy fillérel csökkent, ellenben az áprilisi zab két fillérel, a májusi tengeri pedig egy fillérel javult.

A készáruipiaczon kötöttet:

Buza. Tiszavidéki: 100 q 79.3 kg. 23.20 K, 300 q 78.5 kg. 23.10 K, 150 q 78 kg. 23.05 K, 2000 q 77.2 kg. 22.95 K, 1500 q 76.5 kg. 22.95 K. Felsőtisza: 200 q 79 kg. 21.60 K. Pestvidéki: 125 q 80 kg. 23.15 K, 100 q 79 kg. 23.10 K, 250 q 78 kg. 22.70 K. Fejérmegyei: 200 q 80 kg. 23.10 K, 1130 q 78.5 kg. 22.95 K, 600 q 77.4 kg.

22.70 K. Tolnamegyei: 1830 q 76.2 kg. 22.10 K, 225 q 75.2 kg. 20.80 K. Felsőmagyar: 500 q 80 kg. 23.10 K, 650 q 79.5 kg. 23.10 K, 200 q 78 kg. 22.85 K. Bácskai: 2260 q 76 kg. 790 q 76 kg. 22.60 K, 4900 q 75 kg. 22.50 K ápr. száll. Bánsági: 4000 q 75.8 kg. 22.40 K. Bácske-reki: 4000 q 75 kg. 22.— K. Obecsei: 1000 q 76 kg. 22.00 K. — Rozs: 300 q 18.85 K, 200 q 18.80 K, 200 q 18.50 K, 100 q 18.30 K, 400 q 18.80 K kppar. — Zab: 100 q 20.— K, 100 q 20.30 K, 100 q 19.70 K kpf. — T. árpa: 200 q 16.70 K ppar.

A határidőpiazcon kötöttet:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1913-ra.

Buza 1913 áprilisra 11.06—03—10—04
 Buza májusra 11.36—34—39—32—31
 Buza októberre 11.86—11.84—90—83—84
 Rozs áprilisra 9.34—35—27—31—28—29
 Rozs októberre 9.35—34—37—35—33
 Zab áprilisra 9.20—19—31
 Zab októberre 8.38—39—36—41—40
 Tengeri 1913 májusra 7.43—42—47—45
 Tengeri júliusra 7.72—75—73

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza 1913. áprilisra	11.04—11.05
Buza októberre	11.84—11.85
Rozs áprilisra	9.29—9.30
Rozs októberre	9.33—9.34
Zab áprilisra	9.31—9.32
Zab októberre	8.40—8.41
Tengeri 1913. májusra	7.45—7.46
Tengeri júliusra	7.73—7.74

Bécs, március 26. (Saját tudósítónktól.) Te-kintettel a budapesti és prágai terménytőzsdék bágyadtabb irányzatára, az itteni piac gyengült, noha az időjárás kedvező volt. Buza, rozs és zab csak kisebb tételekben és árengedményekkel volt elhelyezhető, tengeri ártartó, de nagyobb forgalom sem fejlődhetett ki.

Buza. Uj tiszavidéki: 11.95—12.40, Mosoni és győri: 11—11.40, Délvi: 11—11.40, Felsőmagyarorsz.: 11—11.40, Alsóausztriai: 10—10.55. — Rozs. Felsőmagyarországi: 9.50—9.70, Csepeli: 9.45—9.65, Pestmegyei: 9.65—9.85, Délvi: 9.45—9.70, Ausztriai: 9.20—9.50, Magyarországi: 9.45—9.70, Csehországi: 9.35—9.60. — Árpa. Morvaországi: 8—9, Csepeli 7.80—8.25, Marel-földi és bécsi: 8—8.50, Felsőmagyarorsz.: 8—9, Mosoni és győri: 8—8.60, Délvi: 8.25—9. — Malata: 7.90—8.15. — Takarmány: 7.40—7.80. — Magyar tengeri régi: 10.05—10.35, új: 7.80—8. — Magyar zab: új válogatott 10.55—10.99, elsőrendű: 10.05—10.45, közepes: 9.65—10.10, Ausztriai: 9.20—9.75.

És mialatt felesége a bankjegyeket s aranyat szekrényébe rejté, az ajtóhoz támaszkodott, mintha csakugyan valami rabló betörésétől kellene tartania.

Valenszki Péter szomorú pillantással szemlélte a kis leányt bölcsőjében. „Már vége van”, mondá magában, „ki van taszítva az életbe és sohasem fogja megtudni szegényke, kik valának szülei! Isten oltalmazzon téged, szegény, elhagyott gyermek! Vezesse az Ur lépteidet végzeted útutain!... Mi lenne különben belőled? Szegény kicsike!... Péter mélyen felsóhajtott, felhapta fejét s hirtelen szeméhez nyult kezével.

— Gondoskodni fog róla és szeretni fogja őt, nemde? — fordult Antóniához.

— Mintha csak saját leányom lenne — válaszolt a pórnő.

Morelhez fordulva Péter, még hozzá téve: — Maga pedig megteendő amit mondtam? — Mindenesetre, hogyné, nyugodjék meg. — Most pedig mennem kell. Isten áldja meg mindnyájukat, legyenek boldogok!

E szavaknál fejébe nyomta kalapját, kirohant a színhóból és hirtelen eltűnt. Alig bírta a torkát összeszorító fojtó zokogást visszatartani.

Eme, urnője parancsait s akaratát pontosan végrehajtó orosz nem volt rossz ember.

Pfir perez mulva Morel, ki Valenszkit vagy husz lépésnyire elkísérte, hallotta a lovak patkóinak kopogását és az utikocsi gördülését, mely gyorsan vágatva haladt tova a ködben.

Soleurené még két napig maradt a „hercegnők terén” álló házban.

Mielőtt Raymundát elhagyná, így szólott hozzá:

— Néhány nap mulva, asszonyom, újra tökéletesen egészséges lesz. Komornyikja, Tugareff és Radiov, az én hűséges szolgálóm, kiknek megadtam szükséges utasításaimat, ön-nél maradnak, ki fogják szolgálni és ápolni egészen addig, míg ön e házban marad. Aztán

teljesen szabad lesz. Megegyezésünkről felesleges beszélni. Remélem, sohasem fogja feledni, mi köztünk tisztába hozott s elhatározottat. Jövedelmét illetőleg minden rendben van; rendszeren s pontosan meg fogja kapni a kikötött összeget. E tekintetben Soleure gróf szigorú intézkedést tett jegyzőjénél. Mielőtt bucsut veszek öntől, nem marad más hátra, minthogy azt kívánjam, tegyen jóvá amennyire lehet minden rosszat, amit ellenünk ben vétett. Maradjon a homályban, iparkodjon azon, hogy elfeledjék és legyen bűnbánó! A megbánással, valamint önfeláldozó, példás életmóddal ismét kivívhatja magának a bukott nő az önbecsülést.

XVIII.

Azon nap előestéjén, melyen az öreg grófné elutazott a „hercegnők terén” álló házba, Soleure gróf elhagyta a kastélyt.

A grófné már egy idő óta nagyon aggodott fia egészségi állapota miatt. Napról-napra látta erejét hanyatlani és egész komolyan attól félt, hogy elméjét elveszti. Ez okból mindent elkövetett nála, hogy minél előbb távozzék Noisyból, hol őt minden csak boldogtalanságára emlékeztette, hol minden általa tett lépésnél olyasvalamire bukkant, ami szívének berzasztóan sajtó sebet még mélyebbre ásta.

A gróf eleinte anyja minden kérésének ellentállott; de annak oly ezilárd, oly hajthatatlan volt az akarata, hogy fia képtelen lévén magát az anyja által gyakorolt rendkívüli uralom alól kivonni, végtére kénytelen volt engedni.

Guido tehát elutazott, komornyikja Jánosnak kíséretében, ki szintén a család egyik régi, hűséges szolgálója volt, s ki már az öreg Emánuel grófnál is mint komornyik szerepelt és fiatal urához bálványozásig ragaszkodott.

A gróf Havreban hajóra szállott. Nagy utat tervezett, utazást a tengerentúlra.

(Folyt. köv.)

Ertéktözsde.

Budapest, márczius 26. A külpolitika radikális fordulása a tőzsdén kedvező hangulatot teremtett. A monarchia és Montenegró közötti feszült viszony engedett, ezt már a tegnapi magánforgalomban eszkomptáltak, de ennek, utóhatásaképpen ma is igen barátságosan indult az üzlet. Utóbb a forgalom megcsappant, mert a berlini pénzpiacra az ultimópénz megdrágult. A déli tőzsdén lemorzsolódott az árnívó, mert a sürgős vételek megszüntek és a kulisz haszna biztosításához látott. A készáru-piacra a középnapirokat favorizálták. A járadékpiac kissé javult.

Az előtőzsdén kötetelt: Osztrák hitel 632-632.50, Magyar hitel 827-829, Per. kor. 82.25-82.40, Jelzálogbank 436, Magyar bank 531.25-554, Keresk. bank 3605, Rima 721.15-723, Közúti vasút 653-656, Drasche 695-1005, Salgó 753-754, Ujlaki 254.

A déli tőzsdén kötetelt: Magyar hitel 827.50-829, Per. kor. 82.25-82.40, Agrárbank 508.50-509.50, Jelzálog 435.50, Magyar bank 551-553, Központi takp. 1500, Rima 721.75-722.50, Közúti vasút 652.25-655.50, Hazai sorsj. 107.50, Salgó 751-753, Polgári sör 605.50-608 K.

Utőtőzsde: Osztrák hitel 632, Magyar hitel 827.50, Leszámitoló 506.50, Jelzálog 435.50, Rimamurányi 722, Államvasút 702, Városi 366.50, Közúti 653, Magyar bank 552.

Bécs, márczius 26. Arra a hirre, hogy Oroszország és az osztrák-magyar monarchia közt Albániát illetőleg teljes megegyezés jött létre és Montenegró számot vetett a monarchia követeléseivel, az előtőzsdén kedvező lett a hangulat, a forgalom azonban az első nagy vásárlók után csöndes volt. Hitelrészvény 4, Skoda és Alpisi értékek 8-8 koronával javultak. A délitőzsdén az irányzat nyugodt, a forgalom csöndes volt.

1 ó. 30 p.: O. h. 632, M. h. 827, Anglob. 339, Laenderb. 517.75, Bankv. 517, Unionb. 597.50, Államv. 703.75, Déliv. 113, Dunagözh. 1310, Alpisi 1063, Prágai vasút 3460, Rimamur. 721, Dohányr. 324, Májusi jár. 83.20, M. kor. jár. 82, Török sorsj. 230, Márka 118.27, Skoda 840.50.

Utőtőzsde: Osztrák hitel 632.50, Magyar hitel 827, Anglo 339.35, Bankverein 517.75, Union 598, Laenderbank 518, Államv. 704, Déliv. 113.25, Skoda 840, Dohányrészt. 324, Rimamurányi 723.50, Alpisi 1064.50, Májusi járadék 83.60, Magyar koronajáradék 82.24, Török sorsjegy 232.25, Márka 118.47 - 27. Szilárd.

Berlin, márczius 26. (Értéktőzsde.) Az angol alsóházban tegnap leadott kormánynyilatkozatok a tegnapi külföldi piacok szilárd magatartásával és a mai bécsi tőzsde magasabb árfolyamaival kapcsolatban az itteni piacon is optimisztikus irányzatot idéztek elő, melyet az ultimóprolongáció sima lefolyása és az amerikai vaspiaclról érkezett kedvező jelentések még fokoztak. Ennél fogva a vezető értékekben élénk üzlet fejlődött ki, főleg bányáértékekben, melyek előnyben részesültek és 1-2 százalékos javulást értek el. Élénkebb forgalom tárgyai voltak gőzhajósértékek is, melyek közül Hanza idonként 3 százalékkal magasabban jegyzett, továbbá Kanada, melyek 4 százalékos nyertek, a Santung, Prinz Heinrich és Baltimore vasut részvényei, valamint bankok közül a Deutsche Bank részvényei. Járadékok közül, melyek szintén emelkedtek, 1902. évi oroszok fél százalékkal magasabban jegyezték. A harmadik órában az üzlet ismét megcsappant, de az árfolyamok, melyek közül sokat már áprilisi ultimóra adtak, vettek, jól tartották magukat. A készáru-piac ipari értékei tulnyomó részt szilárdak voltak. Napi pénz mintegy 5 százalék, ultimópénz 8 és egynegyed, magánkamatláb 6 százalék.

Üzleti tudósítások.

Tojástőzsde. (A budapesti tojástőzsde árjegyzése.) Tiszavidéki: eredeti 78-80 K. Kosáru (17 és háromnegyed és 18 darab 1 K) átszámítva 80-81 K. Irányzat: lanyha.

Budapesti szurómarhavásár. Márczius 26. Felhajtott 403 drb első borju (közte 8 rugott). Árjegyzések: Elsőrendű első borjukért 100-110 fillérig, kivételesen 112-116 fillér, középminőségű első borjukért 90-98 fillérig, silány és rugott borjukért 50-68 fillérig kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat igen lanyha volt, az árak ismét 2-4 fillérral kg.-ként csökkentek.

„EGYETÉRTÉS”

politikai naplap.

Kiadóhivatal igazgató: PAJOR MÁTYÁS

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

10 filléres hete

Rövidáru

- 2 tuat patontkapocs 10 fill.
1 tuat patontkapocs „Kohinor” 10 fill.
1 tuat gyöngyházgomb 10 fill.
1 tuat cérnagomb 10 fill.
2 tuat nyakhalcsont celluloid 10 fill.
5 drb fűzőhalcsont 10 fill.
4 mtr selyemszítás 10 fill.
3 mtr valencienne csipke v. betét 10 fill.
2 mtr övcsalag 10 fill.
2 mtr kesztyű- v. kalapgummi 10 fill.
3 orsó gépselyem 10 fill.
1 orsó fércapamut alsó szál 10 fill.
4 motring fércapamut alsó szál 10 fill.
50 drb babahajta 10 fill.
25 drb dróthajta ezüst hegygyel 10 fill.
12 drb vegyes biztosító tü 10 fill.
100 drb üvegfejtő gombostű 10 fill.
25 gramm acélfejtő gombostű 10 fill.
50 drb aranyfüllő varrótü 10 fill.
50 gramm fekete kapocs legjobb 10 fill.
25 gramm esztétizáló kapocs rozsdamentes 10 fill.
3 mtr seprűszinór 10 fill.
3 mtr fűzőszinór 10 fill.
1 drb patent horgolótű 10 fill.
1 drb alumínium gyűző 10 fill.
1 mtr fekete himzés 10 fill.
1 pár angol cipőfűző 10 fill.
1 mtr szines selyemtrossz 10 fill.

Földszint

- 1 drb. szarvasbőr-arcakendő 10 fill.
4 drb. táska l. minőség 10 fill.
1 drb. bajusoktó tiszta sörte 10 fill.
1 drb. csoport-függelék tiszta 10 fill.
1 drb. divat-kalap 10 fill.
1 drb. toletté-száppan minden illatban 10 fill.
1 drb. toletté-tűkér 10 fill.
2 drb. hajta finom, csiszolva 10 fill.
1 drb. kulcskarika nikkelezve 10 fill.
1 drb. kesztyűgombos összehajtható 10 fill.
1 drb. fogvájó összehajtható 10 fill.
1 drb. hajcsat legújabb divat 10 fill.
1 drb. kulostartó nikkelezve 10 fill.
1 drb. díszítő kővel kirakva 10 fill.
1 drb kalaptűvédő 10 fill.
1 drb borotvaszáppan 10 fill.
1 kis üveg finom illat 10 fill.

Háztartás

- 1 drb. abroszosiplető nikkelből 10 fill.
2 drb. ruhásiplető fából 10 fill.
1 drb. körbükete 10 fill.
1 drb. sókanál csontból 10 fill.
1 drb. sótarló üvegből 10 fill.
1 esom. fogvájó lapos 10 fill.
1 doboz japán fogvájó 10 fill.
1 drb. különl. pogácsaszaggató 10 fill.
1 finom kőszűrő 10 fill.
1 vízvezeték csatlakozószűrő 10 fill.

Kézimunka

- 3 drb. madelra pohárkendő előnyomva 10 fill.
1 drb. madelra kenyérkosár előnyomva 10 fill.
1 drb. madelra tálcakendő előnyomva 10 fill.
1 méter konyhaszekrényesik előnyomva 10 fill.
1 drb. fésültáska előnyomva 10 fill.
1 drb. papirtáska előnyomva 10 fill.
3 motring filozofiaselyem minden színben 10 fill.

Cipőosztály

- 1 doboz angol cipőérome 10 fill.
2 pár cipőszinór 10 fill.
1 pár selyem cipőcsalag 10 fill.

Fűszer, Csemege

- 3 dekás minta pörköltkávés Adria kev. 10 fill.
2 dekás minta val. koll. cacao 10 fill.
5 dekás minta form. csokoládé 10 fill.
1 dekás minta ang. teakeverék 10 fill.
5 deka tavaszi liptói turó 10 fill.
2 drb. vérbélű narancs 10 fill.
2 drb. citrom 10 fill.
2 csom. kristály-lemonádépor 10 fill.
1 csomag nürnbergi mézesosok 10 fill.
5 deka cukrosított narancshéj 10 fill.
5 deka szulfárfüge 10 fill.
10 deka szmirnai füge 10 fill.
1 kg I rendű rózsaburgonya 10 fill.
1 kg makói vöröshagyma 10 fill.
4 deka pártai szalámi 10 fill.
2 1/2 deka Herz. v. Dozzi szalámi 10 fill.
1 pár elsőrendű pártai tormászivall 10 fill.
1 drb. diós v. mákospatkó 10 fill.

Könyv- és papirosztály

- 1 drb. kollázsok 6 eredeti magy. mezőföldi népdal 3 K helyett 10 fill.
1 A nyomor és bűn a gyermekvilágban 1 K helyett 10 fill.
1 drb. állallos képekonyv keménylapokkal 10 fill.
10 drb. csontlevegőpapír és 10 boríték szines bélelssel 10 fill.
100 drb. „Első” cigarettahüvely 10 fill.
15 drb. szines papírszalvéta 10 fill.
2 mtr szekrényesik 10 fill.
3 drb. budapesti látk. levelezőlap 10 fill.
1 drb. 2 old. zenés levelezőlap fényképpel 10 fill.
5 drb. val. Hardtmuth-Iron 8-szögletes 10 fill.
5 drb. radirgummi 3-szögletes 10 fill.
12 drb. val. alumíniumtoll bádogdobozban 10 fill.
5 drb. keménytollszár 10 fill.
1 drb. tolltartó keményfából 10 fill.
1 doboz szines gyermekkréta 10 fill.
1 drb. alumínium 10 fill.

Játékosztály

- Játékrevolver 10 fill.
Klarinet 10 fill.
Babaorvoskész 10 fill.
Remontoir-óra fújtouval 10 fill.
Zenélődoboz 10 fill.
Játékmerleg 10 fill.
Autó 10 fill.
Gyermekvasaló 10 fill.
Gyermekmosógép 10 fill.
Vízvoderjáték 10 fill.
Öntőszék 10 fill.
Kávédaráló 10 fill.

FANTOCHES BÁBSZÍNHÁZ FANTOCHES

1. emelet, Lotz-terem. Délelőtt-délután folytatódó előadások. Szünetközben zenebóhócok.

Köpes nagy árjegyzék az összes áruoikkekről ingyen és bérmentve.

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1913. március 27-én.

Nemzeti Színház

Este 7/8 órákor

A faun.

Vígjáték 3 felvonásban. Irták: Edward Knoblauch, Fordította: dr. Sebestyén Károly.

Népopera

Este 7/8 órákor

Mayer Ilona és Berkó Lily felléptével

Aranyeső.

Operett 3 felvonásban. Irták: Beldi Izor. Zenejét szerzte: Zerkovitz Béla.

Király Színház

Este 8 órákor

Pálmái Ilka, Fedák Sári és Nyárai Antal vendégfelléptével

A cigányprimás.

Operette 3 felvonásban. Irták: Wilhelm és Grünbaum. Fordította: Harsányi Zsolt. Zenejét szerzte: Kálmán Imre

Budapesti Színház

Este 7/8 órákor

Szövik a nagysága. Enekes bohózat 3 felvonásban. Irták: Brody Miksa. Zenejét szerzte: Martos Ferencz.

Várszínház

Nincs előadás.

Magyar Színház

Este 7/8 órákor

Királyok.

Három egyfelvonásos. Irták: Brody Sándor.

M. Kir. Operaház

Este 7/8 órákor

Szökteles a szerályból.

Víg-opera 3 felvonásban. Irták: Mozart A.

Vigszínház

Este 7/8 órákor

Bella.

Színmű 3 felvonásban. Irták: Szomory Dező

Uránia Színház

Este 7/8 órákor

A vasút.

ROYAL-ORFEUM

VII., Erzsébet-körút 31. Telefon 110-22.

Ma csütörtökön, március 27-én két előadás.

Délután 3 1/2 órákor mérsékelt, este 8 órákor rendezés helyén. A márciusi sláger műsor **BANDIKA** és nővére Fonfon leghajótüzése. — A jószívű **BANDIKA**, eredeti moziszkicc. Játssza: **BANDIKA** a világhírű kis moziszinész nővérével **FONFON**-nal és saját színtársulatával. **Clemons** és **Dean** az utólrhetetlen amerikai táncospár. **R. Wally, Street & Guss**. Azonkívül az összes márciusi új attrakciók.

Jegyek az összes előadásokra — elővételi díj nélkül — váltathatók a Royal-Orfeum jegypénztáránál és az összes városi jegyárúsi helyeken.

Előadás után **Royal-Cabaret**. Minden csütörtökön, ünnep- és vasárnap délután 3 1/2 órákor mérsékelt helyáru nagy családi előadás, **BANDIKA** és az összes attrakciók felléptével

Fővárosi Orfeum

Waldmann Imre igazgató. 44266

Nagymező-utca 17.

Ma csütörtökön, március hó 28-án

2 nagy előadás SYLVESTER SCHAFFERREL és a többi elsőrendű attrakcióval

Kezdeté fél 4 és 8 órákor. Jegyelővételi 10-1 és 3-6 óráig a nappali pénztárnál. Logközelebbi d. u. előadás vasárnap 30-án

Fővárosi Orfeum

Waldmann Imre igazgató.

Nagymező-utca 17.

A világhírű Asta Nielsen

a mozgófénykép-színházak legnagyobb és legismertebb színművésznője, akit az egész fővárosi közönsége lázas érdeklődéssel vár, saját társulatával **URBAN GAD** darabjában

kedden, ápr. 1-én lép fel ELŐSZÖR!!

ASTA NIELSEN

vendégjátékára jegyek elővetelben máris kaphatók a nappali pénztárnál 10-1-ig és 3-6 óráig!!

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. Telefonszám: 14-22.

Ma és minden este:

„Die Geschichte vom Wolf“

Irták és rendezte: **Trebtsch Sándor**.

EZT MEGELŐZI:

„Szégyen! Gyalázat!“

és az új szólószámok.

Jegyek elővetelben: a nappali pénztárnál d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig **Hirsch** Andrassy-ut 19. **Sopronyi Rákóczi-ut 1.** „Az Est“ kiadókban és **Bróder** Tözsde, Teréz-körút 54. — 12 óra után az első emeleti „Casino de Parisban“ a legjobb ének és táncosnőknak felléptével.

ROYAL-ORFEUM

Telefon 110-22 VII., Erzsébet-körút 31. sz. Telefon 110-22

Ma, csütörtökön, március 27-én két-két előadás: Délután 3 1/2 órákor mérsékelt helyárukkal, este 8 órákor rendezés helyárukkal a márciusi sláger műsor.

BANDIKA

és nővére **FONFON** leghajótüzése **A jószívű Bandika**, eredeti moziszkicc. Játssza: **BANDIKA**, a világhírű kis moziszinész nővérével **FONFON**-nal és saját színtársulatával.

Clemons és **Dean** az utólrhetetlen amerikai táncospár **R. Wally**. — **Street & Guss**.

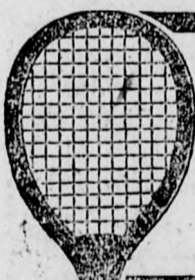
azonkívül az összes márciusi új pompás attrakciók. Jegyek az összes előadásokra elővételi díj nélkül, váltathatók a Royal-Orfeum jegypénztáránál és az összes városi jegyárúsi helyeken. — Minden csütörtök, ünnep- és vasárnap délután 3 1/2 órákor mérsékelt helyáru családi előadás **Bandika** és az összes attrakciók felléptével.

Beketow 2 előadás 2. cirkusz

Városliget: Telefon 107-48.

Az óriási sikerű műsor

Vasárnap 30-án d. u. 4 és este 8 órákor két előadás. Délután 10 éven aluli gyermekeknek félárak.

Sportszerű Lawn-tennis pályák

építését, helyben környéken és vidéken szakértői munkájával előlál

KERTÉSZ TÓDOR

sport üzlete

Budapest, IV., Kristóf-tér

Költségvetés, építési utasítás díjtalan.

Lawn-tennis és mindennemű sporteszközök-ről árjegyzék ingyen és bérmentve.

PALAIS DE DANSE

(TÁNCPALOTA). Kezdeté este 7/11 órákor. VI., Szerécsen-u. 35. Telefon 120-77.

HANSI JACKSON

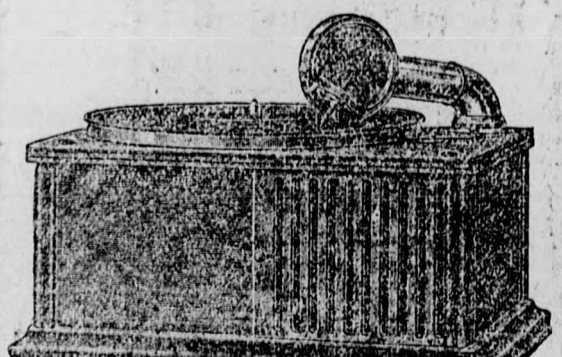
a legjobb német szubrett.

Ninon de Beauval

!!! áyonitosít képek. !!!

La Sirène „A tonzer fenékén“ című jelenetében, Leska török hasznarozó és még 20 kiváló attrakció. Előadás után párisi víg hangulat és táncmulatság reggelig. Kétféle konyha American bar. Reggelig két zenekar. Jegyek este 7/10 óráig kaphatók a pénztárnál.

! Megoldva a kérdés!

Bármely beszélő gépen **Pathefon** lemez játszható, mely tudvalevőleg a legjobb minőségű, nem kopik, nem kell tü.

10 koronáért oly hangdoboz, mely minden gépen alkalmazható és azzal **Pathefon**-lemez játszható.

Ujdonság: Beszélőgép 2 hang doboz. — 1. lemezzel 70 korona kizárólag.

REMÉNYI MIHÁLY

elsőrangú hangszer telepén

Budapest, Király-utca 58. szám.

Kérjen árjegyzék és lemezjegyzéket.

Nagy töleseres grammophon

: 10 lemezzel 40 korona. :

ROYAL-ORFEUM

Telefon 110-22 VII., Erzsébet-körút 31. sz. Telefon 110-22

Ma, csütörtökön, március 27-én, délután 3 1/2 órákor a mérsékelt helyáru családi előadás keretében:

BANDIKA a kis moziszinész nővérével **FONFON**-nal és saját színtársulatával új, eredeti kizárólag a **ROYAL-ORFEUM** részére készült moziszkiccet játszik. Azonkívül az egész márciusi sláger műsor. Mérsékelt áru jegyek elővételi díj nélküli váltathatók a **ROYAL-ORFEUM** jegypénztáránál és az összes városi jegyárúsi helyeken.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 68. szám. Telefon: József 21-18.

Kezdeté fél 9 órákor. 44266

11 órákor Sláger! Ujdonság!

Az utolsó lepedő!

9 órákor. 9 órákor.

Fegyvergyakorlat.

Bohózatok. Irták: **GLINGER** és **TAUSSIG**.

Steinhardt új koptékkal és kétféle kettős számok!

Jegyek: Délelőtti 10-1-ig és délután 3-tól 6-ig a melatóban és egész nap a **Hirsch**-féle nagyüzemben, **Andrassy-ut 19.** és a **Hungária-túró** pénztáránál kaphatók.

Ön már tudja?

hogy minden árban kaphatja a legjobb és legolcsóbb amerikai cipőket.

Széküldés az ország minden részébe. Még nem feleltél kérésre. 20 K-án feül bérmentve. — Kérjen ingyen árjegyzéket. Szolid és pontos kiszolgálás. Kivonat az árjegyzékből:

Elegáns férfi-cipők
box- és chevro-bőrűből, utolsó divatú, cugos, fűzős 10, gombos 11 és 12-ig.

Amerikai és angol cipők, olasz-kihúttatlan 14, 16, 18, 20 és 22-ig.

Gyönyörű női-cipők
box- és chevro-bőrűből, cugos 8, fűzős 9, 10, 11, 12 és 13-ig. Sikkes amerikai és angol cipők, fűzős 13, 15, 18, 20 és 22-ig.

Lygiszálkás gyermek-cipők minden árban.

Mérték utáni kérésre legfinomabb kivitelben.

Uj módszer! Orthopéd-cipők fűzős lábak számára utána készíthetők.

Pangrácz S. Sándor Budapest, VII., Szondi-u. 23a. nyugati pályaudvar közelében.

„UJ IDŐK“

TÁRSADALMI ÉS SZÉP-IRODALMI KÉPES HETILAP

Szerkesztő: **HERCZEG FERENCZ**

KIRÓDNYVATAL: BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 16. SZÁM. ÁRA: HEGYEDÉVENKÉNT 5 KORONA

EVŐESZKÖZÖK

ezüsből és alpacca ezüsből,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK

a legelőnyösebben

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTELEPÉN

Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

ALKALMI SZŐNYEGEK, BUTOROK, CSILLÁROK

szalon- és bõrgar-
niturák, teljes lak-
berendezések

legelőnyösebben kaphatók az

Alkalmi Butoráruházban

VII., Baross-utca 9.

(az egész házban)

Az egész világot uraló eredeti The Champion

kerékpárokat dupla baráncsap-
anyaggal és szabadfutóval, 3
és 5 évi jótállással, minden árfe-
melés nélkül szigorúan az ere-
deti gyári áron havi 10 és 15
koronás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes
kerékpárhoz, külső és belső gummit, csengőket, lámpákat,
pedálokat, láncokat, konzolokat és összeseket országi forgalmunk
következtében me-
nyen leszállított nagyban eredeti gyári áron szállítunk
vidékre is bárholva

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár- és alkatrész nagykereskedők

Budapest, VIII., József-körút 41. szám.

Fióküzletek: Baross-tér 3. és Budán: Margit-körút 6. Minthogy
a Helical Premier kerékpárokkal, — az utolsó 2 évben rendkívül
sok kellemetlenségünk volt, kénytelenek voltunk a kerékpárok
forgalombahozatát megszüntetni. **Diszájegyzeink 1500
képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bérn.**

GUMMI

halhólyag

valódi francia és angol gyártmány,
tucatanként 2., 4, 6., 8., 10., 12.,
és 14. K. a tucatnál 20% engedmény.

Mintagyűjtemény

12 darab különféle ánum óvener 4 K.

NAKIRA

törv. védett valódi indiai paragummi
fért-különlegesség tucatja 12.— kor,
3 tucatnál 20% engedmény.

Uterus-Spray női külön-
legesség

14.— korona. Poss. Olesiv, orvosi rendelésre

8-10
Bidet vasallyanyon 10.

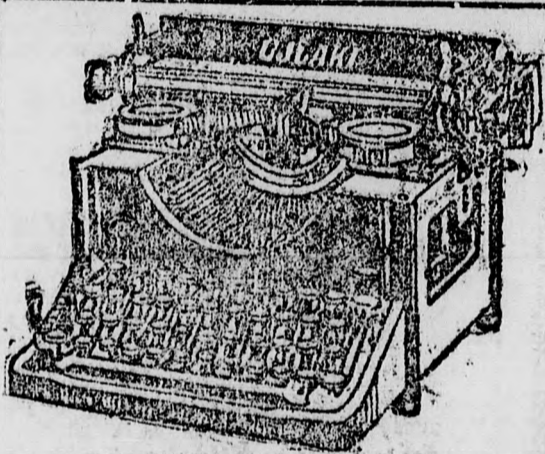
koronánál 3.— korona és
Irrigátor 3.— fejlebb.

Bésméletes, ábrás árjegyzéket ingyen, bér-
mentve és titoktartással küld a

Hagyor Orvosi Műszertár,

Budapest, VII., ker., Rákóczi-ut 32.

(A Rókus-kórházzal szemben.)

Részletfizetésre is!
Látható írásu

UJLAKI írógépek

Árjegyzék kívánatra. Árjegyzék kívánatra.

UJLAKI írógéptelep

Bpest, VII., Erzsébet-körút 28.

Telefon 122-60. Telefon 122-60.

Rendkívül érdekes könyv!

**MÁDAY
ANDOR:**

A magyar nő

jogai

a múltban
és jelenben

Ára díszkötés-
ben 3 korona.

Megjelent az Athenaeum Irodalmi
és nyomdai r.-s. kiadásában. // Kap-
ható minden könyvkereskedésben. ♦

AZ ÉN UJSÁGOM

előfizetési árai:

■ Negyedévre — 2.50 korona
■ Félévre — 5.— korona
■ Egész évre — 10.— korona

SINGER és WOLFNER
" VI., Andrassy-ut 16. szám. "

**American
Shoe
Company
Limited**

Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi
amerikai cipő-
különlegességek
kizárólagos elárúsítása.

Tavaszi ujdonságok!

BUDAPEST

IV., Kigó-tér 1. (Királyi bérpalota)

V., Dorottya-utca 6.

VII., Erzsébet-körút 42.

DEBRECEN

Plac-utca 44.

ZAGREB

Ilica 22.

Rérje képes árjegyzékünket!

SPECIALISTA

Dr. KAJDACSÝ

Gyógyít birtos akkrel kórházakban szervezt
inspizálások napján: vér-, bõr-, ideg- és
gyógyászati állapotok és mindentelõ hó bajok

Budapest, VIII., József-körút 2.

RENDEL: 10-4-ig. ESTE: 7-8 óráig.

A vörbaj vegylenes Wassermaun tãnr módosítvãl.

Gyógyítás „EHRICH 606” szerével.

Levél útján is birtos gyógyulást találunk azok,
kik személyesen meg nem jelenhetnek, vagy
tãvel a lã városból laknak. Gyógyszerek utasít-
tãssal kívãnãra küldõnk.

É hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérről, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

É hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérről, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Házasságokat

diszkrétan, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy Jenő elismert legszolidabb házasságközvetítő irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36., I. emelet 3. Czigánküllői levelezés

Gyorsírás

és gyorsgépirás. A Gyakori Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen megnagyobbított modern hygienikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartanak. Legalaposabb kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Beiratkozás naponként. Tanulj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, Karlethek amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamosan esli tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogowski és Társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Diszkrétkezelők

Körjenek árjegyzéket az első magyar diszkrét faskolától. — Tulajdonosa: Copony Ede Körmenen. 120 fajta tüllevelűfűk, lombfák, sorkák, díszserjék kaphatók.

MINDEN

fiatalembernek és hölgynek feltétlenül ajánlható a Társalgás Elővezető című könyv. Szegény az emberre, ha társaságba megy és nem tudja, mit szóljon szomszédjának vagy pláne főlebbvalójának. Mindenki szánuozva nézi az ily embert! Akar ön szeltemes lenni? Akarja, hogy kellemes társalónak tartassák? Olvassa el a Társalgás Elővezető (Ellenállhatatlanság titka) könyvet, melyből megtudja, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, főlebbvalót egyaránt meghódítsa! A könyv korrekl utmutatója lesz az élet minden helyzetében. (Olcsón megszerezhető.) Áttekinthető kivonatát (tartalomjegyzéket) ingyen, diszkrétan küld a „Üsdös Könyvtár” kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 36.

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás különféle gépeken és magyar-német fogalmazásoktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémián rendez tanórok által oktatott szaktanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamait nyilvánossági joggal. Alapította Markovits Iván az 1863. évben. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola (kizárólag Hegedűs Sándor-utca 7, előbb a szemközti Liszt Ferenc-ter 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az „Országos” és „Gabelsberger Szakiskola” jelzőket megtévesztés céljából utánozzák. Telefon 84-68.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen hívátok és teljes értékét kifizetem.

Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Isabella-utca sarkán.

Ajtók, Ablakok

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÖLLŐI-UT 123.
Telefon: 62-80.
Alapított 1886-ban.

Egymillió gyümölcsfa

Alma 100 darab, minőség szerint 25 koronától feljebb; körte, gesztenye, ősz- és kajsziabarna, cseresznye, szilva stb. darabonként 1 koronától feljebb; 200.000 darab, igen szép díszes sorka darabonként 60 fillérről feljebb. 2 millió különféle díszbokor 100 drb 15 korona, 2 millió akác- és gladiola (krisztóv) csemete 1000 drb minőség szerint 12-55 kor., akác-suháng 250-400 cm. magas 1000 drb 65-100 kor., 15 millió erdei csemete: luc, fehér- és feketefenyő 1000 drb minőség szerint 3-10 kor., kocsányos tölgy 3-5 éves magoncok 1000 drb-onként 15-25 kor., suháng 150-200 cm. magas, 100 darab 7 kor., 1000 drb 65 kor. Fűz-csemeték 1-3 éves, 1000 darab 15-18 kor. Fajbaromfiak és ezek tojásai, 12 legértékesebb fajban, valamint vadász- és díszfácánok és ezek tojásai. Képes főárjegyzéket kívánatra ingyen küld.

Gróf Baththány Zsigmond
uradalmi intézősége
Csendlak, u. p. Ferenczlak, Vas megye.

ADORJÁN ANDOR
könyve:

SORSOK ÉS PÁLYÁK
Irodalmi arcképek
Ára 3 kor.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) R.-t.-nél
Budapest, Andrássy-ut 21
és minden könyvkereskedésben.

Szingazdag természeti leírások!

Makay Béla
Hegyen-Völgyön
Természeti és vadászkepek
Szerző ezen újabb könyve méltán sorakozik az előbbihez. Ilet, költői lendület van minden leírásában, rajongó szeretet a szabadság: a természet iránt.
Ára 6 korona.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) R.-t.-nél
Budapest, Andrássy-ut 21
és minden könyvkereskedésben.

Tokaji

szamorodni 1906. évi 5 liter 11 korona. Tokaji édes aszudor 5 fölliteres füveg 12 korona, bérmentve Grittner Lajosnál, Tokajban.

Haj fiatalkori

szín visszanyerését és hullás óvását tanítom 4 K 45 fillér beküldésével. Ráncolt óró rózsá-arcokécs 90 fill. Minden rendelés árához 45 fillér beküldésével portomontóson szállíthatók. Reiháné Nagy-káta. Pestmegye.

Találmányokat

tömegeiket megvétele külföldnek állandóan keres Róval és Társa szabadalmi és értékesítési osztálya, Budapest, József-körút 21.

Veresátonya

befött 5 kilós postakosár K 8.50. Felkai konzervgyár Barta József Szepesmegye.

12 kor. helyett csak 5 kor.

17.000 pár ábraszertinti finom fűzős, gombos és csúgos bőrcipők erős talppal melyek Törökországban voltak szánva és háboru következtében visszamaradtak. E készleten mielőbb tul kell adnom és azért adom a cipőket készletési áron alul csak 5 K., legjobb minőségű 6 és 7 K-ért párját, hozzávaló gummisarkot is ill. Kapható minden nagy-ságban hölgyek és urak részére. Székiúdes utatvétel mellett. Gyermekcipők 3-4 korona. Welsz cipőkiállítás árához. Nagysalló, Baramegye.

Sonkapác

szepességi, 1 adag 1 sonkára K 50, 12 adag K 5.— Felkai Konzervgyár, Barta József, Szepesmegye.

ÚJ KÖNYVI!

GYULAI PÁL
KRITIKAI DOLGOZATOK
1854-1861.
Ára 5 korona.

Hét nagyobb kritikai esszé van e kötetben, Gyulai Pál munkásságának az az irodalomtörténeti fontosságú része, melylyel irodalmunk lohatalmasabb kritikusává és fölémetes polemikusává küzdött fel magát.

Megrendelhető:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

OLÁH GÁBOR:
KORUNK HÖSE
Verses regény.
Ára 3 korona.

Kiadja a **FRANKLIN-TÁRSULAT.**
Kapható: **Lampel R.** könyvkereskedésében (Wodianer F. és Fiai R.-t.) Budapest, VI., Andrássy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

Juniperus

(nemes borovicska) 4 1/2 literes postatartály bérmentve K 12.20. Felkai Konzervgyár Barta József Szepesmegye.

Több métermázsza

snját természetes akadémia eladó 5 kilós postacsomagokban kor. 9.50. Nikola Mihály, áll. tanító, Pészak.

Szabadalmakat

külföldi értékesítésre elfogad Róval és Társa szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, József-körút 21.

Középkoru,

megbízható okl. magyar-német nevelő, szorényi igények mellett gyöngye elemista tanulókhöz állást keres. Csáky-utca 7. szám, Mucsi.

Gyümölcsfa,

díszfa és rózsáárjegyzékek ingyen szolgál Weber faskolája, Békésmegyeren, (Budapest mellett.)

Vigyázzon

ha meghült és valódi Réthy-féle cukorkát vásároljon 60 filléért.

Szólóolványok

szólóverszők és kitűnő érmelelki helyi borokról tessék azonnal egy levelezőlapon ingyen kérni a most megjelent legújabb nagy képes főárjegyzéket, melyet bárkinél is azonnal megküldik a legnagyobb és a legjobb hírnök örvendő Érmellelki szólóolványok és versszaporító telepek tulajdonosa. Cim: Györgyevich és Lakatos, szőlő-nagybirtokosok, Székelyhid, Biharm.

A magyar memoir-irodalom érdekessége I

ZICHY GÉZA GRÓF
EMLÉKEIM

Első kötet
Ára 6 korona

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) R.-t.-nél, Budapest, VI. kor., Andrássy-ut 21. szám és minden könyvkereskedésben.

Soványosság

Az egyedüli eredménytől kísért háziszar a dr. William Hartly tanár amerikai erólap-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek romek leblét. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótallást. Vörözegénység, gyöngöség, idegesség ellen és gyomorba-josoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kintutveto: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden ország-ból. Dobozonként 1 iri 10 kr. Használati utasításal. — Főraktár Balázs Károly droguaria VII., Damjanich-utca 33. Telefon József 28-29.

BUTOR

30% megtakarítás!

Régi Butorszalón

Budapest, Ferenciek-tere 3. földemelet. Vétel és eladása használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander bútorok, uri szobák, angol hölgyarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. Telefon 82-13. 28598

Feltalálókna

díjtalanul küld szabadalmi tanácsadó találmányokat minden államban értékesít Róval és Társa szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest József-körút 21.

MIKSAI KALMAN utolsó könyve:

Tövískes látogatóban

Elbeszélések
(Az író könyvalakban még meg nem jelent, utolsó elbeszélései és regénytörzské.)

Ára fűzve 5 korona, vászonkötésben 7 kor.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Hungária beszélő-gépek

tölcseérmelelkiek is kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók,

Demányi és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 4. 155 Körje árjegyzéket.

AZ EN UJSÁGOM

előfizetési ára:
Negyedévre . 2.50 K
Félévre 5.— K
Egész évre . 10.— K

SINGER és WOLFFNER
Andrássy-ut 16. sz.

Rekedtség

biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle cukorka, 60 filléért mindonütt kapható.

Régi jó üzlet

vegyeskereskedés Buda-pest környékén teljesen berendezve olcsón bérbe adó, esetleg olcsó áron eladó házzal együtt. Követet a tulajdonosnál Nagy Ödönél Váci-ut 34. L 4.

Örökre

irtója tyukszemnek, mindon borbajnak, fagyásnak, viszketegnek 80 fill. Fogfájást rögtön szüntető 1 kor. Reiháné, Nagy-káta, Pestmegye.

MAKAY BÉLA
új könyve:

A LÁP VIRÁGA
és egyéb irások

Ebben az új könyvében is megmarad a természet bűbajos világában, amelyet nálánál senki sem ismer és nem érez át jobban, de már nem csupán természeti leírásokat és vadászkepeket ad, hanem történeteket is kerélt ki.

Ára 4 korona.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

AZ ATHENAEUM KÖNYVTÁR
legújabb kötete:

A francia forradalom izgatón érdekes eseményei a világ-hírű író ragyogó fantáziájának a megvilágításában.

Anatole France: Az istenek szomjaznak 190
Regény. 384 old. Ára

Eddig megjelentek:

- KÖBOR TAMÁS:** Komédiák. (24 old.)
- BIRO LAJOS:** Glória. Novellák (448 old.)
- BALZAC:** A szemárbó. Regény (387 old.) Fordította Marsányi K.
- ZOLA:** Pascal orvos. Reg. (448 o.) Ford. Gerő A.
- DICKENS:** Két város. Reg. Ford. Bálint M. (448 o.)
- ANATOLE FRANCE:** A Financiektól kezdve. Regény. Ford. Bélygy Gy. (320 o.)
- CSENOV:** Az orvos felesége és más novellák. (384 oldal.)
- BÖLSCHÉ:** Szerlem az élek világában. (1152 oldal). Két kötet.
- TOLSTOJ:** Hadzsi-Murat. Regény. Az örök. Elbeszélés. (374 old.)
- VOSS RICHÁRD:** A kétség és az asszony. Regény. (384 oldal.)
- TÓTH BÉLA:** A boldog-asszony dervisó. (372 oldal.)
- MAUPASSANT:** Egy élet. Regény. (372 oldal.)
- C. F. MEYER:** A barát nézása és egyéb novellák. Lányi V. ford. (384 o.)
- HELVAI JENŐ:** Hét sovány esztendő és más elbeszélések. (384 o.)
- GEIJERSTAM:** Az őcsike. Az örökjeitely. (384 b.)

Minden kötet 190
Ára

Kapható minden könyvarusnál, kiadja az Athenaeum kiadó, és nyomdai r.-társ.